

Ezer ajándék olvasóinknak!

Postaripa plačena u gotovom!

Cena - ára 2.50 dinár

DAPEST I. Diszter 2 archivuma **Kegyeleti Ujság**

Noviszád, 1937 szeptember 12, vasárnap

Urednik - Szerkeszti
Andrée Dezső

18. évfolyam 249. szám

Litvinov újabb támadása Róma ellen

A szovjet mindenáron meg akarja akadályozni az angol-olasz közeledést - Ideiglenes megegyezés jött létre a földközítengeri értekezleten

Genéből jelentik: A földközítengeri értekezlet műszaki bizottságának ülése a késő éjszakai órákig tartott a francia küldöttség nyoni szállásán. Az ülésegen résztvevő Eden angol külügyminiszter, Rüzsdí-Ar-ras török külügyminiszter és De Valera, az ír szabadállam elnöke is. A bizottság ülése után hivatalos körök kedvezően ítélték meg a helyzetet. Megelégedéssel állapították meg, hogy eddig nem történt ellentét a francia-angol javaslatokkal szemben, amely együttműködésre hívja fel Olaszországot.

A Journal des Débats az értekezletről ezeket írja: A földközítengeri értekezleten mutatkozó zavar a bolsevista bélyeget viseli magán. Bizonyos azonban, hogy Anglia nem hajlandó engedni a szovjet mesterkedéseinek és nem hajlandó eltérni attól a szándékától, hogy jó viszonyt teremtsen Olaszországgal. A szovjet újabb ingerültsége a legutóbbi spanyolországi eseményekre vezethető vissza. Amint a szovjet a Földközítenger biztonságának mond, az valójában a köztársasági Spanyolország érdekét szolgáló rendszabályokat jelenti.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY

Nyoni jelentés szerint az értekezlet után a következő közlemény adták ki:

— Az értekezlet azzal a kérdéssel foglalkozott, milyen feltételek mellett lehetne közös eljárást indítani a földközítengeri kalózkodás megszüntetésére. Tárgyalták ezenkívül a kereskedelmi hajók ellen intézett buvárnaszádtámadások ügyét is, valamint azt, hogy a rendelkezésre álló hajóhadat milyen módon használják fel. A vita során kitűnt, hogy egyes pontok újabb tanulmányozásra, esetleg módosításra szorulnak. Ezért szombat este és vasárnap folytatják a tanácskozásokat.

A SZOVJET TÜRELME ELFOGYOTT

Rómából jelentik: Litvinov szovjet külügyi népbiztos a nyoni értekezleten újabb támadást intézett Olaszország ellen. Római körök-

ben kijelentik, hogy ez a támadás senkij sem lepett meg. Nyomból érkező hírek szerint Litvinov kijelentette, hogy az olasz tengerajárók állandó támadásait való tekintettel a szovjet türelme elfogyott és ha a támadások megismétlődnek, kénytelen lesz megtorlásokat élni. Ha a szovjet bevált-

a szovjet nem várja be az értekezlet eredményét, hanem maga tesz intézkedéseket a védelmére. Azt hiszik, hogy ez a kijelentés újabb komoly szűzökra vezet. Az értekezlet résztvevőinek felfogása szerint Litvinov kijelentése elegendő ok lehet arra, hogy Róma megszakítsa a diplomáciai viszonyt a szovjettel.

A nyoni értekezlet — mondja tovább a német távirati iroda jelentése — semmiben sem változtatja meg az általános politikai helyzetet. Ebből a szempontból rendkívül jellemzőnek tartják a francia külügyminiszter mérsékelt

ja ezt a fenyegetését — mondják Rómában — akkor Olaszország ezeket a rendszabályokat támadó, nem pedig védelmi jellegű intézkedéseknek tekinti.

Mint a német távirati iroda Nyomból jelenti, az értekezlet legfontosabb eseménye Litvinovnak az a közlése, hogy

hangu beszédét és megállapítják, hogy sem francia, sem angol részről semmi olyan kezdeményezés nem történt, amelyet a két ország sajtója előzetesen be ne jelentett volna.

Ideiglenes megegyezés

A Reuter-iroda jelentése szerint a nyoni értekezleten ideiglenes elvi megegyezés jött létre a következőkben:

1. A Földközi-tenger egyes részein órhajószolgálatot létesítenek.
2. Az egyik zóna ellenőrzésével Olaszországot bízzák meg.
3. A Földközi-tenger nyugati részén kijelölt zónában az ellenőrzést Anglia és Franciaország végzik.
4. A Földközi-tenger keleti részén más hatalmak teljesítik az ellenőrző szolgálatot.

A szombati megbeszélések

A nyoni értekezleten szombat délelőtt több megbeszélés folyt. Általános vélemény szerint

a szovjetküldöttek arra törekednek, hogy a politikai és műszaki nehézségek kiélézésével végeredményben szabad kezet biztosítsanak a szovjetnek arra, hogy incidenseket idézzen elő.

Hír szerint abban az esetben, ha sikerül a végleges tervet kidolgozni, erről azonnal értesítik Berlint és Rómát. Angol részről általában el akarják kerülni azt a látszatot, mintha az értekezlet azért, mert Németország és Olaszország nem vesz részt rajta, e két ország ellen irányulna.

»PELDÁTLAN VAKMERŐSÉG«

Berlinből jelentik: A »12 Uhr Blatt« Litvinov nyoni beszédével kapcsolatban ezeket írja:

— Litvinovnak a pénteki ülésen tető célzásai példátlan vakmerőségről tesznek tanuságot. Egyike azoknak a bolsevista támadásoknak, amelyeknek az a célja, hogy nyugatalanságot keltsenek a világban. Litvinov a két nagyhatalom külügyminiszterének jelenlétében úgy viselkedett, mint körözött betörő.

A Völkischer Beobachter így ír: A konferencia tarthatatlan voltát mi sem igazolja jobban, mint a szovjet képviselőjének magatartása, aki Eden és Delbos külügy-

miniszterek előtt vakmerő támadást intézett egy európai nagyhatalom ellen.

Párisi jelentés szerint a Petit Parisien az értekezletről ezeket írja: Az eddigi benyomások alapján megállapítható, hogy az értekezlet már a jövő héten tényleges eredményekkel jár. Nyomban a hangulat kifűnő, mert valamennyi hatalom képviselője tudatában van feladata fontosságának, amely abban áll, hogy egyszer már vessenek véget a kalózkodásnak a Földközítengeren.

AZ ANGOL SAJTÓ AZ ÉRTEKEZLETRŐL

Londoni jelentés szerint az angol sajtó általában helyeslően veszi tudomásul az értekezlet eddigi eredményét. Az egyik lap értesülése szerint az a tengerszakasz, amelyet Olaszországnak órfjáratszolgálatra felajánlanak, a Thyrenni-tenger lesz, az olasz partok, valamint Korzika, Szicília és Szicília között, ahol a spanyol kereskedelmi hajók rendszeres útja átvezet.

A Newyork Times az értekezlettel kapcsolatban ezeket írja: Ha a szovjet kijelenti, hogy nagy érdekei fűződnek a földközítengeri bizottsághoz, ez annyit jelent, hogy számára a legfontosabb: megakadályozni az angol-olasz közeledést, még pedig minden áron.

AZ ELLENŐRZÉSI TERV

Londonból jelentik: A Daily Telegraph szerint a Földközítengert három zónára osztják. Az első nyugati zónát angol és francia hadihajók ellenőrzik. A keleti zónában más hatalmak, elsősorban Törökország és a szovjet hadihajók végeznék az ellenőrzést, míg a harmadik zónában Olaszország. Abban az esetben, ha Olaszország visszautasítaná az ellenőrzésben való részvételt, az Olaszországnak fenntartott területet egyesítenék a nyugati zónával.

Reggeli levél

Egy elfeledett centennárium...

Ki ne emlékezne aranyos diákkorunk ama megrázó élményére, amikor az est opátos lámpafénye mellett először borzongtak elénk a valóban fekete sorok:

»Rongy-e vagy mi látszik a falu
[árkában?
Én Istenem, bizony lehetne rongy
[bátran!
De mikor feje van, hogy lenne rongy
[szegény,
Nem rongy az, nem rongy az: egy
[vándorló legény...»

Szinte megállt a lélekzetünk e riasztó szavaknál, csak az aztán elénkédésült jószág könnyítette mély sóhajba szorongásunkat:

»Amott a kert végén, a káposztás
[alján
Egész megsajnálja egy szép fiatal
[lány...»

...S aztán mind melegebb meghatódással lestük ez izgalmas anyag minden szavát, tettét, és igen, amikor

»A levél végére ezen szöveget írja:
Siratlan, temetlen itten se maradok.

Lesz, tudom, olyan is, aki rámborul
[még,
S elsirat, mintha csak a testvére
[volnék»...

— igen, ekkor nekünk is édes-fájón szorult össze rajongó szívünk és édes fájó könnyű szökött abba a pajkos, öröknevetésű diákszembe...

És akkor még csordultába telt meg szívünk hittel: a jószág, az önzetlen irgalom, a Szeretet diadalába...

...Ó, de azóta mily tenger sebet kapott ez a gyermeked szív, amelyeken ez a gyémántos hit mind dúsabban csorog ki a sötét éjszakába és ma már, az elshuhant évtizedek távolából, összes szeretteink közül talán épen azt a rajongó gyermeket siratjuk legjobban, aki volt, de aki már nincs: elmult, bizó önmagunkat...

Epen ezért nagy áhitatu kegyelettel emlékezünk meg ma ama nagy szellemről és szent érzéssel telt hatalmas szívről, aki nekünk egykor e ritka és feledhetetlen élményt nyújtotta: Tolnai Lajosról, aki épen 100 évvel ezelőtt — 1837-ben — pillantotta meg e rut világot a tolnamegyei Györkönyön.

Élete fényes, nagyvonalú. Már kora ifjúságában Nagykőrösre kerül, s ott azonnal eléri az Istenadta ritka magyar szerencse: egyik leghatalmasabb jároszunk fényétől nyerhette a teremtő melegséget: Arany János tanítványa lehetett!

És e fejedelmi tanítómesterének gigantikus szelleme egészen hatalmába kerítette: annak nyelve, népies formaérzéke, rendkívüli kifejező ereje mind boldog birtokává lett.

Nem a legtermékenyebb íróink közül való. De mégis kötetre menő lírai és leíró költeményeiben, számottevő regényeiben és elbeszéléseiben sokszor árnyékos realizmusa mindig vagy felderült gyengédségbe olvad, vagy elszánt tetterőbe acélosodik. Így művei épen e hullámzó

„Magyarország sohasem lesz német gyarmat“

Eckhardt a nyilaskeresztesek ellen

Budapestről jelentik: Eckhardt Tibor, a független kisgazdapárt vezére Zalaegerszegen újabb beszédet mondott a nyilaskeresztes mozgalom ellen.

— Mi sohasem vállalhatjuk magunkra azt a kockázatot, mondta, — amelyet egy nagy ország talán elviselhet, de amely egy kis országot lönkretenne. A világnézej harc nálunk már eldőlt. Pozitív keresztény politikát kell követnünk. A faji öntudatnak faji göggé való fokozódása a nagy nemzetek életében is súlyos veszedelemmel járhat. A Németországgal való barátságot zavarja a fajelmélet, amely félreismeri Magyarország helyzetét és szerepét Délkelet-Európában. Vegye tudomásul mindenki, hogy Magyarország sohasem lesz Németország délkeleti gyarmata, sőt német kulturterület sem. A pártpolitikai agitációs tevékenységét visszautasítjuk. Szent István eszménye a szabad élet biztosítása volt ennek az országnak a határain belül. Választanunk kell Szent István eszménye és a párttotalitás elve között. A magyar politikát nem vak bizalomra, hanem az öntudatos bizalom rendszerére építjük fel. Parancsuralmi rendszerek nálunk nem valósíthatók meg.

Wedgwood megelőző háborút javasol a fasiszta államok ellen

Rómából jelentik: Olaszországban igen nagy felháborodást keltett Wedgwood Ben angol munkáspárti képviselőnek Eden külügyminiszterhez intézett legutóbbi nyílt levele. Ebben azt tanácsolta a képviselő, hogy

Anglia sürgősen indítson háborút a fasiszta államok ellen, mert különben rövidesen egyedül képviseli Európában a demokráciát.

Az olasz kormány félhivatalos lapja, a Giornale de Italia ezzel kap-

csolatban a következőket írja: — Az angol képviselőnek ezt a tanácsát — még ha nyilvánvalóan egzaltált ember nyilatkozásáról van is szó — komolyan kell venni, mert híven tükrözi vissza az angol közvélemény csekély, de mégis számottevő részének felfogását. A Wedgwood által javasolt megelőző háború

a legcinikusabb és legkegyetlenebb módja a háborúnak.

Ilyenre csak a középkorban volt példa.

Mussolini 28-án érkezik Berlinbe

Az angol vezérkar főnöke is résztvesz a német hadgyakorlatokon

Berlinből jelentik: Itteni diplomáciai körökben úgy tudják, hogy

Mussolini szeptember 26-án érkezik a németországi hadgyakorlatok színhelyére

és megsejleli a befejező hadmozdulatokat. Mussolini a hadgyakorlatokról előreláthatóan szeptember 28-án érkezik a német fővárosba.

A Havas iroda londoni jelentése

hangulatok, de főleg szívemélyig ható erejük miatt szíves olvasmányai maradnak minden idők magyar olvasó közönségének.

Eme örökértékű irodalmi működésével párhuzamosan a magyar ifjúság nevelése körül is szerzett hervadhatatlan babékoszort, mint a pesti református gimnázium rendes professzora. 1868-ban a tanári katedrát Marosvásárhelyen a templomi szószékkel cserélte fel; de hatástalan rajongása fájának ifjúsága iránt visszahozza ismét Pestre, előbbi működési terére, ahol most már a tanintézet élére helyezte a megérdemelt magasabb kegy kariat-

sai és tanítványai igaz, nagy öröme.

Nagynemességű poétaszíve 1902-ben szünt meg dobogni. Most, mikor száz év előtti születésére emlékezünk, zárandokoljunk el lélekben e megszakadt nagy szív poraihoz és testvéri, könnyes kegyelettel öleljük át lelkiünkkel ama kis sirdombot, hadd teljesüljön be ez akaratlan, siró jóslata:

»Lesz, tudom, olyan is, aki rámborul
[még,
S elsirat, mintha csak a testvére
[volnék»...

BODROGHY SZABOLCS

A MILOI VÉNUSZ REJTVÉNYE

Gyűjtse össze ezeket a naponként megjelenő kis figurákat, 120 darabból kirakhatja a milói Vénusz lapunkban megjelenő alakját. A helyes megoldáshoz minden figurára szükség van.

A megfejtés csak türelem kérdése. A megfejtőket 75.000 dinár értékű 1000 darab gyönyörű tárggyal jutalmazzuk. Aki figurákat kívánja elmulaszt, olyképen pótolhatja, hogy a lap ellenértékét helyegben, választblyeggel együtt beküldi kiadói hivatalunkba.

Fontos közlemény a magyar tanítóképző növendékei részére

Azok a magyar tanítójelöltek, akik szeptember 13-án felvételi vizsgára jelentkezni akarnak, ma, vasárnap délután az 5 óra 58 perces vonattal érkezzenek Beogradba. Szentá felől a déli 12 óra 02 perces vonattal, Szuboticáról a 13 óra 15 perces vonattal utazzanak. A beográdi pályaudvaron idősebb társaik várják őket. Elhelyezés a Szrednyaskolszka Matice internátusában, Kralja Milutina 64. szám alatt. Ágyneműt (lepedő, paplan vagy pokróc és vánkös) hozni kell. A hétfői vonattal érkezők a Muska ucsitelyszka iskolába menjenek legkésőbb reggel háromnegyed nyolcra.

A marosvásárhelyi tábla érdekes döntése a szabad iskolaválasztásról

Kolozsvárról jelentik: Egy csikszeredaj iparos perrel támadta meg a csikszeredaj tanfelügyelőség egyik rendeletét, amellyel állami iskolába parancsolta tanköte'es gyermekeit, azzal az indoklással, hogy családja román származású. A marosvásárhelyi tábla megsemmisítette a tanfelügyelő rendelkezését. A tábla döntése kimondotta, hogy a törvénynek a nem román származású gyermekekről szóló intézkedései még abban az esetben sem korlátozhatják a szülők szabad iskolaválasztási jogát, ha az iskolai hatóságok a román származást okmányokkal igazolják.

Autószerencsétlenség áldozata lett az athéni angol ügyvivő

Athénből jelentik: Az athéni angol ügyvivőt és a bagdadi angol alkonzulát gépkocsiszerencsétlenség érte. Mindketten szörnyethaltak. Az alkonzul felesége megsebesült. Berni jelentés szerint a Bern és Bazel között közlekedő svájci repülőjárat egyik utasszállító gépe Waldburg közelében a nagy köd miatt kénytelen volt igen alacsonyra ereszkedni, nekiütözött egy fának és ledönt. A gép vezetője és két utasa azonnal meghalt. A rádiótávíráshoz súlyosan megsebesült.

A világpolitika krónikája

A japán-kinai háboru igazi okai és vezérel - Kína két diktátora - Csiangkajsek marsall és felesége

Az egész világ érdeklődése Csiangkajsek marsall személye felé irányul, hiszen a kínai diktátor elhatározásaitól függ nemcsak a menyei birodalom sorsa, hanem ennél sokkal nagyobb problémák is. Csiangkajsek nem maga dönt a legfontosabb problémákban, mert ott van mellette felesége, a nagyszerű Mayling Szoong asszony, a kínai köztársaság alapítójának, a nagy Szunjatszennek sógornője.

Csiangkajsek édesapja, az állítólagos japán kalóz leszármazottja, szegény paraszt volt, aki tetejébe még tönkre is ment.

Az egész család alkalmasint éhenhalt volna, ha Kína jelenlegi teljhatalmu urának az édesanyja nem teszi az éjelt is nappallá, hogy két keze munkájával eltartsa gyermekeit.

JAPÁN TANITVÁNYA

Kínában évszázadok óta azt tanították, hogy

a katonáskodás megvetendő foglalkozás,

így még Csiangkajsek szüleit is meglepte az, hogy fiuk, aki már gyerekkorában rendkívül tehetségről tett tanúságot, egyszerre azzal lépett elő, hogy a katonai pályát választotta. Kínában vannak ugyan tisztji iskolák, ezeket azonban még a kínaiak sem veszik komolyan, így a fiatal Csiangkajsek — sors iróniája! —

Japánban tanulta meg a hadvezetés művészetét.

A marsall ellenségei azt mondják, hogy ez újabb bizonyíték arra, hogy Csiangkajsek tulajdonképpen japán származású és ugylátszik, igaz az, hogy Kína urának a nagyapja telepedett csak le a menyei birodalomban

azután, hogy mint japán kalóz hajótörést szenvedett a kínai partokon.

Annyi bizonyos, hogy Csiangkajsek tábornagyban tényleg nagyon sok a japán vonás, ugy külsejét, mint lelkivilágát illetően.

1912-ben a kínai forradalom kitörésekor, Csiangkajsek még fiatal katonatiszt; Kína első köztársasági elnökének, Juansikaj-nak a környezetébe volt beosztva. Lelkes köztársasági érzelmei gyors előléptetést biztosítottak számára és a fiatal tiszt csakhamar megismerkedett a kínai forradalom egész vezérkarával. Szoros barátságba került Szunjatszenel, a kínai forradalom atyjával és természetesen megismerkedett Szunjatszen feleségével, a híres Szoong-lányok egyikével, akinek a befolyása és tanácsai döntő szerepet játszottak a nagy kínai forradalomban.

FILM HELVETT POLITIKA

A negyedik leány, Mayling Szoong Amerikában a híres Wellesley College hallgatója volt. Gyönyörű leány volt Mayling Szoong, a szépsége

feltűnt még a hollywoodi filmvezéreknél is

és nagyszerű szerződést kínáltak neki. A Wellesley College komoly és öntudatos diákasszonya azonban visszautasította a csábító hollywoodi ajánlatokat, mert már akkor sokkal nagyobb ambíciók fűtötték.

Hazatérve Kínába, Mayling Szoong

megismerkedett Csiangkajsekkel,

akki a kínai hadsereg ranglétráján már magasra emelkedett. Nem ő volt ugyan a főparancsnok, bár nagy tudása és kiváló katonai képességei igazán alkalmassá tették volna erre, de akik ismerték, megjósolták, hogy Csiangkajsekből nagy ur lesz még, ha sikerül megfelelő támogatókra találnia.

Csiangkajsek

Csiangkajsek nyomban azután, hogy Mayling Szoong hazatért az amerikai egyetemről, elkezdett udvarolni Szunjatszen sógornőjének. Nem zavarta, hogy nős ember és nem törődött azzal, hogy ellenségei azzal vádolták, hogy csak azért akarja elvenni a fiatal Szoong lányt, hogy ezzel elnyerje a mindenható Szoong dinasztia támogatását. Csiangkajsek azt állította, hogy ez volt első és igazi szerelme; öt évig udvarolt Mayling Szoongnak, mielőtt oltárhoz vezethette volna.

Csiangkajsek ekkor 41 éves volt és éppen egy diadalmas hadjáratáról tért vissza, amelyet Csangcsolin marsall, északkinai diktátor ellen vezetett. Győzelme jutalma Mayling Szoong keze volt és azóta a marsall

a legboldogabb házasságban él hallatlanul okos, művelt, sok nyelven beszélő feleségével.

ASSZONYURALOM

A Szoong-család kebelében később

belső viszály

tört ki. Szunjatszen özvegye szeretne volna megtartani azt a hatalmat, amelyet férje élvezett. Cseng külügyminiszterben, aki —

mint tudjuk — egyik sógora volt, hűséges támogatóra talált, viszont Csiangkajsek, aki akkor már a hadsereg korlátlan hatalma ura volt, szembefordult sógornőjének akaratával. A harmadik Szong-leány — Kung pénzügyminiszter felesége — férjével egyetemben Csiangkajsek oldalára állt ebben a családi harcban, amely végeredményben Kína egész sorsa fölé dönt.

Az eredmény az volt, hogy Szunjatszen özvegye — aki ugyanaz akart lenni Kínában, ami Lenin özvegye szeretett volna lenni Oroszországban, — sértődött.

Moszkvához pártolt

és hosszú ideig a Szovjet erős titókártyájaként szerepelt Cseng külügyminiszter a veszített játszma után szintén Moszkva játékszerévé vált és később, amikor menekülnie kellett, Moszkvába is költözött.

Kínában ezalatt a két hatalmon maradt Szoong nővér férje: Csiangkajsek és Kung pénzügyminiszter

hozzálátott az ország teljes át-szervezéséhez.

Csiangkajsek első dolga az volt, hogy végleg leverje Csangcsolin marsallt, a mandzsu diktátort, hogy így egyesítse a két részre szakadt Kínát. Mint tudjuk, Csangcsolin, akinek egy időre sikerült Pekinget is hatalmába keríteni, bombamerénylet áldozatául esett, amikor fejedelmi fényűzéssel berendezett különvonatán Mukdenbe igyekezett.

Csangcsolin marsall fia Csanghszuliang tábornagy, meghódított Csiangkajsek előtt, de továbbra is meggyilkolt édesatyja politikáját hirdette: Csiangkajseket mindenáron arra akarta rábírní, hogy vegye fel a harcot Japánnal. Ebben kétségkívül

személyi bosszu is vezette,

mert így akarta megtorolni édesatyja halálát, aki japán bomba áldozatául esett,

Csiangkajsek a háboru ellensége volt.

Igyekezett türelmesen megmagyarázni a bosszura vágó fiatal Csanghszuliangnak, hogy Kína még nem áll készen a nagy leszámolásra. Csanghszuliang ezzel szemben azt hangoztatta, hogy ha Kína ölbetett kezekkel nézi, hogyan szakítja le a japán imperializmus a birodalom testéről egyik gazdag tartományt a másik után: mire a hadsereg készen fog állani, olyan kicsi lesz a kínai birodalom s anynyira megnövekedett Japán, hogy a döntő küzdelemben végül

a mikádó országa marad felül.

Tavaly ősszel az elméletek harcat az erőszak váltotta fel. — Csanghszuliang elfogta Csiang-

Gyermeked egészségéhez, egészséges fogak is hozzátartoznak!

SARG-FÉLE

KALODONT

FOGKÖ ELLEN

kajseket, amikor látogatóba csapataihoz érkezett. Ultimátumot intézett a nankingi kormányhoz, hogy csak akkor engedje szabadon a diktátort, ha hadat üzennek Japánnak. Mayling Szoong ekkor repülőgépen indult férja kiszabadítására. Ugylátszik, ennek a nagyszerű asszonynak az ékesszólása erősebb lehetett, mint Csanghszuliang nemcsak hogy szabadonbocsátotta foglyát, hanem önként megadta magát a nankingi kormánynak.

Kétségtelen, hogy

Kínának ma nem egy, hanem két diktátora van.

Az egyik Csiangkajsek marsall, a másik Mayling Szoong. Szigorú erkölcsű asszony, »Kína legszebb nője«, akiből Hollywoodban filmprimadonnát akartak csinálni. A puritán metodista vallás híve és a kínai fiatalság »ünneprontó«-nak tartja. Annyi bizonyos, hogy Mayling Szoong nem tűr hasított szoknyát, szájrúst, cigarettázást és a strandfürdőket Kínában.

Az amerikai misszionáriusoktól tanult elvek után igazodik ma is. Nanking házain óriási fényreklámok hirdetik:

KERÜLD A BORT, A NŐT ÉS A KÁRTYÁT!

A modern technika vívmányai maradéktalanul meghódították a Csiangkajsek-házaspárt. Állandóan repülőgépen járnak és négy magánrepülőgépük is áll a hangárookban. Az egyik közülük

egy személyszállításra átalakított olasz bombavetőgép,

amelyet Mussolini küldött ajándékba kínai kollégájának. Igazi amerikai stílus jellemzi a Csiangkajsek házaspár egész életét. Az ősi lassu Kína vérkeringését fel akarják frissíteni és amerikai tempót akarnak mindenütt bevezetni.

A legfiatalabb Szoong-lány a modern idők első diktátornője. Mindenki elismeri kivételes képességét és még Csiangkajsek marsall ellenségei is meghajolnak előtté. (A. I.)

HA BEOGRADBA JÖN, de speciálisan a kiállításra, akkor szálljon meg a

PALACE HOTELBAN

mert olcsó, jó és a kiállítás közvetlen közelében fekszik.

Ünnepélyes keretek között nyitották meg az első beográdi mintavásárt

Dr. Vrbancs Milán kereskedelmi miniszter a megnyitás alkalmával rámutatott a beográdi mintavásár nagy jelentőségére

Tegnap délelőtt tizenegy órakor nyitották meg nagy ünnepélyességgel a beográdi áruminta vásárt. Jóval tizenegy óra előtt kezdtek már gyülekezni a meghívott előkelőségek és tizenegy órakor már zsufolásig megtelt a mintavásár központi épülete, ahol a megnyitás ünnepsége lezajlott.

Sztojánovics Milán, a mintavásár elnöke üdvözölte dr. Sztankovics Radenkó régent és a megjelenteket, majd Beograd város nevében Ilics Vlada városelnök beszélt. Az üdvözlésekre Vrbancs Milán kereskedelmi miniszter válaszolt. Rámutatott arra, hogy Jugoszlávia fővárosa Beograd, sok évvel a többi európai fővárosok után szintén megrendezi mintavásárát. A világháború nagy pusztításának eltakarítása lehetetlenné tette előbb megtartani a ebográdi nemzetközi mintavásárt.

Most azonban már eltakarították a romokat és hatalmas építő munka folyik, amit igazol ez a mintavásár is.

A kormány megbízásából és nevében köszönetet mond mindazoknak, akik munkásságukkal és fáradozásaikkal lehetővé tették, hogy Beogradban is megnyíljon a mintavásár, amelyre olyan hosszú ideig kellett várni.

A gazdasági válság súlyos évei után az általános fellendülés korszaka következik. Jugoszlávia külső kereskedelme is az első felében kétszerese a tavalyinak és ezért különösen kedvező pillanatban nyílt meg a beográdi mintavásár.

Jugoszlávia fővárosa földrajzi fekvésénél, múltjánál és mai fejlődésénél fogva is hivatott arra, hogy elsőrangú szerepet töltsön be a külkereskedelem tekintetében. Az élénk gazdasági tevékenység, mely mindig a külfölddel való kereskedelem erősítésén dolgozik, egészen biztosan jó kihatással lesz a nemzetgazdaság legszélesebb köreire, különösen pedig az idegenforgalomra, amelyre igen nagy figyelmet kell fordítani. Hála az Isten napjának, Jugoszlávia természeti szépségeinek, a turizmus igen fontos része nemzetgazdaságunknak, amelytől sokat várhatunk.

Üdvözölöm az új beográdi mintavásárt, amely gazdasági és turisztikai téren egyaránt nagyjelentőségű. Már ma megleléddéssel lehet megállapítani, hogy

a külföld igen nagy megértést és érdeklődést mutat a beográdi mintavásár iránt, aminek legjobb bizonyítékai azok a pavillonok, amelyek már az idén megnyíltak

és amelyeket a jövő évben még megnyitnak. Ezáltal még élénkebb lesz a nemzetközi összeköttetés Jugoszlávia és a külföld között.

Jugoszlávia külkereskedelmét mindig a liberalizmus szelme hatotta át és csak a legszükségesebb esetekben térte el tőle, amikor más államok intézkedései kényszerítették erre.

Jugoszlávia ma is ezt az álláspontot képviseli a lehetőség határain belül. Ilyen körülmények között remélhető, hogy a jugoszláv külkereskedelem még tovább fejlődik és az új beográdi mintavásár e tekintetben igen nagy szolgálatokat tehet majd.

A kereskedelmi miniszter ezután megnyitottnak nyilvánította a beográdi mintavásárt. A jugoszláv himnusz eljátszása után a központi épületben véget ért a megnyitási ünnepély.

A megnyitás után az egyes államok pavillonjait nyitották meg, a meghívott előkelőségek jelenlétében. Először a csehszlovák köztársaság pavillonját nyitották meg, majd Olaszország, Románia s utána Magyarország pavillonjának megnyitására került a sor.

Magyarország izléesen épített pavillonjában lovag Alt Valdemár meghatalmazott miniszter, beográdi magyar követ tartotta a megnyitó beszédet.

Először köszönetet mondott a megjelent személyiségeknek, hogy jelenlétükkel megtisztelték a magyar pavillont, majd háláját juttatta kifejezésre a mintavásár vezetőségének és mindazoknak, akiknek együttműködése lehetővé tette, hogy a magyar gyáripár is bemutatathja termékeit a mintavásáron.

— Örömmre szolgál — folytatta lovag Alt, — hogy országomnak a beográdi mintavásáron történő részvételével kapcsolatban rámutathatok arra az élénk kereskedelmi összeköttetésre, amely Jugoszlávia és Magyarország között fennáll.

A pavillon felállításával a magyar kormány nemcsak azt akarta kifejezésre juttatni, hogy milyen fontosságot tu-

Lengyel Géza, a jugoszláv-magyar gazdasági kamara igazgatója nyilatkozik a Reggeli Ujságnak

A tegnap megnyílt első beográdi árumintavásár budapesti gazdasági körökben is nagy érdeklődést keltett és a jugoszláv-magyar gazdasági kamara a maga részéről külön is felhívta a magyar gazdasági világ figyelmét a jugoszláv főváros első kiállítására. Magyar gazdasági körökben már kezdetétől fogva rokonszenvenvel fogadták a beográdi kiállítás hírére s a legutóbbi hetek bizonyították, hogy ez az érdeklődés tartós és alapos. A magyar kereskedelmi és gyáripari világ számos előkelő egyénisége utazik le, hogy a beográdi mintavásárt megtekintse s természetesen lement az megnyitásra Lengyel Géza jugoszláv-magyar gazdasági kamara igazgatója is.

lajdonit a két állam közötti gazdasági összeköttetésnek, hanem azt is, hogy értékelni ennek a mintavásárnak nagy jelentőségét s Jugoszlávia fővárosának fontosságát a kereskedelmi összeköttetésben, amit kitünő földrajzi fekvésén kívül népe munkásságának és annak a rendkívüli fejlődésnek köszönhet, amit az utóbbi években mutatott.

— Engedjék meg, hogy e helyen is nagy megleléddéssel mutassak rá arra a tényre, hogy Jugoszlávia a legutóbbi néhány év alatt kétszer is résztvevett a budapesti nemzetközi vásáron.

— Amit e pavillonban bemutatunk, azt célozza, hogy Jugoszlávia kereskedőinek és gyárosainak demonstrálja a magyar munka és termelő erő eredményét és hogy a kereskedelmi összeköttetés még bensőbbé tételét szorgalmazza.

Remélem, hogy ez a kiállítás még szorosabb összeköttetést terem majd gazdasági körök között és ezáltal nemzetünk gazdasági jólétén kívül a közeledés érdekét is szolgálja.

— Ebben a szellemben nyitottam meg a beográdi első árumintavásár magyar pavillonját és kérem önöket, tekintsék meg a kiállított tárgyakat.

A magyar himnusz eljátszása után a meghívott előkelőségek megtekintették a magyar pavillont, amelyről a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak.

Sztojánovics Milán, a mintavásár elnöke ezután bejelentette, hogy a vásár megnyílt. A megnyitás után hatalmas tömegek árasztották el a vásár területét, amelyen már első nap is feltűnően élénk volt az élet.

Lengyel Géza beográdi útjával kapcsolatban a Reggeli Ujság részére ma a következő nyilatkozatot adta:

A Jugoszláv Magyar Gazdasági Kamara a Magyar Gyáripárosok Országos Szövetségével egyetértően a legnagyobb megértéssel fogadta néhány hónappal ezelőtt azt a gondolatot, hogy a beográdi nemzetközi vásáron emelendő magyar pavillonban a Jugoszláviába exportáló magyar vállalatok állítsák ki termékeiket. Ismételten és behatóan megbeszéltük a részvétel módozatait az érdekelte vállalatokkal, amelyeknél szintén teljes volt a megértés. Így azután nagyon hamar létrejött az elvi meg egyezés és a részleteket, a kiállítók

Szeptember 18-án SZOMBATON ESTE

nagy szüreti mulatság

Tánc reggelig! — Belépti díj 10 - dinár

összegyűjtését, a pavillon művészi terveinek elkészítését s magát az építkezést is, minden elismerésre méltó módon bonyolította le a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal.

A beográdi vásár vezetőségének előzékenységéből a magyar pavillon szép és méltó helyet kapott, ahol azt hiszem teljes mértékben fog érvényesülni. Az ipari kiállítók száma az idén még nem nagy, de hiszen több hely nem is állott volna ezuttal rendelkezésre és

reméljük — bizony tudjuk —, hogy a következő évi nemzetközi vásáron még nagyobb lesz az érdeklődés.

A két szomszédos ország gazdasági forgalma az utóbbi időben barátságosan és zökkenő nélkül került lebonyolításra. A magyar gyáripár, különösen a nehézipar, szeretne valamivel több teret kapni a közszállításoknál és általában a jugoszláv piacon. A közeljövőben talán ez a rideg kivánság is teljesül és a gazdasági barátság még jobban fog erősödni.

Azt mondanom sem kell, hogy a Jugoszláv—Magyar Gazdasági Kamara ennek a barátságnak szellemében igyekszik működését folytatni.

★

A beográdi nemzetközi vásár szentéciója

A beográdi nemzetközi vásár tartama alatt minden valószínűség szerint a 3-as számú „Indusztrijszki Pavilon”-nak lesz a legtöbb látogatója. A mindig nehéz „Miért”-re ezuttal könnyű a felelet. Azért: mert ott tekinthető meg, a beográdi Orsz. Zs. Ilics kiállításában az utóbbi időben praktikusága miatt az érdeklődés homlokterébe került impregnált parafa padlózat.

A parafa padlózat megkülönböztetett előnyei: a tartósság, a ruganyosság, a biztonságos járás (nem csuszik), tompítja a lármát, felfogja a lépések zaját, izolálja a hideget és a meleget, higiénikus, tisztántartása könnyű, szép, modern, esztétikus és a takarékoság szempontjából a legmegfelelőbb.

A parafa padlózat nagy előnyeiről Ön már meggyőződhetik Beogradban a Hotel Bristolban, vagy a Hotel Majesticben.

Kapható és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Kralj. Evroski Liferant

Prva Srpska Fabrika Zapušača

ARSA Ž. ILIĆA cég Beograd, Njegoseva 67. Tel. 20—388.

Oszi és elli női ruhatok egyszerű kivitelben és szörmével **Minden elképzelt belő divatúru**, mint vásznak, se'yem, bársony, f rri és női divatszövetek, függöny, szőnyeg és asztali garnitúrák, 1937 **Bőzic Danilo** divatúruháza, **Sztari Becsei**. — Korzó

A jugoszláviai magyar író és a közönség

Az a jugoszláviai magyar tollforgató, aki írónak, vagy költőnek tartja magát és mégis arról vitatkozik, hogy van-e jugoszláviai magyar irodalom, vagy nincs, kishitű. Aki ebben kételkedik, önmaga állítja ki a bizonyítványt arról, hogy nem képes a jugoszláviai magyar irodalom terén alkotó munkát végezni.

Tekintsünk a múltba. Száz esztendővel ezelőtt pezsgett, forrongott Magyarországon a reform-kor. Középkori társadalmi, gazdasági és politikai formák között élő nép legjobb fiait vezették irtózatos erőfeszítéssel a nemzetnek az időszerű európai élet módra való átszervezését. A reform-kor legharcosabb nemzetnevelői az írók, a költők voltak. Száz évvel ezelőtt állt a közélet ajtaja előtt Petőfi, gyűjtögette az erőt Tompa, Jókai és a negyvennyolcas ifju nemzedék egész élesapata.

És mégis, bátran állíthatjuk, hogy a száz év előtti Magyarországon összesen sem írtak annyit magyarul és a magyar kultúráról, mint manapság egyedül nálunk a Vojvodinában. Pedig a száz év előtti magyar irodalom egyenes őse volt a mai nagyszerű, gazdag magyar irodalomnak.

Igaz, a száz év előtti az egész magyar nemzettel szemben nálunk ma csak félmilliónyi népesség adja a talajt az irodalmi tehetségek számára. Viszont nálunk ma már százsorta szélesebb néprétegekben ömlik a betű szeretete, mint annakidején.

Tehát semmi esüggedés. A legfontosabb az, hogy

a jelentkező tehetségek szabad fejlődését és az irodalmi bírálat szabadságát biztosítsuk.

★

A közönség a közöny és az irodalom.

Sok panaszt hallunk az írók részéről arravonatkozólag, hogy a közönségünk hallatlanul közönyös az irodalmi művek iránt.

A közöny különös dolog.

Ha azt vesszük a közönynek, hogy X. Y. közepes, vagy gyenge író művét a közönség nem akarja vásárolni, akkor Budapestén, Bécsben, Párisban vagy Newyorkban éppen olyan nagyfokú irodalom iránti közönyre találunk, mint Sztaramoravicán, vagy Tornjospusztán.

Állíthatjuk, hogy a mi közönségünk egyáltalán nem közönyösebb, mint amilyen közönyös általában a hasonló földművelésen alapuló társadalom értelmesebb rétege.

A közönségünknek nincs vérében a közöny, mint ahogy sokan talán misztikus érzélgéssel képzelnek.

Nem évszázados beidegzettségéről van szó, nem sorsszerűen adatott természeti diszpozícióról, amely hajh' örök átkunk és nem változtathatunk rajta. Nem.

Egész egyszerűen arról van szó, hogy a földművelés egyelőre még jóval alacsonyabb értelmi fokkal jár együtt mint az ipar, vagy kereskedelem, a nehéz, rosszul szervezett mezőgazdasági munka lefoglalja az egész embert és kevés idő, de még kevesebb erő marad a művelődésre, az olvasásra.

Márpedig a mi népünk 80 százaléka földműveléssel foglalkozik.

Mindamellét a mi társadalmunk középső és felsőbb rétegeiben is tapasztalható érdeklődés a jó könyvek iránt. Különösen a divatos reklámozott könyveket kapják fel nagy mértékben (pl. A halászó macska ucája).

Jó könyveket kell írni és akkor majd szívesebben vásárol a mi közönségünk is.

★

Persze azért az íróknak ujságíróknak és egyéb tollforgatóknak állandóan élniük kell az olvasási kedvet. Nemcsak élniük, hanem valószággal megszervezni azt, hogy a széles néprétegek is sok és jó könyvet olvassanak.

★

A jugoszláviai magyar könyvkiadás.

Sokszor kiszámították, hogy már aránylag szűkkörü szervezkedésel is ki lehet adni évente 4-8 kötetet.

A dolog legfontosabb része az, hogy

erősebb bírálatot gyakoroljunk irodalmunk minden vonatkozásában.

Ez a közönség és az írók szempontjából egyaránt nagyon szükséges. Egyáltalán.

bátrabb bírálati szellem szükséges kisebbségi közéletünk minden vonalán. A kritika hiánya elposványosítja ugy az irodalmat mint a műkedvelő szintjétszást avagy a politikai, illetőleg a gazdasági életet.

Az egészséges törekvést az ellenálló erő csak megacélozza.

Gyenge, jóindulatu akarások, vagy alkéintélepek, alértékek feltétlen tisztelete csak árt az

ügyünknek.

★

A könyvterjesztés legbiztosabb módja még ma is az, ha az író a jó ismerősével vásároltatja meg a könyvet, azután pedig a hóna alá veszi a művet és maga árulja. Csak a személyes felépés hat még némiképpen. A legszívesebben

a kisiparosok, kereskedők és kishivatalnokok vásárolnak. — Azonkívül a gazdálkodók nagyon kicsiny százaléka és a munkásság értelmesebb része.

Egyáltalán ez a népréteg a magyar kisebbség legmozgékonyabb része, amely szűkes anyagi viszonyaihoz mérten a legszívesebben áldoz kisebbségi célokra. Ezek a nehéz viszonyok között élő, de művelődésre és általában jobb élet után törekvő emberek, akik a legkönnyebben megértnek minden kisebbségi mozgalmat és nem sajnálják érte sem munkát, sem anyagi támogatást.

Könyvterjesztésnél egy érdekes és káros lélektani jelenség tapasztalható. Sokan nem vásárolnak se jó, se rossz könyvet, mert arra gondolnak, hogy:

Hogyszé, ma összesen csak 20 vagy 30 dinárt kerestem és azt adjam könyvre?

Nem számolnak azzal, hogy minden négy-öt évben csak egy könyvet vá-

sárolnak és így

egy könyv ára nem egy napi keresetének terhére esik, hanem tulajdonképpen négy-öt év bevételének irodalmi adóját kellene jelentenie...

Ügyvédek, orvosok, nagykereskedők vagy nagyiparosok a legtöbb esetben csak muszájból vásárolnak könyvet, vagy pedig egyáltalán nem vesznek. Általában, a jobbmódu intellektuelek, kereskedők ridegebben tudják elutasítani a könyvkiadást, mint a szűkösebb viszonyok között élők.

A legtöbb olyan ember, aki szívesen vásárol könyvet,

világnézeti színvallást kíván az írótól, jobban mondva megkövetelik, hogy nemzeti és társadalmi, valamint gazdasági tekintetben az író bátran kiálljon az elnyomottak, a szenvedők mellé és megalkuvás nélkül hirdesse az igazságot.

Ezért főképpen azok a regények a népszerűek, amelyek súlyos szociális és gazdasági problémákkal foglalkoznak, míg a l'art pour l'art szórakoztató művek a rajongóikra sincsenek különösebb hatással.

★

Tehát jó és bátor könyvet és észzerű irodalmi szervezést!

Toth Bagi István

A japánok harctéri sikerei

Peking körül negyedmillió japán hadsereget vontak össze

Sanghaj körül a kínai ütegek és a japán hadihajók párbaja az éj beálltával véget ért anélkül, hogy meg lehetett volna állapítani, melyik fél győzött. A kínaiak repülői a késő estj órákban légi támadást intéztek a japán hadihajók ellen, amelyek légharító ágyúikkal védekeztek.

Tókiói jelentés szerint a japán hadügyminiszter a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a harctéri helyzet kedvező. Szerinte a japánok minden arcvonalon megverték a kínaiakat. Mindamellét — mondotta a miniszter — a japán nép hosszú háborúra számít.

A JAPANOK ELFOGLALTÁK MACSANGOT

Tókióból jelentik: A Domei-iroda közlése szerint a japánok péntek este elfoglalták a Tiencsintől délre fekvő Macsang várost, mely a Tiencsin-pukeni vonalon fekszik. A japánok a támadást nagyon nehéz körülmények között hajtották végre, mert egész idő-

alatt esett az eső és nagyon felázta a terepet.

Külföldi szakértők tudomása szerint Japán legalább negyedmillió főnyi szárazföldi haderőt, továbbá óriási tüzérséget és légi haderőt vont össze Peking körül. Ennek a szédítő méretű hadikészülődésnek az a célja, hogy magvát alkossa Japán védelmi vonalának a kínai Nagy Fal mentén. Ez lesz Japán állandó támadó és védelmi balszárnya a szovjet és Külső-Mongólia ellen.

Az elfoglalt Macsang környékéről a kínaiak menekülésszerűen vonultak vissza. Péntek óta az idő megjavult, úgyhogy a repülőgépek is fokozottabb tevékenységet fejthetnek ki. Mindamellét a hadműveleteket erősen befolyásolja a rossz utviszonyok. Macsangtól délre a vidék az árvizek következtében egyetlen tóvá változott.

Sanghaj jelentés szerint a japán csapatok elfoglalták Tueput, amely Sanghaj környékének egyik legfontosabb hadászati pontja.

Az amerikai tengerészeti minisztérium rádió utasította az amerikai hajókat, hogy ne közeledjenek a kínai partokhoz.

A KOLERAJÁRVÁNY

A Reuter-iroda jelentése szerint az elmúlt héten Sanghajban 29 koleramegbetegedés történt. Ezek közül 9 halálos volt. Hongkongban a múlt héten 203 megbetegedés és 126 haláleset fordult elő.

A NEPSZÖVETSEGI UNIÓ ÜLÉSE

Genből jelentik: A kínai népszövetségi liga kérésére vasárnap a nemzetközi népszövetségi unió főtanácsa rendkívüli ülést tart Genfben. Az ülésen a távolkeleti helyzettel foglalkoznak. Szóba került ezenkívül az unió pozsonyi értekezletén hozott határozat is, amely a Népszövetség reformjára vonatkozik, továbbá a spanyol polgárháború, a gyarmati kérdések és a nyersanyagok ügye.

—•—

Nagy tüzvész pusztított Szubotica külvárosában

Kéménytűz következtében leégett három ház

Szombat hajnalban három óra tájban veszedelmes tüzvész pusztított Szubotica külvárosában, Alekszandrovón. Kéménytűz következtében kigyulladt Milodanovics Cvetan alekszandrovói gazdálkodó háza és a tűz, amit későn fedeztek fel, a két szomszédos épületre is áttért.

A tüzet negyed négy tájban Milodanovics szomszédai fedezték fel, akik figyelmesek lettek a fojtó füstszagra, kitekintettek az ablakon és látták, hogy

hatalmas lángok csapnak fel a huszonnégy méteres front, nagy Milodanovics ház kéményéből.

Nyomban felzörgették Milodanovicséket, akik még aludtak és így nem fedezhették fel a tüzet, annál kevésbé, mert hajnalban élénk szél hajtotta a füstöt. Milodanovicsék fujt, amely a jobboldali ház irányába igyekeztek megmenteni a ház butorzatát és az értéktárgyakat, de az oltásra nem gondolhattak, mert a lán-

gok belekaptak a ház nádfedelébe és a tűz pillanatok alatt veszedelmes gyorsasággal terjedt. Mire a tűzoltóság megérkezett, Milodanovics Cvetan háza fáklyaként égett. A tűzoltók, akik teljes felkészültséggel láttak hozzá az oltáshoz, főleg csak a tűz lokalizálására szorítkozhattak, de a két szomszédos házat, Hofbauer József mészáros és özvegy Miatov Tósóné házeit már nem menthették meg a pusztulástól.

A tűz következtében az egész környék veszélyben volt, mert az égő házakról valószínűleg szikra eső hullott a szomszédos épületek szalmatehetőzetére.

A tűzoltók megfeszített munkája reggelig tartott. Milodanovics Cvetan háza, valamint melléképületei és magtárai egész évi termésével együtt a tűz martaléka lett. Hofbauer József mészáros, a 38-as szám alatti ház tulajdonosa lakásának butorzatát megmentette, de háza és mellék-

épületei mintegy 150 métermázsza buzával elpusztult. Özvegy Miatov Tósóné vagyona szintén a tűz martaléka lett.

A rendőri nyomozás első feltevése az volt, hogy a veszedelmes tüzet gyújtogatás okozta, de a tűzvizsgálat, amit még a délelőtti folyamán megtartottak megállapította, hogy hibás építkezés következtében beállott kéménytűz gyújtotta fel a Milodanovics féle házat.

A tűz a Milodanovics ház konyhájának kéményébe épített gerendában valószínűleg kora este óta lappangott s csak hajnalban lobbant láng-ra.

Mindhárom ház biztosítva volt és így a kár megtérül.

Ocsón és föl vásárolhat

divatruhát
kopony
kosztüm
ruha-szövetet
tűgöncsipeket

Sár Sándorné

divatüzletében. Szubotican

Két új érsekség lesz Szlovénzkóban

A magyar püspökség felállítására is időszerevé vált

Prágából jelentik: A cseh-szlovákiai egyházmegyei határainak megállapítására vonatkozó pápai bulla nyilvánosságra hozatala után

újabb érsekség létesítése válik időszerevé Szlovénzkóban.

Az érsekség székhelye Pozsony, Nagyszombat vagy Nyitra lesz. Az új egyházmegyei beosztással kapcsolatban tekintetbe kell venni a magyar kisebbségnek azt a régi követelését is, hogy

az egyik püspökséget magyar származású püspökkel töltsék be.

Ezenkívül Szlovénzkó rutén részén görögkatolikus érsekséget létesítenek.

A pápai bulla az esztergomi egyházmegye cseh-szlovák területre eső részét, amely már évek óta apostoli adminisztráció volt, a főegyházmegyétől jogilag is elválasztja és eddigi minőségében továbbá intézkedésig fenntartja. Rendezi továbbá a szatmári egyházmegye 45 plébániájának jogi helyzetét, amelyek Cseh-szlovákiához tartoznak. Ezeket elválasztja egyházmegyéjüktől és — mint eddig — apostoli adminisztrátor kormányzása alatt tartja. A kassai, roznyói és szepesi egyházmegyéket kivették az egri érsek joghatósága alól és közvetlenül a Szent-szék rendelkezése alá helyezték. A besztercei, nyitrai, munkácsi és az eperjesi püspököket szintén kivonták az esztergomi érsek joghatósága alól és a Szent-széknek rendelték alá.

Kályha Tűzhely
SZENES
Evőszék Edény

Közvetlen tárgyalások útján rendezik a kisantant és Magyarország viszonyát

Budapestről jelenti az Avala: A magyar kormány tagjai pénteken Darányi Kálmán miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak, amelyen Kánya külügyminiszter beszámolt a nemzetközi helyzetről.

Magyar politikai körök nézete szerint a kisantant-államok és Magyarország közt normális viszony helyreállítására közvetlen megbeszélések útján fog történni.

Hathavi fogházra ítélte a bíróság Ecet Pál noviszádi borbélysegedet, aki késsel leszurta az apját

Borzalmas családi tragédia ügyét tárgyalta tegnap a noviszádi törvényszéken Makszimovics Szergejlev törvényszéki tanácselnök hármastanácsa. A vádlott

Ecet Pál 23 éves noviszádi borbélyseged volt, aki ellen az államügyészség azt a vádat emelte, hogy ez év március 31-én Noviszádon a lakásukon életveszélyesen megsebesítette az apját, Ecet Jakab vasuti munkást. A fiú éles konyhakkéssel az apja mellébe szurt és az idősebb Ecet ennek következtében néhány nap múlva a kórházban meghalt.

Az ügyészség ezért halált okozó súlyos testi sértés címén két büntetést a vádlottra. A vádat Varga Petar államügyész, a védelmet dr. Arsenijevics Milorád ügyvéd képviselte.

Ecet Pál a bíróság előtt beismerte a tettét és kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert önvédelemből szurta meg az apját.

Elmondta, hogy az apja iszákos és rablátus természetű ember volt, aki az anyjával is rosszul bánt, míg őt, a fiát egyenesen gyűlölte, ő, mint borbélyseged, több mesternél dolgozott, ez év elején azonban rövid időre munkanélkül maradt. Az apja ekkor állandóan azt vetette a szemébe, hogy nem dolgozik, munkakerülő és otthon hiába

eszi a kenyeret. Később a fiú ismét munkát kapott és állandóan dolgozott.

A keresetét mindig hazadta, de azt az apja elitta, úgyhogy a háztartásra alig maradt pénz.

Amellett az idősebb Ecet sohasem volt megelégedve a fiával. Többször elzavarta a háztól, hogy ne kelljen ellátni őt. Amellett azzal gyamasította, hogy az életére tör.

Március 30-án Ecet Jakab ittasan tért haza és kijelentette, hogy most már nem vár, hamarosan végez a fiával és a feleségével is. Akkor megtámadta a fiát, de az eltávozott és így az öreg lecsendesedett. Másnap ismét részegen ment haza és éppen akkor lépett be a konyhába, amikor a fia evett. Rákülölt, hogy honnan szerezte az ennivalót.

Tolvajnak és gyilkosnak nevezte. Kizavarta a folyosóra, ahol kétszer pofonlotta. A fiú ellökte magától, mire újólág rátámadt. Az asztalából vasdarabot vett ki és azzal ütötte a fiát.

A felesége eközben az izgalmak következtében elájult.

Fontos a szülőknek!

Az iskolaszervezők kérdésekor **hatiszók teherneműk, pu'overek, mellények** nagy számban és olcsó árban kaphatók

Grand Magazin NOVIFAD, Kr. Petra 1. 20

ERTESITEM

igen tisztelt vevőimet és kedves ismerőseimet, hogy elsőrendű

ANGOL URI SZABÓSÁGOMAT

Kr. Petra II. 62 sz. alól **Áthelyeztem**

Gajeva ul. 4. alá

Pista fiam (a bicigő) 15 évi fővárosi gyakorlat után hazajött és velem dolgozik, úgy hogy akár konzervatív, akár hipermodern vonalakban a **leg-tökéletesebb szabást és elsőrendű munkát** nyújtunk. **Olcsó árak, gyors és pontos kiszolgálás!**

Id. Weisz Rudolf, szabó mester

Az apát a lakójuk, Stefurik Katia igyekezett csillapítani és többször elébe állt, hogy ne bántsa a fiát. Ecet Jakab azt mondta, hogy a rendőrséget hívja a fia ellen és eltávozott. Nem sokkal azután hazatért és újólág rátámadt a fiúra.

Vasvillát vett elő és azzal ütögette. A fiú védekezésül kést kapott fel és azzal mellbeszurta. Azután a kést eldobta és futni kezdett.

Az apa utána szaladt. A fiú az udvaron felkapott egy ásiót és azzal visszafőkte az apját, majd elmenekült. Ecet Jakab súlyos sérülése ellenére is kórházraült és úgy ment a rendőrségre, ahol eszméletlenül esett össze.

A bíróság tanuként ki akarta hallgatni a vádlott anyját, aki kijelentette, hogy mint anya nem kíván vallani.

A bíróság tanuként kihallgatta Stefurik Katia, Ecet Jakab lakóját. Az asszony elmondta, hogy

az idősebb Ecet valósággal pokollá tette a család életét, mániákusan üldözte a fiát és a feleségét,

akik semmit sem vétekkel ellene. Március 30-án Ecet Jakab többször is határozottan kijelentette, hogy végezni fog a feleségével és fiával. Másnap pedig, amikor hazatért, egyenesen azzal rontott be a fiához, hogy megölje. Amikor kiütközött a folyosóra felpofozta a fiát és fojtogatni akarta, de a tanu, Stefurik Katia közbevetette magát. Azonban hiába csillagatta az öregot, Ecet Jakab egyre megöléssel fenyegette a fiát.

A vádlott a tanu vallomása alatt sírva fakadt.

A bíróság még több tanu hallgatott ki, akik valamennyien a vádlott javára vallottak. A bizonyítási eljárás befejezése után elhangzottak a perbeszédok. Dr. Arsenijevics védő a vádlott felmentését kérte.

A bíróság úgy találta, hogy a vádlott önvédelemre szorult ugyan, de

a jogos önvédelem határát túllépte és ezért hathavi szigorított fogházra ítélte.

A hathavi fogház a vizsgálati fogság beosztásával hamarosan letelik és így Ecet Pál nemsokára kiszabadul.

Ujdonság Ujdonság

Album bélyegblokkok részére

Leggyönyörűbb luxuskivite ben 29x30 cm nagyságban nehéz vegamenpariából arany nyomással.

Pótlapok a szükséghez képest állandóan megjelennek és vaphatók

Az első kiadás mindössze 200 számozott album.

Ára 520/- dinár plusz porto.

Kereskedőknek és egyesületeknek 5 darabon feletti rendelés esetén 10% engedmény.

A fiatella egyik legszebb ága a blokkgyűjtés. Eppen ezért siessen, amíg ez a cselekvési készlet tart és rendezze meg az a bumot amely az országos kiállítás alkalmából jelenik meg.

Rendeléseket már elfogadjuk!

»Jugofilatelia«

RÓNAI MARGIT

Beograd, Kneza Pavla ulica 59/a

Az összes eddigi megjelent blokkokból állandó nagy készletet tartok.

Vásárolok minden mennyiségben bármilyen jugoszláv bélyeget

Mivel okozhat a figyelmes férfi feleségének igazi örömet...?

Meglepi egy divatos ka'ppal

„HAJDUSKA“ Noviszád, Vilsonov trg. Elite palota

Hacsek és Sajó

Mija: Vaduaidarlog

Hacsek (ül a kávéházban): Pincér! Pincér!

Pincér (jön): Tesék parancsolni.

Hacsek: Mondja, barátom, átadna egy üzenetet a konyhában?

Pincér: Hogyne, kérem.

Hacsek: Hát legyen szíves kérdezze meg a szakácstól, hogy nem tudná férjhez adni az én bandza lányomat?

Pincér (bámul): Férjhez adni a kedves lányát? Micsoda gondolat ez? Hát a mi szakácsunk nem házasságközvetítő.

Hacsek: Nézze, ez a szakács ma elsózta a levest, elsózta a húst, gondoltam, talán el tudja sózni a lányomat is!

Pincér (ránéz Hacsekre és azért a nézésért nyugodtan fel lehetne jelenteni becsületsértésért. Aztán elmegy).

Sajó (jön): Alászolgája!... Mondja, megőrült? Mi az a sapka a fején?

Hacsek (büszkén): Soffőrsapka!

Sajó: Mióta soffőr maga?

Hacsek: Nemrég... Nem tudtam sehoh elhelyezkedni, gondoltam, elmegyek soffőrnek.

Sajó: Nagyszerű... és van már állása?

Hacsek: Még nincs... Pedig a mult héten felajánlottak egy remeket. Havi négyszáz fix, teljes ellátás, lakás és garázs.

Sajó: És miért nem fogadta el?

Hacsek: Mert volt egy külön kikötésem.

Sajó: Micsoda?

Hacsek: Hogy ne vezessem az autót.

Sajó: No és? Nem tud vezetni?

Hacsek (szomoruan): Mit szól?! Sajó: Hát miért nem tanul meg?

Hacsek: Majd megőrültem, mikor anyai szerencsétlenségről olvas az ember...

Sajó: Hát akkor mi a nyavalyának az a sapka?

Hacsek: No-no! Azért én soffőr vagyok. Egyébként mindenhez értek, amit egy soffőrnek tudnia kell... Tudok dudálni, a saroknál ki tudom tenni a kezem, mindent tudok, csak éppen vezetni nem. Mondja nem tud véletlenül egy helyet, ahol ilyen soffőrré volna szükség, mint én?

Sajó: No, menjen a fenébe! Hol van ilyen soffőrré szükség?

Hacsek: Miért? Ott van mingyárt a maga sógora, a Kronfusz.

Sajó: A Kronfusz? Hát annak nincs is autója.

Hacsek: No. Az a jó. Ahol autó van, ott engem nem vesznek fel.

Sajó (nagyon dühös): Nézze, hagyjon békén evvel a marhasággal, mert úgy éljek, leszorítom a fejét a billiárdasztalra és megjajszom ziccerrel... Azt mondja meg inkább: miből él maga?... — Mert hogy ebből nem, az biztos!

Hacsek: Cigaretta árulok.

Sajó: Milyen cigarettát?

Hacsek: Extrát. Vegyen egy dobozzal... (Kihuz a zsebéből egy doboz Extrát).

Sajó: Hogy ez?

Hacsek: Pengő.

Sajó: És mennyiért veszi?

Hacsek: Ugyancsak.

Sajó: Hogy-hogy ugyancsak?

Hacsek: Ugyancsak egy pengőért.

Sajó (a fejét fogja): Várjon, várjon... Mennyiért adja ezt el?

Hacsek: Pengőért.

Sajó: És mennyibe van magának?

Hacsek: Ugyancsak.

Sajó: Hát hol itt az üzlet? Ezen nem keres egy vasat sem.

Hacsek: Hát mit csináljak, ha nem adhatom drágábban?

Sajó: Miért ne adhatná?

Hacsek: Mert a trafikban is egy pengő. És ha én, mondjuk pengő tízért adnám, akkor senki sem venne nálam, hanem mindenki a trafikban.

Sajó: No, de ebből megint nem lehet megélni??

Hacsek: Hát nem is abból élek. Ez csak mellékes. Van nekem egy rendes foglalkozásom.

Sajó: Micsoda?

Hacsek (büszkén): Soffőr vagyok.

Sajó (dühösen felugrik): No nekem ebből elég volt! Alászolgája.

Hacsek: Hová megy ilyen korán?

Sajó: Haza. Zenedélután van ma nálunk. A feleségem zongorázik, a lányom oboáz és a nénikém hegedül.

Hacsek: És maga?

Sajó: Én füttyölök az egész családra.

★

(Minden jog a Reggeli Ujságé)

„M O T I N“

Molyokat elpusztít és megóvja ruháit 1 csomag 2.50 dinár

Drogéria „Higtea“ Kozia Zsivojnovics Noviszád, Trg Osiobodjenja 2

HIREK

Napraforgó...

Mindig az a föld a legkedvesebb, ahol a gyermekkort eltöltöttük. Hiába vett vállaira, vagy ejtett el bennünket az élet, hiába sodort a sorsunk szebb, jobb tájra, városba, vagy országba: merengő szemekre sokszor kiül a lélek és napraforgóként mindig arra felé téved tekintetünk, amerre a nap van: a Szülőfalunk...

El Budapesten negyven, negyvenöt magyar, akiknek egy szülőfalujuk van — Bácskogradiste.

Nagynéha találkozott közülük egy-egy és, hogy ezek a találkozások mindig kedvesek voltak részükre; az egymással legsűrűbben érintkező földiek, jó Treml István bácsi, dr. Szép Sándor, Bihari Sándor és Gregus József elhatározták, hogy rendeznek egy hazai estét, amelyen, mint egy nagy család tagjai, az összes Pesten élő gradistei magyar is részt vesz. Pár nap mulva azután egy-egy ismertebb földi az alábbi meghívót kapta.

»Kedves Honfitárs! Kedves Földi! Ez uton értesítjük, hogy többeknek bácsföldváriaknak sikerült közös elhatározással megállapodni egy »Földvári« összejövetel megrendezésében. Szeretettel és örömmel hívjuk kedves családjával együtt 1937. szeptember hó 5-én, vasárnap délután 5 órára a budai »Zöldfa« vendéglőbe, I. ker. Krisztina tér 9., ahol úgy gondoljuk sikerül feleleveníteni egy estére a boldog békebeli Bácsföldvárt, hamár oly messze estünk tőle. Tekintve, hogy a sok földi közül mindegyiknek lakcímét nem tudjuk, kérjük, hogy akiket ismer, hívja szeretettel hozzátartozóival együtt, esetleg tudassa címét Treml Istvánnal, stb., stb.«

Es eljött szeptember ötödike és a vig, szomorú emlékezésre annyira hajlamos gradistei magyarokat az alkonyi nap délre fordított arccal találta: sirva, szomoruan emlékeztek a hajdani Földvár embereire, Szép József, Sente, Hatos, Bencz-tatabíró, Aranyosi, Janó bácsikra, megsimogatták hazarepült lelkeikkel Szűszner, Czirják, Bencz, Hilák, Hanák Misa bácsit, és annyi-annyi kedves földvári rokont. Az alább közölt megjelenetek szívből, magyar öleléssel üdvözlök hozzátartozóikat: Erdész Rózsa, Paska Antalné, Blum Veron, Erdész Mátyásné, Treml Istvánné, Treml Lajosné, Paska Margit, Kozarszki Márkné, Csizmadia Jánosné, Vitéz Szántó Györgyné, Farkas Józsefné, Berecz Mária, Ragács Mária, Hanák Mihályné, Ágócs Györgyné, Ágócs József, Hanák Esztérke, Szántó Fábrián, Vincze József, Erdész Mátyás, Treml István, Kaszper József, Treml Lajos, Örlös István, Kozarszki Márk, Treml Károly, Csizmadia János, Szabó József, dr. Szép Sándor, Paska Antal, Vitéz Szántó György, Farkas János, Hanák Mihály, Ágócs György, Gregus József és Bihari Sándor.

Ben Ly.

— Eljegyzés. Bálint Bözsike és Huszágh Jenő, Sztáribecsej, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— Ujságírói jubileum. A jugoszláviai magyar ujságírási szombaton ünnepelt. Havas Károly publicista, a kisebbségi ujságírási nagyképzettségű reprezentánsa, ötvenedik életévéhez érkezett. Havas Károly közel három évtizede ujságíró és a harminc esztendőből husz éve kisebbségi ujságíró. A kisebbségi ujságíróra váró minden kötelezettséget vállalva dolgozik a magyarság szolgálatában, mindig szívós hittel és vasakarattal. Az ötven éves ujságíró nemcsak a kollégák keresték fel jókívánságaikkal, de nagyszámu hívei és tisztelői is. A szubotcaj ujságírók zárt körben ünnepelték meg Havas Károly jubileumát, amely jelentős fordulója ujságírói munkásságának. Havas Károly mindig az első sorokban volt a jugoszláviai magyar kisebbség érdekeiért folytatott küzdelmekben. A tőle erejével végzett felvilágosító és oktató munkát, amely gazdag volt sikerekben. A jubileum alkalmával tovább munkára ösztönözték kollégái és hívei Havas Károlyt, aki a jugoszláviai magyar ujságírási nagy és komoly értéke.

Ügyvédi hír. Dr. Francuski Iván szeptember 4-én megnyitotta ügyvédi irodáját Noviszádon, Kralja Alekszandra u. 7. I. emelet.

— Ma zárul a noviszádi fényképiállítás. Az ország turista egyesületeinek szövetsége által rendezett fényképiállítás, amely szeptember 5-én nyílt meg az Alekszandar király emlékhonban még ma nyitva marad, úgy, hogy azok, akik nem tekintették meg eddig a fényképiállítást, ma még megnézhetik. A kiállítást mindenki megtekintheti díjlanul, mert beléptdíjat nem kell fizetni.

— Pászthy Sándor dentisz szabadságáról visszaérkezett és rendléseit újból megkezdte. Telefon 21-34

— »Bubi-crème« speciális gyermekkrém kiválóan alkalmas a csecsemő mindennapi gondozására. A feldörzsölt vagy kipattagzott bőrt gyógyítja. Ára 8 din. Főlerakat: Grossinger gyógyszerár, Noviszád.

— Megkezdődött a kisantant katonai olimpiája. Nagy ünnepek között vette kezdetét pénteken a három barátságos állam katonai sportolójának küzdelme a zászlódiszbe öltözött Hradec Kralove városában. Az első győzelmeket Csehszlovákia katonai sportolói aratták, megnyerték az ezerméteres uszást és a vivásban, nehezen bár, de legyőzték a Jugoszlávokat. A jugoszláv delegáció élén Sztojanovics generális áll.

Az osztálysorsjáték új 35-ik körére vonatkozó tervezet szerint több lesz a nyeremények összege és a nyerési esélyesség mint eddig volt:

64 millió és 991.000'-dinár

a rengeteg számu nyeremény és prémium végösszege. Lehet Önnek is szerencséje, lehet, hogy épen Ön jut egy nagyobb nyereményhez!

Sorsjegyét rendelje meg még ma, amirehöz elegendő, ha az alanti rovatokat kitölti, kivágja és egy levelezőlappal ragasztva beküldi az állami osztálysorsjegyek főelárusítóához:

„BRISTOL“, Noviszád, Ze'eznička u. 27

Küldjön nekem azonnal:

— drb. 1/4 (negyedest 50 dinárért

— drb. 1/2 (felest) 100 dinárért

— drb. 1/1 (egészei) 200 dinárért

Név:

Cím:

Párizsi és londoni

üzleti utamról megérkeztem. A legszebb párizsi újdonságok: szövetek, selymek, legújabb divatu modellek megérkeztek.

„PRINTEMPS“ Za'reb, Hica 13.

Feladatok munkát szépen, szakszerűen és szolidan kidolgoz **BARFA I DRUG** szaküzete, Kr. Peira I. ul. 30

A TISZTA RUHA

elepáns,
tartós

ÉTILEN

vegülszifó
NOVI SAD
ruhát szára-
zon tökéletesen
tisztítja

— Dr. Kovács Bódog emléke a noviszádi Magyar Kaszinóban. A noviszádi Polgári Magyar Kaszinó választmányja pénteken este Michelsz Gyula alelnök vezetésével ülést tartott, amelyen dr. Kovács Bódognak, a Kaszinó elhunyt díszelnöke emlékének szentelték. Michelsz Gyula alelnök méltatta dr. Kovács Bódog érdemeit, aki 42 év előtt lépett a Kaszinó tagjai sorába és azóta felfáradhatatlanul dolgozott, áldozott a Kaszinó érdekében. A Kaszinó életének legsúlyosabb napjaiban, mint ügyvezető alelnök vezette a noviszádi magyarság e legértékesebb egyesületét és érdemei elismerésül választották meg díszelnöknek. Az emléklő indítványára dr. Kovács Bódog emléket jegyzőkönyvben örökítették meg.

— Noviszádon hangversenyek a berlini állami zenei főiskola ének-kara. Szerdán, szeptember 15-én este 9 órai kezdettel a noviszádi Habag palota nagyteremben hangversenyt rendez a berlini állami zenei főiskola vegyeskara. A kar húsz női és húsz férfiből áll, valamennyien főtudósokat végzett művészek. Az énekpart Kurth Thomas ímernevű zeneművész vezényli. Kurth Thomas Németország legkiválóbb zenei vezetői közé tartozik, a tavalyi olimpián díjat nyert szerzeményével. A hangverseny az ideig évszázadok legkiválóbb művészi cseméjének ígérkezik. Jegyek elővételben már kaphatók a német könyvkereskedésben 20, 25, 20, 15 és 10 dináros áron.

— Az ipar Kamara 3-47-1937. számmal Futó Tamás szuboticei szabómestert delegálta, hogy a megjelölt vidéki kurzuson és helyben (II. kör Mlinkova 6.) a modern ruha szabást taníthassa, valamint a mesternek készülőket továbbképzés céljából előkészítse. Levélre válaszol.

— Megjelenik a „Bilder, oché“ legújabb száma. A „Bilderwoche“ legújabb száma többek között érdekes felvételeket közöl a nemzetközi autót noviszádi szakaszról. Időszerű kül- és belsőképek, rövid történetek, keresztrejtvény, divat, különböző tanácsok stb. teszi a lapot érdekessé. A „Bild-woche“ minden lapjáról 3 dinárért kapható. Megrendelhető Noviszád, Louis Barthou 70 alatt.

Etiemi- és kötélpiskolás gyermek részére az előírt szertint ruhák a legolcsóbb áron kaphatók

Papp József

speciális gyermek-zabónál, Noviszád, Kr. Peira I. ul. 15, az udvarban, és Kr. Peira I. 18.

— Söcavat ivott egy szekicsi kisgyerek. A szekicsi csendőrség szombaton délelőtt telefonon jelentette a szuboticei államügyészségnek, hogy Szekicsen halálos kimenetelű gyermekszerecséltenség történt. Szandler Krisztián 9 éves kisfiu szülei távollétében felhajtott és kilvott egy üveg söcavat és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy nem lehetett megmenteni az életét. A csendőrség nyomoz annak megállapítására, hogy a balesetért terhelhető felelősség a szülőket.

LEGUJABB

A SZOVJETSZAJTÓ HÁBORURA USZIT

Moszkvából jelentik: A szovjetszajtó és rádió állandóan háborura uszít a fasizmus ellen. A sajtóban, rádióban, munkás- és katonagyűléseken egyaránt követelik, hogy a vörös hadsereg számoljon le Németországgal, Olaszországgal és Japánnal. Két nappal ezelőtt Moszkvában katonai tüntetés volt, amelyen félmillió vörös katonát vett részt. Ez a tüntetés is a háborus hangulat fokozását volt hivatva szolgálni. A moszkvai olasz nagykövetség épületét állandóan lovasrendőrszolgálat őrzi.

Patrione olasz mérnököt a GPU kémkedés gyanúja miatt letartóztatta. Azzal vádolják, hogy élén állott annak a kém szervezetnek, amelynek feladata volt megfigyelni az Odesszából és Leningrádból ki futó hajókat és elindulásukról értesíteni az olasz és spanyol nemzeti hatóságokat. A GPU részéről azt állítják, hogy elfogtak több rejtjeles táviratot, amelyek különböző adatokat tartalmaztak azokról a szovjetgözsökről, amelyeket később megtorpedóztak.

A BALKANSZÖVETSEG KIKÜLDÖTTEINEK TANÁCSKOZÁSA GENFEN

Genfből jelentik: A Balkán-szövetséghez tartozó államok genfi kiküldöttei szombaton délelőtt dr. Purics Bozsidar párisi jugoszláv követ lakosztályában tanácskozássra ütek össze, hogy eszmecsere folytassanak a földközti-geri helyzet tisztázására irányuló francia-angol javaslatok ügyében.

MA AVATJÁK FEL AZ UJ BUDAPESTI HIDAT

Budapestről jelentik: Vasárnap délelőtt nagy ünnepségek keretében avatják fel a Horthy Miklósról nevezett új budapesti hidat, amely a Boráros tere köti össze a budai oldallal. Ezzel egyidőben avatják fel a budai hídfőnél elhelyezett hatalmas tengerészemlékművet. Az avatási ünnepségen megjelenik Horthy kormányzó is, aki külföldi utjáról szombaton délután érkezett vissza Gödöllőre. Az avatási emlékbeszédet Darányi miniszterelnök mondja.

— Időjárás. Jugoszlávia nyugati felében felhős, a drávai és szávai bánsgben esős, az ország keleti felében derült idő volt. Az egész országban erős keleti szél volt, a tengermentéken erős szirokkó. A hőmérséklet érezhetően csökkent, különösen északon és nyugaton, míg a többi vidékeken jelentéktelenül emelkedett. A legalacsonyabb hőmérséklet Mrzla Vodicán 3 fok, a legmagasabb Mosztárban 31 fok volt.

— Időjóslás: Jugoszlávia egész területén felhős-esős idő várható, helyenként zivattal, elég erős nyugati és délnyugati széllel. A hőmérséklet még süllyed.

Butor és Nemes

tánc- és torna-klubok számára ma este veszi kezdetét a Lövő és tánc-klubok, Sztralyacska 2. szám alatt Beiratkozások ma este 8-11-ig. Oktatás: hétfő, szerda, péntek és vasárnap este 8-11 óráig. — Ma este ösztön-gyakorlat.

— A szuboticei fogházba szállították a gyilkossággal vádolt marionosi legényeket. A szuboticei vizsgálobíró pénteken elrendelte Sántha Sándor és Sántha Mátyás marionosi legények leartóztatását és a szuboticei bíróság fogházába szállítását, mert a közönségben meghalt ökrös Antal, akit kocsmai veszekedés közben megszurkáltak. A nyomozás megállapítása szerint Sántha Sándor támadta meg ökröst, aki régi haragosa volt és bicskájával beharagolta, fivére Sántha Mátyás pedig bottal többször rásújtott ökrösre. A vizsgálobíró hétfőn kezdi meg a leartóztatottak kihallgatását.

— Topolai hírek. Crnagorac Koszta szokoláci telepes tanyáján a gyermekek játék közben felgyújtották a szalmakazlat. A tüzet csak nagy nehézségek árán sikerült lokalizálni. — A legutóbbi hetivásáron igen nagy volt a forgalom. A búzát 180, a régi tengerit 90 dinárért vásárolták. A sertésárak is emelkedtek. Hízott sertést 7.75 dinárért árultak.

Ismét csak 500 dinári nyelvény

Végefele közeledik az Állami Osztálysorsjáték főhúzója, de a szerencse továbbra is csak nagyon fanyarul mosolyog felénk. A tegnapi húzáson is mindössze két sorsjegyet húztak ki olvasóink 155 sorsjegye közül, ezuttal is mindkettőt csak betéttel.

A NYEREMÉNY TEHÁT TEGNAP IS CSAK 500 DINÁR VOLT.

A két nyertes szám az 54181 és a 98910. Eddig 57 sorsjegyet húztak ki, összesen 16.000 dinár nyereménnyel.

— A noviszádi Ingenyenyer egyet közgyűlése. A noviszádi Ingenyenyer és csecsemőotthon egyesület vasárnap, szeptember 19-én délelőtt feltizenegy órakor tartja rendes évi közgyűlést az egyesület házában. A közgyűlés után a résztvevők megtekintik az egyesület otthonát.

— A »Bethánia« belgyógyászati és idegbetegtek szanatóriuma, Noviszádon (Bitoljszka 45) elektrokardiográfot szerzett be. Ez a legmodernebb készülék és a legjobb segéd-eszköze a szív és vérérdény betegségek megállapítására.

— Rossz szomszédság — fejbeverést. Petrovgrádról jelentik: Zarin Dragutin és Nikolics Krszta szepszki itteljei földművesek állandó haragosa viszonyban éltek egymással, bár szomszédok voltak. Zarin tegnap ismét veszekedni kezdett Nikolicsnéval, a veszekedés zajára kijött a házból Nikolics és 18 éves Olga nevé leánya kanyarokkal felfegyverkezve és rátámadtak Zarinra. A megtámadott földműves védekezésül kést rántott fel és megsebesítette Nikolicsné, de hamarosan véresen a földre zuhant a csapások alatt. Nikolicsék még folytatták a verést és valóságos fölholtá verték Zarinra, akit haldokolva szállították a kórházba.

Iskolába és intézetbe való

gyermeksweater
gyermekpullover
gyermekfelnemű
gyermekharisnya

elsőrendű strapaminőségben és olcsón

KLEIN EUGEN

speciális üzleteiben

Novi sad — Petrovgrad

— Negyvenöt dinárért vásárolta a tizezer dináros bélyeggyűjteményt. Erdélyes pert tárgyalt tegnap a noviszádi törvényszéken Makszimovics Szvetisláv törvényszéki elnök harmas tanácsa. A vádlott Oroskovics Koszta noviszádi bélyegkereskedő volt, aki ellen az államügyészség orgazdaság vádlóval emelte. Brezsán József kiskoru noviszádi inasgyerek a múlt évben Szokolov Szokolod postatiszviselőtől ellopott 6000 darabból álló bélyeggyűjteményt. A tizezer dináros értékű bélyeggyűjtemény részletekben összesen 15 dinárért adta el Oroskovics Koszta noviszádi bélyegkereskedőnek, aki emiatt most a vádlottak padjára került. Oroskovics a bíróság előtt tagadta, hogy tudott volna a bélyegek lopott eredetéről. Azt is kétségbevetta, hogy a bélyegkereskedőt 500 dinár pénzbüntetésre ítélte.

Jó érzést, erőt és örömet

ad Önnek a ROH-TSI ásv nyvíz, amely a belső szerveit kitisztítja

— M. K. LEPEDAT szuboticei cégnél vásárolt osztálysorsjegyek közül a következő számok nyertek a szeptember 10-iki húzáson: Din. 10.000; 97466. Din. 5000; 5775; 19577. Din. 6000; 69958. Din. 5000; 71502. Din. 3000; 90982. Din. 2000; 7269; 10336; 12838; 33128; 43179; 59106; 61083. Din. 1000; 1285; 1325; 82; 2016; 3332; 4199; 7931; 9811; 10289; 10422; 10530; 12888; 11536; 15525; 17670; 19520; 21; 21321; 32; 23115; 86; 26595; 81; 85; 27302; 4; 13; 30726; 31506; 75; 33185; 31437; 69; 35337; 90; 37774; 38149; 39938; 63; 42242; 43334; 43402; 52381; 55952; 55; 65; 84; 58450; 58684; 58965; 59168; 82; 59963; 61318; 62438; 82; 63820; 71; 64288; 64995; 65583; 65871; 67721; 62; 69908; 70614; 80; 73989; 74501; 77396; 79212; 19; 56; 76; 81109; 37; 81259; 85545; 92; 86524; 26; 88465; 75; 89; 89310; 27; 89; 95; 80670; 92972; 93344; 94048; 72; 96928; 97465; 75; 81; 97614; 41; 70; 99111.

— Betörés miatt négy hónapra ítélték egy szrbobrání földműveslegényt. Kucserka Gábor szrbobrání földműveslegény a múlt év december 29-én éjszaka betört Ergelasev Cveta gazdálkodó raktárán az egyik ablakot és azon keresztül behatolva, ellopott 300 kilogramm búzát. Ez év február elsején éjszaka pedig Sesevics Sztván magtárába hatolt be szintén erőszakos uton és elvitt 2 zsák gabonát. Emiatt tegnap került a bíróság elé. Teljes beismerő vallomást tett és a bíróság négyhavi szigorított fogházra ítélte.

FANYAR VERSEK

I.

MONACÓBAN SZTRÁJKBA LÉPTEK A MÁZOLÓK ÉS A KÖZTISZTASÁGI ALKALMAZOTTAK

Sok port vert eddig is fel ott a ruflott,
De most piszokkal lesz e hely teli,
S nagyobb baj, hogy a mázoló-
[sztrájk folytán
Nem lesz, aki a piszkot elkeni.

II.

KÖNYVTÁR A HORTOBÁGYI CSÁRDÁBAN

Ahol ma könyvtár diszlik, ott régen
Rongy-éltét élte a betyárok népe,
Betyár-rejtőből könyvtár lett a
[csárda,
S papírrongy jött a rongy-élet helyébe.

FANYAR TÖBIÁS

Tanfolyam nyelvek, kereskedelmi ismeretek és általános műveltség elsajátítására. Szeptember közepén kezdődik a noviszádi Pedagógiai intézet elismert nivóju tanfolyama. A tantervbe a következő tárgyak vannak felvéve: 1. Nyelvek: szerb, német és francia nyelv; 2. kereskedelmi ismeretek: könyvelés, szerb és német kereskedelmi levelezés, szerb és német gyorsírás, számtan; 3. műveltség: a kultúra, irodalom és művészet története, földrajz, a nevelés alapelemei. A tanítás félnapos, hat tanóró vezetése alatt kisebb csoportokban. Jelentkezés hétfőn, kedden, esütörtökön és szombaton 10 és 12 között, Zseleznicška 7 (Telefon 30-12). — Ezt a tanfolyamot különösen olyan szülőknek ajánljuk figyelmébe, akik négy középiskola után gyermekeiket tovább öhajítják képezetni.

Bácspetrovoszelo népmozgalmi adatai augusztus hónapban. Született római katolikus fiu 7, leány 10, görög keleti fiu 2, leány 6. Házasságot kötöttek a következő párok: Janacsek István és Báliz Erzsébet, Curnics Zsivan és Grujics Szófia, Koncsik János és Szabó Ágnes, Holló Mihály és Kovács Mária, Keceli Ferenc és Kört vélyesi Julianna, Mihajlov Momir és Viskovics Márta, Kaszás Imre és Ördög Ilona, Gálfi Péter Pál és Balog Erzsébet, Mráz Imre és Kapás Etelka, Kocsis Mihály és Tokodi Ilona, Lipták József és Kovács Erzsébet. Elhaltak a következők: Hényel István 7 hónapos, Ördög Roza 2 éves, Horváth János 74 éves, Korhecz Pál 74 éves, Szávics Vasza 1 hónapos, Kamaszi Mihály 59 éves, özv. Horváth Istvánné Horváth Éva 80 éves, Tóth Ilona 6 hónapos, Horváth Imre 93 éves, Kovács Sándor 17 éves, Nónin Anna 1 hónapos, Árpás Ferencné Tarján Mária 70 éves, Gömörj Mihályné Tóth Mária 77 éves, Majsai Mária 35 éves, Fodor Jenő 32 éves és Horváth Mihály Gergely 86 éves.

Bérház és válás. Coughlin lelkész, a híres amerikai rádiópap most Londonban tartózkodik. Az angol újságíróknak tett nyilatkozatában többek közt ezeket mondja: — Saját házában kellene laknia minden embernek. A bérházélet, amelynek következménye az egyke, könnyen válásra vezet. Gyermekek nélkül nincs otthon.

Száraz a lakása 24 óra alatt »Izolatorral« (Patent). Olcsó, tartós! Weiss Noviszád, Zseleznicška 74 I. em. — Szomborban: Orschelbacher Putnikov, Venac 9.

Segítsünk egy többgyermekes beteg édesanyán. Csütörtöki számunkban egy ötgyermekes bogojevói anya adomány iránti kérését tolmácsoltuk. Eddig a következő adományok érkeztek be hozzánk: N. N. és K. I. E. (Bogjevó) 10—10 dinár, N. N. (Szubotica) 10 dinár, összesen 30 dinár. Az adományokat eljuttattuk rendeltési helyére.

Fürdőruhák, fürdőcipők nagy engedménnyel kiárusítottak. — FISCHER J. és FIA cégnél, Noviszád.

Konkurrenst kapott a Nobel-díj. Stockholmból jelentik: Svédország egyik nagy iparmágnása, Axel Wenner-Gren új óriási alapítványt tett, amely a Nobel-alapítvánnyal is felveheti a versenyt. Wenner-Gren és felesége az új alapítványnak hatalmas vagyont jelentő részvényeket ajándékoztak, melyeknek kamatjövödelme évenként kerek egymillió svéd korona, tehát körülbelül tízmillió dinár lesz. A Wenner-Gren alapítvány szociológiai, nemzetgazdasági, természettudományi és orvosi kutatások előmozdítását célozza. Az alapítók a népbetegségekkel szemben akarják felvenni a harcot. Wenner-Gren már idáig is óriási összegeket áldozott a tudomány oltárán. Alig félév előtt félmillió svéd koronát adományozott az egyik stockholmi tudományos intézetnek biológiai kutatásokra.

Lopkodta a szenet a pályaudvaron egy vasutas. Ilyen címmel lapunk tegnapi számában megjelent híradásunkkal kapcsolatban Bohacsek András annak megátlapítását kéri, hogy ő nem lopkodta a szenet, hanem azt a szenet adta el, ami neki, mint vasutasnak minden esztendőben jár. Nem 9.100, hanem 1800 kiló szén ügyében itélték el. Ezt a szenet ő a szertárosól kapta, hogy majd utólag megfizeti, mert az idén még nem kapta ki a neki járó szenet. Az ítélet ellen is egyébként Bohacsek András felebezett.

Dugulás és aranyeres bántalmak valószínűtlen bélhurut ellen a természetadta „Ferenc József” keserűvíz, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Ogl. reg. S. br. 3047/34.

Tanoncok, segédek és magánalkalmazottak elhelyezése. Keresnek a Dunabánságban több fiút bádigos, pék, papucos, kovács, pintér és bognár tanoncnak, továbbá papucos (varrott és szeges munkára) kovács, köteles, kalapos, bognár, cipész, szabó, pintér és pék segédet szintén a Dunabánságban. Jelentkeznek kizárólag magyar anyanyelvű fiúk szabó, kertész és borbély inasnak, (gépipari és mechanikai szakmára jelentkező fiukat nem fogadunk el). Helyet keres: cukrász (nyug. jegyző fia), fűszerkereskedő, szücs (21 éves lány), automechanikus, villanyszerelő segéd, utazó festék, fűszer, gyarmatárú és vegyi cikkekben, gépkötő és husipari üzletvezető. Az elhelyezés díjtalan, mindössze az a kérésünk, hogy akik eddig elhelyezést nyertek és erről nem értesítettek bennünket és azok is, akik a jövőben nyernek elhelyezést, közöljék velünk a további szükséges nyilvántartás végett. A levélhez két válasz levelezőlap melléklendő. — Dr. Vimmer István, Zagreb, Trig Kralja Petra 6.

PHILIPS a beogradi kiállitáson

mindazokat a legújabb radiókat amelyeket a

PHILIPS rádió

kiállított a beogradi kiállitáson megkaphatja nálam is a legelőnyösebb feltételek mellett

Kedvezményben

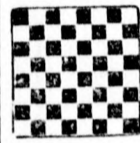
részesül, ha nálam vásárolja rádióját, mert elvégezem garancia mellett rádióján a **REVIZIO**-ját

5-10 dinárért

RADOJICA M. TEOFANOVIC

NOVISAD, Kralja Petra 15.

Telefon 30-63

SAKK

ÜZENETEK:

Pelva Z. A 75. számú feladvány megfejtéséért a pontokat utólag javára írtam.

Rémholz. A 4-2 játszmájának állása igen is: 1. e4, d5, 2. exd5, Hf6, 3. e4. Lépést kérek, máskülönbén vesztesnek nyilvánítom.

Reginer. A 4-2 játszmában lépést kérek, mert kontumálom. Az állás igen is: 1. Hf3, e5, 2. Hxe5. A 2-3. játszma állása: 1. d4, Hf6, 2. e4, e6, 3. most ön e5 írt. Ez nem mehet.

Kis A. A világbajnoki revánsmérkőzés október 4-én kezdődik Euwe és Aljechin között Hollandiában. A mérkőzés valamennyi játszmáját közöljük.

Nagymélykúti, Recsko. A 75. számú feladványért a pontokat nem írhatom javukra, mert nem küldtek be teljes analízist, mint azt a végjátékok megoldásánál szokásos.

Hozák. A levelezési verseny céljára nyomtatott lapon csak a lépések küldhetők, semmi más. Ha mást is írt, akkor 1 dinárral kell bérmentesíteni.

★

LEVELEZÉSI VERSENYÜNK

I. CSOPORT

1-6. 4.2 2-5. 4... e5, 3-4. 4... Fg7.
1-2. 4.2 2-6. 4...? 3-1. 4...?
1-4. 4.2 2-3. 4... a6, 3-6. 4...?
4-5. 4... Fd6, 5-3. 4... exd4, 6-4. 4... exd3.
4-2. 4... Hxe4, 5-1. 3...? 6-5. 4... Hf6.

II. CSOPORT

1-6. 4. fxe5, 2-6. 4. d4, 3-4. 4. g3.
1-2. 3... Hf6, 2-3. 3...?? 3-6. 4. e4.
1-4. 4. d4, 3-4. 4. e5, 4-2. 2...??
6-4. 3... He6.

III. CSOPORT

1-6. 4. a3, 2-5. 3. He3, 3-4. 4. He3.
1-2. 4. 0-0, 2-6. 3. d4, 3-1. 4. 0-0.
1-4. 3. e4, 2-3. 3... Hf6, 3-6. 4. Fg5.
4-5. 3... e6, 5-3. 4. d4, 6-4. 3... Hxd5.
4-2. 3...? 5-1. 4. Fd3, 6-5. 3... Fg7.

★

160. SZAMU JÁTSZMA Aljechin-védelem

Játszották a kemeri nemzetközi mesterverseny 8. fordulóján, 1937. június 24-én.

Világos: Dr. A. Aljechin.
Sötét: S. Reschewsky.
1. e4, Hf6, 2. e5, Hd5, 3. d4, d6, 4.

Hf3, Fg4, 5. e4, Hb6, 6. Fe2, dxe5 (A dr. Aljechin—dr. Euwe utolsóelőtti mecesparti ugyanígy folyt, ahol fehér 7. e5, e4, 8. exb6, exf3, 9. Fxf3, Fxf3, 10. Vxf3-at játszott.) 7. Hxe5. (Érdekes gyalogáldozat, amely a Thomas—Flohr (Amsterdam 1932) játszmában lett először játszó) Fxe2, 8. Vxe2, Vxd4, 9. 6-0, Hbd7. (A legjobb, 9... e6-ra 10. Fd1! jonne pl.: Vh4, 11. Vf3, Vf6, 12. Fg5), 10. Hxd7, Hxd7 (Erősebb lett volna 19... Vxd7! mint a fentemlíttet) Thomas—Flohr játszmában lett játszóval a folytatással: 11. He3, e6, 12. Fe3, Fe7, 13. Bbd1, Ve6, 14. Vg4, 0-0, stb.) 11. He3, e6, 12. Fe3, Ve5, 13. Bbd1, 16. 14. Vb3 (Világos szép támadóállást ért el és fenyeget 15. Bxd7! Kxd7, 16. Vxf7+al.) 0-0-0, 15. 15. Fxa7, Va5, 16. Fd4, Vf5, 17. Vg3, e5, 18. Fe3, Fb1, 19. Ha4, Fa5, 20. f4, Fe7, 21. b3, f6, 22. fxe5, Ve6 (Kényeszer, Rosszabb lett volna 22... Vxe5, 23. Ff4, Va5, 24. Fxf7, Vxe7, 25. Vxg7 és fenyeget 26. Bxd7-el.) 23. h3, Bhg8. (Ha 23... Fxe5, akkor 24. Vxg7! Bhg8, 25. Bxd7!! Bxg7, 26. Hb6+, Kb8, 27. Bxd8+, Ke7. (Ka7? 28. Ba8 matt.) 28. Be8+! nem 28. Bfd1 ami látszólag erős, mert Fd4!! 29. Fxd4, Kxd8, 30. Fxf6+, Ke8, 31. Fxg7, Ve8+ és Vxb6.) és világos visszanyerve a vezető kedvező végjátékhoz jutott.) 24. Fd4, Hxe5, 25. Vc3, Hd7, 26. e5, Bge8, 27. b4, Hb8, 28. Hb6+, Fxb6, 29. exb6, Vxa2, 30. Vg3, Bd7, 31. Fe5, Vf7, 32. Bda1, Vg6, 33. Vb2, Be5, 34. Ba8, Bd2, 35. Bxb8+!! Kxb8, 36. Vxe5+!! sötét feladta.

★

SAKK-HIREK:

Szeptember 7-én kezdődött a semmeringi Panhaus-hotelben a kétfordulós nemzetközi mesterverseny, amelyen Capablanca, Flohr, Fine, Reschewsky, Ragozin, Keres, Petrov és Eliskases vesznek részt. A verseny eredménye választ fog adni arra, hogy ki a komolyabb világbajnok aspiráns, Capablanca-e avagy Flohr. A verseny vezetője dr. Euwe világbajnok.

A teplitz—schönau nemzetközi mesterverseny eredménye: Gülg 7 és fél, Opocenszki 6 és fél, dr. Preybal 6, proff. Becker 5 és fél, Réti 5, Herzog, Sámisch 4 és fél, Valler 2 és fél, Bauer 2 és Ebert 1 pont.

Norvégia sakkbajnokságát A. Krogdahl nyerte.

Bulgária ezévi sakkbajnoka O. Geschew lett.

**Szept.
12
vasárnap** **Mai
sport-tükör**

Noviszádi alszövetség

Első osztály:

Noviszád: Karagyorgye pálya
Makkabi—NAK, bíró Mladenovics.
Vojvodina—Szloga, bíró Nenadovics.
Szremszka Mitrovica: Gragyan-
szki—Mácsva, bíró Dotlies.

Második osztály:

Noviszád: Textil—ZsSK, Isztra—
Karagyorgye, Szlávia—Trgovacski.
Palánka: Palánkai SC—Tátra.
Pasicevo: Obilics—Szlóvácski.
Temerin: Temerini SK—Hajduk.
Csurug: Sajak—Gragyanszki.
Petrovaradin: Zrinyszki—Frusko-
gorac.
Beocsin: Cement—Sztrozsilovo.
Ingyija: Rádnicski—Rudar.

Szubotica alszövetség:

Szubotica: SzMTC—ZsAK, Zrinyszki—
Bácska, SzAND—Szlávia.
Szombor: Szombori Sport—Gra-
gyanszki.
Vrbász: Dulcisz—Tri Zvezde.
Odzsaci: OSK—ZsAK.
Kula: JSK—Bajmoki SK.
Vrbász: VSK—JAK.
Csantavir: Csantaviri SK—Kriva-
ja.

Szivác: Sziváci SK—Hajduk.
Szombor: SzAK—ZsAK.
Szrp. Miletics: Mileticsi SK—Cso-
noplja.
Sztanisics: Sztanisicsi Szloga—BSE
Szenta: Rádnicski—Szlavija, Szt.
Becse.
Ada: Adai SC—Obilics SK.
B. Gradiste: Gradistei AK—Mer-
kur SK.

Petrovgrádi alszövetség:

Petrovgrádon: Vojvodina—Schwaeb-
ische, Borac—Rádnicski.
Kikindán: Szloga—Koszovo.
Mokrinban: Delia—ZsAK (Kikin-
da).
Pancevón: PSzK—Jadran, Banat-
Jedinsztvo.
Debelyacsán: Spárta—Jugoszlávia
(Jabuka)
Vrsácon: Dusan Szilni—Vojvodina,
Viktória—Rádnicski.
Bela Crkván: BAK—Jupiter.
Jasa Tomicsan: Gragyanszki—Szlá-
via (Andrejevac).
Perlezen: Vojvodina—Banat (Ele-
mir).
Padejon: Padejac—Rapid (Mastort)
Kovacsicán: Szlávia—Rapid (Ban.
Kralyevicsevo).

Lígamérkőzések:

Beograd: BSK—Jugoszlávia, der-
dimérkőzés.
Zagreb: Gragyanszki—HASK, der-
bimérkőzés.
Szplit: Hajduk—Konkordija.
Ljubljana: Ljubljana SK—Szlá-
via Szarajevo.

Budapest: Ferencváros—Lazio (Ró-
ma), KK döntő.
Győr: ETO—Phöbus. Profi bajnok-
ság.
Debrecen: Bocskai—Kispest. Profi
bajnokság.

**Felgördül a függöny
a bajnoki szezon szinpadán**

Ma megkezdődnek a pontküzdel-
mek a noviszádi alszövetség első osz-
tályában és mi tagadás ezek a küz-
delmek a legizgalmasabbak és játé-
kosok, szurkolók napokig vitatják
nemcsak a saját klubjuk, hanem a
konkurrens egyesületek eredményét
is.

Nem csoda hát, hogy nagy a készülő
dés, nem csak a noviszádi de a vidé-
ki elsőosztályu egyesületekben is.
A héten inkognitoban végig jártuk
az első osztályu futballpályákat. Vé-
gignéztük a csapatok készülődéseit
és megállapítottuk, hogy rendkívül
kiegyensúlyozott erőket dobnak ez
évben egyesületeink a bajnoki küz-
delmekbe.

**Az idén nincs gyenge csapat az
első osztályban!**

A noviszádi egyesületek közül a
Vojvodina hatalmas és erős játékos
gárdával rendelkezik és Levitus tré-
ner vezetésével szorgalmasan treni-
roznak. A hangulat igen bizakodó
sőt némi túlzással azt is mondhatnók,
hogy elbizakodott. „A csapatunk
olyan erős — mondják a vezetők. —
hogy a ligában is megállnánk a he-
lyünket”. — Mi viszont a beszélge-
tésből megállapíthatjuk, hogy a vég-
leges csapat összeállítás körül ko-
moly gondjaik vannak az illető ve-
zetőknek. — Hogy itt se legyen za-
vartalan az öröm 2—3 játékos még
hozzá a nagy ágyuk közül, — a sé-
rültek listáján van és több mint bi-
zonyos, hogy az első bajnoki mérkő-
zéseken nem is szerepelnek.

A N. A. K. pályán szintén serény
munka folyik. Egy-két kivétellel (Gő-
gös, Frank) minden játékos szorgal-
masan treniroz. A N. A. K. játéko-
sokkal ismét Nemes tréner foglalko-
zik. A hangulat itt nem olyan biza-
kodó mint a Karagyorgye-pályán.
Az egyik vezető így festi le a csa-
pat esélyeit:

„Mi nem erősítettünk a nagy
„szipka-idényben“ megcsömörlöt-
tünk a túlhajtott játékos igények-
től és elálltunk az erősítéstől. Egy
két évig nem fogunk a bajnokság-
ra aspirálni addig azonban minden
erőnket az ifjúság nevelésére össz-
pontosítjuk”. — Azt hisszük, hogy a
NAK megfogja ebben a szezonban
is szorítani ellenfeleit, van ebben a
csapatban 4—5 klasszis játékos. És
még valami a NAK-nak multja van
ami óriási erkölcsi erőforrás.

A Rádnicski csonka pályáján „tit-
kos” munka folyik. „Bomba megle-
petést csinálunk az idén” — mondta
az egyik lelkes vezér. És valóban
elsőrangú erők ugrádoznak a zöld
gyepen. Igen értékes erőket kapott
a derék munkás csapat és szem előtt
tartva az ismert lelkesedésüket nincs
kizárva, hogy igaza lesz az optimis-
ta vezérnek.

A Makkabi mint minden szezon
elején erősen bizik, hogy végre fel-
szabadul a csapat hagyományos bal-
szerencséje alól. Itt Platz Edi a tré-
ner aki vállvetve a vezetőkkel elég
erős csapatot hozott össze az idej
bajnokságra.

— Ha játékosaink csak félannyi
lelkesedéssel küzdenek a klubért
mint mi akik az egyesületet tüzön-
vizen át támogatjuk — így elmél-
kedik H. ... az öreg Makkabista —
„ugy az idén nem lesznek kiesési
gondjaink. Különböen majd meglát-
ja vasárnap a NAK ellen.”

— Reméljük tényleg így lesz, mert
amint láttuk anyaga van most a
Makkabinak, csak a meccs rutinnal
lesz baj.

Az ingyiai Zseljeznicsárok nem-
sokat hallatnak magukról, de aki lát
ta őket a tréningen — mi láttuk
őket — az bizony ha nem ingyiai
megvakarja füle fölött a haját. Hát
ezek, megint igen erősek. Mind ott
van a régi gárda sőt itt van Takács
is a Radnicski golrekordere és egy
csoda szélső half.

— Reméljük, — mondja a csapat
kapitánya aki olajos mozdonyvezető
ruhában kommandírozza a fiukat, —
hogy az idén Ingyijára jön a baj-
nokság. — Öszintén szólva a látot-
tak, és a vasutasok multévi szereplé-
se után ezt nem is tartjuk lehetet-
lennek.

A Mácsva kissé messze tanyázik
Noviszádtól, de itt is szemelött van
annyira, hogy a csapat készülődésé-
ről be tudunk számolni. Az ujonnan
hengerelt pályán vagy 30 játékos
sűrű-forog.

— Nem marad mind itthon ha
megkezdődik az iskola évad, de idei
csapatunk a régi, nagy Macsvát fog-
ja eszükbe juttatni a noviszádiak-
nak — ezt egy köpcös, angol bajszu
ur mondja aki kalappal a fején lőt-
fut a játékosok között, mindenki-
hez van egy-két mondata és a nap-
barnított fiuk meglepő fegyelmezett-
séggel engedelmeskednek; ja azt
mondják, hogy bankár az illető ur.
— Hogy a Macsvának jó erői van-
nak az idén még a laikus is megállá-
píthatja. Olyan jó, és erős mint a
visszatért Rógics négy-öt is van ezek
között a játékosok között. Tehát a
Mácsva is!

A palánkai Szloga körutunk megle-
petése. Az új elsőosztályu csapat
nem ugy készül mint akinek gond-
jai vannak. Lehet, azonban, hogy
igaza van annak a funkcionáriusnak,
aki azt mondta, hogy a Szloga játé-
kosai ugys agyon vannak játszva,
majdnem mind sérült.

— Hej csak Kleespiesz Hanzi itt-
hon legyen nem fog babér teremni
az idegen csapatoknak, legalább is
Palánkán nem — tette hozzá egy
másik Szloga tag.

Mi mégis csak kirtartunk az mel-
lett, hogy jó volna a csapat szerve-
zést és előkészítést még időben, —
ha már nem késő — felkarolni és
szorgalmazni márcsak a fentebb
leírt beszámolóra való tekintettel is.

A mitrovicai Gragyanszkinál nem
találtuk el a tréning napot da sike-
rült egyes vezető személyiségektől
megtudni, hogy csapatuk előnyös
változásokon ment át. Három kitű-
nő játékosal erősödött a Gragyan-
szki és nem számítanak, — akár
csak a Szloga Palánkán. — pontokat
átengedni az ott szereplő idegen csa-
patoknak.

Mindent összegezve az idén igen
izgalmas bajnoki szezonra van kilá-
tás. Reméljük azt izgalmak ugy a
játékosoknál mint a nézőknél megma-
radnak a szabályok és a fairség ke-
reteiben. Ez igen fontos mert ha így
lesz és bíránk is feladatuk magas-
latán fognak állni, — illetőleg sza-
ladni, — ugy lesz közönség több
mint akármilyen nemzetközi mérkő-
zésen. (nk.)

A NAK hivatalos hírei. A mai baj-
noki mérkőzésekre, amelyek a Ka-
ragyorgye pályán lesznek a követ-
kező pénztárosok és rendezők van-
nak kirendelve: Hauswirth, Werner,
Wagner, Wlamfer, Csirics, Palkó,
Göttel és Kuhl fél 2 órakor a Kara-
gyorgye pályán Lucianovics intéző-
nél jelentkezzenek. Rendezőszalagot
mindenki hozzon magával. — Reggel
8 órai kezdettel az IB csapat játszik
a Rapid csapata ellen a mi pályán-
kon a ZsSK—Textil bajnoki mérkő-
zés előtt. Az ifjúsági csapat délután
játszik az NFK ujonnan alakult ifju-
sági csapata ellen barátságos mérkő-
zést. A mérkőzés délután pont 4 óra-
kor kezdődik a NAK pályán. — Az
első csapat a Makkabi elleni bajno-
ki mérkőzését a Karagyorgye pályán
játssza 2.15 órai kezdettel. Felkérlet-
nek az első csapatbeli játékosok,
hogy legkésőbb háromnegyed kettő-
kor a mi pályánkon az öltözőben je-
lentkezzenek. Felhívjuk az összes já-
tékosokat, akiknek még nincs klub-
igazolványuk, hogy legkésőbb déli 10
óraig a pályán Lucianovics intézőnél
vegyék át, mert igazolvány nélkül
egy játékost sem engednek a pályá-
ra. — Csapat összeállítások
I. csapat: Sovén, Szilágyi, Lerch,
Haász, Thurzó, Kotrba, Frank, Tom-
csányi, Bódi, Kovács, Gögös,
Weingrin. — B-csapat: Schnur,
Windisch, Piukovics, Balog, Kolar-
szki, Mészáros, Boros, Horváth, Ku-
runci, Molnár, Karaba, Barta, Német.
Ifjúsági: Gögös II., Kiss, Fehér,
Sánta, Vinai, Pap, Csillag, Herdi,
Tikmayer, Matheisz, Kapmayer, Ba-
log II., Detelni, Savics, Schmidt, Ku-
rucz.

**Noviszádi ifjúsági teniszezők
nagyarányu győzelme Sztáribecsn.**
A noviszádi ifjúsági teniszezők Sztá-
ribecsn vendégszerepeltek mégpe-
dig igen jó eredménnyel, mert 6:0
arányban győztek. Részeredmények:
Hubert—Bálint I. 6:3, 9:7, Petrovics-
Bálint II. 6:3, 7:5, Voda—Tenner 6:2,
6:3, Medákovics—Draskóczy 6:1, 6:2,
Hubert, Petrovics—Bálint I., Bálint
II. 6:2, 6:4, Voda, Popov—Draskó-
czy, Tenner 8:6, 6:4.

KUGLI HIREK

Bácskogradistei kuglihírek. Mint már
közöltük, a Noviszádon rendezett or-
szágos kugliversenyen az egyletekköz-
ti csapatverseny első díját 48 fával a
Bácskogradistei AK csapata nyerte. A
díszes kivételű és értékes serleggel ha-
zatérő csapatot az egyesület tagjai és
a sportbarátok kitörő lelkesedéssel
fogadták, mert országos verseny kereté-
ben elért ilyen fényes eredményre igá-
zán nem számítottak. A győztes csapat
tagjai megárademlik, hogy nevüket itt
közöljük: Balaska I., Surján, Bellányi,
Horvath, Feiszthammel I., Balaska II.,
Tubics, Feiszthammel II., Miklós és
Megyeri. A vezetőség is méltányolni
kívánja az elért sikert s elhatározta,
hogy az egyesület számára a győztes
csapatot lefényképezteti, a közeljövő-
ben pedig serlegavató ünnepet rendez,
s társasvacsora keretében ünnepli a
győzteseket, akik a ezakosztály rövid
egy éves fennállása alatt, immár az
ötödik serleget — köztük az utolsót,
mint legértékesebbet — szereztek meg s
a győzelemmel tiszteletet és elismerést
szereztek a BAK-nak nemcsak ezükebb
otthonában, hanem országos viszony-
latban is. — Fortuna (Népkör)—Zanat-
lija (Sztáribecse) 163:139. Barátságos.
Az első menetben a Zanatlija vezetett,
később a Fortuna jutott fölénybe s bi-
zatosan győzött. Risztics bíró jól vezette
a mérkőzést.

„JUGOLAN“ Noviszád, Kr. Alekszandra 22. a főposta mellett.

Speciális kenderárú, len- és vászonáru üzlet, ágy és asztali garnitúrák, szabó- és karpitos kellékek.

Gyári lerakat!

Gyári árak!

KÖZGAZDASÁG

Szükséges-e jó minőségű búzát termelni?

Rövid idővel ezelőtt a buza vásárlásánál új intézkedés lepte meg a termelőket.

Csökkentették azt az árkülönbséget, amely mindig meg volt a jobbminőségű bánáti, tiszai, bégai, felsőbácskai és felsőbánáti buza javára.

Ha néhány évtizedre visszamenőleg átlapozzuk a világtőzsdék (Liverpool, Chicago, Rotterdam, Budapest) árlapjait, valamint tizenöt évre visszamenőleg a noviszádi, szombori és beográdi tőzsdék árlapjait, akkor azt látjuk, hogy a jobb és gyengébb minőségű búzáék ára között mindig volt 10–20% különbség, ami dinárban 15–25 dinárt tett ki száz kilónként. A minőségbeli különbséget az árban is kifejezésre juttatták. Ez különben is természetes jelenség. A jobb, erősebb és szebb ház mindig többet ér, mint az ugyanannyi lakással bíró, de gyengébb anyagból épített és kevesebb kényelemmel berendezett ház. Az a cipő is drágább, amelyben a láb száraz marad, annál a cipőnél, amely átázik bár külsőre éppen olyan, mint a másik. Az az ember, aki bizonyos munkát jobban és gyorsabban végez el, több munkadíjat kap, mint az, aki lassan és rosszul dolgozik.

A búzánál mégis azt hangoztatják, hogy a gyengébb minőségűért is többet kell fizetni, mert igazságtalanság, hogy a jobb búzát termelő többet kapjon, amikor az kizárólag a klimatikus viszonyoknak köszönhető, nem pedig a nagyobb szorgalomnak és több beruhá-
zásnak.

Eddig még sohasem hallottam vagy olvastam arról, hogy jobb minőségű búzát jobb klimatikus viszonyok következtében kapunk. A Duna vidékének ugyanolyan klímája van Noviszádon, Szubotícán, Kikindán, Bela Crkván, Pancsevón, Vel, Gradisten, Pozsarevácon, Vukováron, Szmederevón, Obrenovácon és Mitrovicán és ezeken a helyeken mégis különböző minőségű búza terem. Az egyik alkalmasabb örlésre és sütésre, mint a másik vagy harmadik. Mind ez az árban is kifejezésre jut.

Az árkülönbség, amely száz kilónként 25 dinár volt, később 15 dinár lett, most mindössze 6 dinár. Nézzük csak mi jelent ez azoknak a vidékeknek, ahol minőségű búzát termelnek?

A dunamellékén évente 8–9 millió mázsa buza marad, amit az ország más részeibe és külföldre szállítanak. Mivel az eredetileg 25 dináros különbséget lassanként 6 dinárra szállították le, vegyünk átlag csak 15 dináros mázsánkénti csökkentést. Ez azt jelenti, hogy

a minőségű búzáért a földművesek 125 millió dinárral kevesebbet kapnak, mint azelőtt.

A földadók kivételénél a kataszteri tiszta hasznót veszik alapul. Különböző osztályok vannak a föld jövedelmezősége arányában. Amikor a buza árak közötti különbséget nem a kínálat és kereslet következtében szállították le, hanem az előírt átvételi árak következtében.

nem szállították le a kataszteri tiszta jövedelmét, amelyet 1927-ben 34-ben állapítottak meg.

Az ipari üzemek fejlődési lehetősége

A háborút követő időkben nagyon sokat beszéltek, még többet irtak az ipari üzemek racionális fejlesztéséről. Kétségtelen, hogy az üzemek berendezése rendkívüli módon fejlődött. Az árucikkek előállítása olcsóbb lett és mégis hasznos hozó. A nyugati államok ipari törekvései az üzemfejlesztés terén nehezen hódítottak tért Jugoszláviában, de ma, és ezt az ország iparának örömmel kell megállapítani a racionális eljárások nagy előnyöket nyújtanak egy a kisiparosoknak, mint a gyár üzemeknek.

Az üzemek berendezése terén egyik legnagyobb érdeme van a »TIMAG« beográdi cégnek (Toplicsin véc 4, telefon 30–657), amely a gyakorlati újítások terén uttörő munkát végez. Nem csak az az érdeme, hogy a legkötelesebb gyártmányú és gyakorlatilag legjobban kihasználható gépezetű berendezésekkel látja el iparosainkat, hanem tekintettel van a mai gazdasági helyzetre, nagy hitelt nyújt, melyet részletfizetéses alapon lehet törleszteni.

Nincsen olyan üzem, melynek részére praktikusnál praktikusabb gépei ne lennének. Különösen az asztalos, lakatos, bádigos stb. iparban tett szert nagy elismerésre gépeivel és gépalkatrészeivel. Nem kevésbé nagy szerepet játszik a »Timag« cég a malomiparban is. Ugyanis a Láng motor és gépgyár gyártmányait is a »Timag« cég hozza forgalomba. Ezek a motorok a mai technika legújabb vívmányát alkalmazták, miáltal a malom üzemi költségeit hihetetlen mértékben csökkentették.

Az ipari üzemek legkülönbözőbb fajtáitól származó elismerő levelek tanuskodnak arról, hogy akik üzemüket a »Timag« cég maximalizáló és több hasznót hozó gépeivel berendezték, versenyképesen működnek és hálásak a

Ez a magasabb földadó és pótdadók az előbbi kataszteri tiszta jövedelemhez viszonyítva, szintén szép összegeket jelentenek. Ennyivel kevesebb jövedelmük és több kiadásuk van a földműveseknek, ennyivel csökken birtokuk értéke.

A jó és gyengébb minőségű áru közötti árkülönbség leszállítása kedvezőtlenül befolyásolja a munka fejlődését. Elveszi az ember kedvét attól, hogy gyermekének jobb és magasabb szakképzettséget biztosítson, hogy jobb magot vásároljon és jobban trágyázza a földet, hogy racionálisan gazdálkodjon, hogy jobban tisztítsa és őrizze az árut. Miért tegye mindezt, hogyha mind ennek értékét főleg a klimatikus viszonyok javára írják.

Dr. Palics Emil

»Timag« cégnek.

A »Timag« cég igazgatósága és mérnöki kara minden kötelezettség nélkül és díjtalanul nyújt felvilágosítást, akár berendezésről legyen szó, akár pedig üzemek gazdaságos átszervezéséről. Kivánságra ugyancsak díjtalanul mérnökspecialistáit vidékre is elküldi üzemszemlére.

A cég résztvesz a ma megnyitott első beográdi nemzetközi nagyvásáron is és pedig az ipari pavillon 196, 196/a, 197 és 197/a számú helyeken. Kiállított gépei hihetőleg az ipari rész legszenzációsabb látványossága lesz.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a »Timag« cég lapunkban ma közzétett hirdetésére.

Csődök és kényszerregegyezések. Az állami statisztikai hivatal kimutatása szerint ez év augusztus havában Jugoszlávia egész területén 11 csődöt és 10 kényszerregegyezést jelentettek be.

Megkezdődött a jugoszláv német gazdasági bizottság ülése. Dubrovnikban tegnap kezdte meg ülésezését a jugoszláv–német gazdasági bizottság. A jugoszláv delegáció elnöke Pilja Milivoj külügyi segédminiszter, a delegáció tagjai többek között dr. Belin Ivó a Narodna Banka alkormányzója és dr. Lazarevics Milan a kereskedelmi minisztérium ipari osztályának elnöke.

A postatakarékpénztár betétállománya. A jugoszláv postatakarékpénztár betétállománya augusztus havában ismét emelkedett. Az új betétesek száma 5.422, úgy hogy összesen 453.434 betéte van a postatakaréknak. Augusztusban a betétek összege 14 millió 714.383.86 dinárral emelkedett, úgy hogy összesen 1.147.731.113.69 dinár betétet kezel a postatakarékpénztár, míg a csekkszámában levő betét 1.723.529.783.95 dinár volt. A postatakarék betéteinek összege tehát megközelíti a 3 milliárd dinárt.

— Féláru vasúti jegy a földművesszövetkezetek noviszádi gyűlésére. A közlekedési miniszter féláru vasúti jegyet engedélyezett a földművesszövetkezetek noviszádi közgyűlésére utazó szövetkezeti tagoknak. A kedvezmény szeptember 23.-tól szeptember 30.-ig érvényes.

Texasi héliumot kap az LZ 130. Friedrichshafenből jelentik: A »Hindenburg« Zeppelin tüzkatasztrófiájának okát állítja a Zeppelin Művek megállapítani, de kétségtelen, hogy a szerencsétlenség nem következhetett volna be, ha a léghajó a gyulékony hidrogén helyett héliumgázzal lett volna töltve. A Zeppelin Művek ezért elhatározták, hogy ezentul héliumgázt alkalmaznak, amelyet tudvalevőleg csak Amerikából lehet beszerezni. A Friedrichshafenben építés alatt álló L. Z. 130, az elpusztult »Hindenburg« testvérléghajója részére kétszáz ezer köbméter gázza van szükség. Ennek a hatalmas mennyiségű héliumnak az átszállítása Amerikából sok időt vesz igénybe s igen nagy közlekedéstechnikai probléma elé állítja a Zeppelin Művek vezetését. Az acélpalackokba fojtott héliumot Amarillo-ból, Texas északi vidékéről, ahol a hélium előállítása történik, vonaton viszik Houstonba, a mexikói öböl kikötőjébe, ahol az acélpalackokat német teherszállító hajókra rakják. A tengeri ut maga husz napig tart és a héliumbeszerezés olyan hosszú időt vesz igénybe, hogy ily körülmények közt az L. Z. 130 csak jövő tavasszal állítható üzembe.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Bezdáni olvasók. Panaszos levelüket eljuttattuk illetékes helyre. Eljárásunk eredménye természetesen csak az lehet, hogy a jövőben mindent megteszünk a hasonló visszaesések elkerülésére.

Csaba. Verseinek alap gondolata gyönyörű, a kivitel — sajnos — már gyengébb. Ennek oka — mint levelében meg is írja — hogy nem járhatott magyar iskolába. Márpedig költeménynél a tiszta nyelv elengedhetetlen feltétel. Ajánljuk, hogy olvasson minél több verset, hogy nyelvkészsége javuljon, mert kár lenne, ha a szép és pomes gondolatok kevésbé szép kontóerben látnának napvilágot.

S. J. Közölt verse megfelel, a többi nem üti meg a mértéket. Ez az oka annak, hogy verseinek közlésére nem került a sor.

Egy hű olvasó. Levelének minden sorát aláírjuk. Mostmár csak arra kérjük, sziveskedjék közölni velünk azoknak a nevét, akik alkalmasak volna a tudósítás elátására. Válaszát mielőbb várjuk.

VESZEK ZEFIB-BLOCKOKAT
napi árban, készpénzfizetés ellenében
Deutsch Karoly, St. Kanija

FILM

BURGTHEATER

Páratlanul szép filmremek a noviszádi Apolló moziban

Bécsi film, de nem olyan, ami már az ember könyökén jön ki. Remekmű, bármennyire is elcsépett ez a szó, csak ezt alkalmazhatjuk rá. Olyan film, amit az ember kétszer-háromszor is megnézhet és még mindig találhat benne új szépségeket. Bécs a színhelye, helyenként tipikus bécsi kedvesség izét érezzük, de a cselekmény mégis mindenütt lejátszódnak.

A cselekmény színhelye a bécsi Burgtheater. A téma nem új, de nem is öreg, hanem örök, avatott művész mindig lélekmegrázó változatokat képes kicsiholni belőle. A film minden jelenete pompásan sikerült, a legkisebb statisza is jellemző és bravuros alakít, anélkül, hogy szükségtelenül feltűnővé válna. A cselekmény százszázalékosan művészi és reális, reális annak ellenére, hogy nem nélkülöz bizonyos romantikus mellékzét.

A kiválóan sikerült mese alakjait olyan színészek és színésznők sze-

mélyesítik meg, akik a filmművészek legelső élcsapatába tartoznak. Werner Krauss olyan briliáns alakítást nyújt, amihez foghatót a maga nemében keveset találunk. Öregedő szerelmes színészt jelenít meg, tragikus szerepe megrázó élmény minden néző számára. Olga Csehova tökéletesen finom játékkal lepi meg a közönséget. Hans Moser szintén briliáns alakítást nyújt. Willy Eichberger jelenleg talán a legtehetségesebb és legrokonszenvesebb német filmbonviván. A Libelei című filmben tűnt fel és az akkori sikeres szereplésével hozzáfűzött nagy reményeket most teljesen igazolja. — Hortense Raky szintén kitűnően játszik.

Willy Forstnak a bécsi film a specialitása, de ebben azután mindig remeket alkot.

Tulzás nélkül állíthatjuk, hogy a Burgtheater a saját műfajában az utóbbi évek legszebb filmje.

Elegáns kalapok

és naponta érkező külföldi újdonságok nagy választéka. — Izlés, sikk és mégis olcsó árak

„MODES ANNU“-nál Noviszád, Kr. Petra II. (Futaska) 11

Szentivánéji álom

Shakespeare darab Reinhardt rendezésében a noviszádi Uránia moziban

Az ógörögök komolyan hittek az emberszabású istenekben. a hegyeket, erdőket, források vidékét benépesítő tündérekben és faunokban. Képzeltük és ábrándozásuk derült volt, miként a lankás görög dombok fölé hajló szelíd kék égbolt. Az emberek és tündérek, valamint az istenek között szakadatlanul fentartották a kapcsolatokat, aminek bizonyítéka számtalan gyönyörű ógörög vers is.

Shakespeare Szentivánéji álom címen gyönyörű ógörög mesejátékot írt. A Szentivánéji álom egybefog-

lalja mindazt az üde szépséget, amit a szabadon csapongó görög képzelet az erdők és tündérek világáról alkotott. A Szentivánéji álom a világirodalom egyik legszebb gyöngye. Filmre is többször vitték már. Legutóbb Reinhardt, a világhírű rendező dolgozta át filmre. A darab hatalmas sikert aratott szerke az egész világon. Most Noviszádra is elérkezett. Az Uránia mozi adja elő kitűnő kíséreműsorral együtt.

A darab kíséreműsorát Mendelssohn klasszikusan szép muzsikája adja.

Világsztárok világraszóló bölcs mondásai

»Az emberből nem faragják a sztárt — hanem vésik.«
(Walter Winchell)

»En teraszzerűen vagyok démon!<«
(Gloria Swanson)

»Elégedett lennék akkor is, ha az erdőben kellene laknom és egy darab kenyéren élnem — ha a sors úgy hozná.«
(Francis Ledere)

»A film olyan, mint a löverseny: az ember sohasem tudhatja helyezését, míg be nem futott!<«
(Gall Patrick)

»Több, mint megelégedettség, amit érzek!<«
(Robert Taylor)

»Ha sok pénzem lenne, sokkal kevesebbet dolgoznék.«
(Dick Powell)

»Olyan jó lenne néha egyedül lenni, de erre soha nincs időm!<«
(Rochelle Hudson)

»A feleség legyen figyelmes úrral szemben és a legkisebb, esetleg jelentéktelen ügye is érdekelje.«
(Ann Southern)

»A romantika nagyon fontos az ember életében — amíg fiatal!<«
(Olivia de Havilland)

»Hollywood a föld legveszélyesebb pontja!<«
(Luise Rainer)

»Kétszer örülök mindennek. Először, mikor megcselekszem, másodsor, mikor naplomban megírom.«
(Errol Flynn)

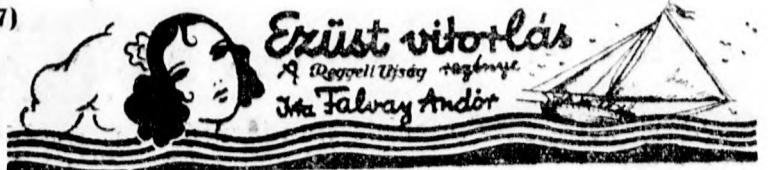
»Kár, hogy mi, filmszínészek nem élhetünk úgy, mint más ember.«
(Fred MacMurray)

»Nem érzem magam felnőttnek!<«
(Jean Arthur)

»Nem hiszem, hogy létezett valaha a világon egy igazán boldog ember.«
(Warner Baxter)

Olcsón
és jól csak
Burghardt-nál
vásárolhat

(187)

A GRANADAI HERCEG GITAROSLÁNYA

— Tetszik látni, mindig ez történik... Még az a néhány vendég is átmege, aki hozzám vetődik be. Most már megértik az urak, hogy tönkre fogok menni ebbe és bele fogok pusztulni.

Konrad elszégyelte magát. Ránézett Bellánóra fájdalmas arcára, de észrevette Juliát is, akit szintén az ének csalt ki és aki most surrant vissza a házba. Nagyon bántotta a dolog. Hiszen Bellánóra ezt előre megmondta és most ő ugyiszlóván Bellánóra jó-szata szerint cselekszik.

— Hát nem! — mondta határozottan. — Az előbb még menni akartam, de most már maradok!.. Ha ön át akar menni, kedves barátom — fordult a regényíró felé, — semmi kifogásom ellene!.. Én azonban itt maradok!

Senthi kedvetlenül felelt: — Akkor én is maradok! — Igazán? Maradnak az urak? — kérdezte az örömtelvilágnó boldogságában Bellánóra.

Mégsem így történt. Odaát megint énekelni kezdett a néger énekes, újra hallatszott a gitárkíséret zsongása, a dalt ide-sodorta a gyöngye szellő és megint megismétlődött az előbbi jelenet. Konrad izgatott figyelése, a regényíró és Bellánóra némasága, a kis Julia megjelenése.

De most már Konrad így szól: — Hát mégis átmegeyünk! De hogy ön se járjon rosszul, hogy ön se rövidüljön meg, kedves uram, kifizetem még öt füveg bort árát, mintha hajnalig itt mulattam volna az ön mulatójában...

— Csakhogy én nem fogadhatom el! — felelte önértzetesen a tulajdonos.

— Ugyan miért nem? — kérdezte meglepődve Konrad.

— Ha rosszul is mege a mulatóm — felelte komolyan Bellánóra — de olyan pénzt nem fogadok el amiért nem adtam ellenszolgáltatást!..

Konrad egy pillanatig gondolkozott, aztán elküldötte magát:

— Hát akkor kérek öt füveg bort...

Bellánóra nem tudta, hogy mit csináljon. Teljesítse-e a parancsot, vagy tagadja meg.

Csakhogy Konrad most már tovább kiabált:

— Azonnal hozzon öt füveg bort!.. Meddig várjak?!.. Ön a tulajdonos, én vagyok a vendég!.. A vendég parancsol és ön köteles engedelmessékedni!..

Bellánóra kénytelen volt teljesíteni a rendelést. Néhány perc múlva visszaszolgált az öt füveg borral.

Konrad egyenként fölemelte az üvegeket és tartalmukat a földre öntötte.

A tulajdonos ijedt borzongással nézte ezt a műveletet.

— És most fizetek! — kiáltotta Konrad.

Nagyobb bankót adott, kezét szorította a tulajdonossal és a regényíró kíséretében elhagyta a helyiséget.

Bellánóra pedig azt mondta a lá-

nyának, aki közben odajött hozzá: — Juliám, ez az ur vagy bolond vagy nagyon szerelmes... De az is lehet, hogy együtt mind a ketfő!..

Konradék átmentek a Holdvilág utca másik oldalára, ahonnan a Tubafa Arnyéka bejárata nyílt.

Már az is feltűnt nekik, hogy milyen hatalmas villanyfényben uszik ez a bejárat, de még jobban meglepte őket, hogy a mulató hatalmas kertjéből akkora zsbongás áradt feléjük, amit csak nagyon sok ember okozhat.

— Igaza volt az öregnek — mondta Konrad. — Ebben az egy mulatóban több a vendég, mint a többiben összesen...

— Nem is csodálom — felelte a regényíró, aki a néger énekesre gondolt.

A mulató valóban zsúfolva volt.

Maga a tulajdonos fogadta őket, aki előkelő vendégeinek jó helyet szeretett volna biztosítani, de ez teljesen kilátástalannak látszott.

— Ne méltóztassanak haragudni — mondta mézédés udvarias-sággal, — de már csak itt, hátul maradok egy egészen kis asztalt adni...

— Jó lesz az is — felelte Konrad.

— Ha azonban megmondják az urak, hogy melyik este tisztelik meg mulatómat, abban az esetben egészen elől, a zenekar közvetlen közelében biztosíthatok asztalt...

Ahonnán kitűnően lehet élvezni a világhírű Hill Bob énekét és a páratlan szépségű Bella gitárjátékát...

A zene és az ének most szűntelt.

Ez volt az a tíz perc, amely minden éjszakán rövid pihenőt nyújt a muzsikusoknak és az énekeseknek. Ha ez véget ért, akkor kezdődik a hajnalig ugyiszlóván megállás nélkül tartó muzsikálás és dalolás.

Konrad bort hozatott és ezt mondta a regényírónak:

— Nem is hittem volna, hogy egy matrómulatóban ennyi vendég van!..

— És ilyen rendes vendégek — tettes hozzá Senthi Dionizosz.

— Vagy legalább is rendeseknek akarnak látszani — gúnyolódott Konrad. — De azért ez a bor se rossz, kedves barátom!..

A regényíró mosolygott.

— Tudja, hogy ehhez én nem értek!..

— Kár — sóhajtott Konrad, — mert az élet egyik legszebb és legnagobb élvezetétől fosztja meg magát!..

A vendégsereget nézték, amely mindkettőjükre annyira érdekelte, mint valami páratlan látványosság.

— Mennyi ember — mondta Konrad — és a világ hány tájáról sodródott ide!..

— Matrómulatókban az egész nagyvilág ad egymásnak találkozó!.. Észak és dél, kelet és nyugat — szólt a regényíró.

(Folytatjuk)

„SALON INCI“ Noviszád, Kralja Petra II. ulica 52. Oszai ujdonságaim a legnagyobb választékban megérkeztek. — Olcsó árak!

URANIA KINO Előadások: köznapokon 5, 7-15 és 9-15 órákor
vasárnap 3, 5, 7, 15 és 9-15

Csak 2 napig! Csak 2 napig!

Szentivánéji álom

Shakespeare hallhatatlan meseciátka filmen
Rendező: MAX REINHARDT

Közzgazdasági hírek

— Kenderpiaci jelentés. Az odzaci kenderpiacra tegnap körülbelül három vagon tilolt és parasztkendert hoztak, amit mind eladtak. Az elmúlt héten különböző kötéseket történtek belföldi és külföldi szállításra. Az árak változatlanok. **Parasztkender:** elsőrendű 6-6.50, másodrendű 5.25-5.75. **Tiloltkender** elsőrendű 7.50-8.50, másodrendű 7-7.50. **Fél tilolt kender** 6.50-7. **Manipulált törökkóc** 3-3.25. **Tiloltkóc** elsőrendű 5.25-5.75, másodrendű 4.25-4.75. **Gerebenezett kender:** 5-ös istráng kender 9.75-10.25, 5-ös istráng börtli 8.25-8.75, 6-ös istrángkender 10.75-11.50, 6-ös istráng börtli 9.25-10. — **Nyerskender** 5.25-5.75, nyers kóc 3.50-4. **Gerebenkóc:** 6.50-6.75.

— Az ügynökségek adókirovési javaslatai. A noviszádi városi adóhivatalban szeptember 17-ig közszemlére tették ki az ügynökségek adókirovési javaslatait. Az ügynökök kereseti és forgalmi adókirovési javaslatait szeptember 22-én és 23-án délelőtt félkilenc órai kezdettel tárgyalja az adókirovébizottság a dunai pénzügyigazgatóság palotájának 20. számú szobájában.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 7.50-7.95, Berlin 5.68-5.72, London 216.25.
Zürich: Beograd 10, Páris 15.48, London 21.53, Newyork 435 háromnyolcad, Brüsszel 73.30, Milánó 22.90, Amsterdam 239.425, Berlin 174.60, Bécs 82.05, Prága 15.20, Varsó 82.25, Bukarest 3.25.

CSEKÉLYSÉG

— Mari, micsoda lármát csinál már megint?
— Hát lehet eltörni egy negyvennyolc darabból álló porcellánkészletet csendesen?

Teherautóba és autóbushoz rephithető **WMW** Diesel-motorok 55 HP-96 HP-ig. Komplet **Faun** Dieselteherautók 3.5 to-7 to-ig **MOBILTEHNIK, Noviszád** Bulevar Kraljice Marije 15. Telefon 95-20

ODEON MOZI Előadások kezdete: hétköznap 5, 7 és 9-15, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7, 9-15 órákor

BEMUTATÓ

CHINA CLIPPER

(Legyőzhetetlen repülő) — Játék élet-halálra
PAT O'BRIEN Rendezés: Raymond Enright
Ma délelőtt 1/2 11 órakor **matiné** leszállított helyárrakkal CHINA CLIPPER

Telefon 21-93 **APOLLO** Telefon 21-93
MA BEMUTATÓ Előadások 3, 5, 7 és 9-15 órákor

BURGTHEATER

Ezt a nagy filmet Willi Forst, a zseniális rendező a következő színészek segítségével készítette:
Werner Kraus, Horiense Raky, O. Cehova, H. Moser, W. Eichberger
Ma délelőtt 1/2 11 óra **matiné** olcsó helyárrak mellett BURGTHEATER

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legjobb férj, apa, após, nagyapa és rokon

Bodó Mihály

asztalosmester

folyó hó 10-én este 8 órákor rövid de kínos szenvedés után 63 éves korában elhunyt.
Földi tetemét f. hó 12-én, vasárnap delután 4 órákor kísérvük utolsó útjára a Vodnikova ul 15. számú gyászházba a rom. kath. temetőbe. Az elhunyt lelkiüdvéért e hó 14-én reggel 7 órákor tartjuk a gyászistentiszteletet a belteri katolikus templomban

gyászoló család

KÖSZÖNETNYILVANITAS

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik felelhetetlen jó telességem és anyja

Kempl Györgyné

szül. Székely Anna

temetésén résztvettek, részvétükkel felkerestek, koszoru és virágadományokkal enyhítették fájalmunkat. Külön köszönetet mondunk a rom. kath. Negyletnek és a Polgári Magyar Daloskörnek a temetésen való megjelenésükért és részvétnyilatkozatukért.

Noviszád, 1937. szept. 1.

Kempl György
nyug. polg. isk. tanár és leánya
Mariika

Modern és olcsó EUTORT

készít, régi átalakít, lakást tervez **SZÜCS** bútorműhely, **SZUBOTICA**, Ciril Metod trg 2. Nagytelepiommal szemben — Vidékiaknak csomagolás bérmentes

Fekete és szines finom nyomdafestékek

Farbwerke Franz Rasquin
Köln — Mülheim képviseletében **állandóan raktárról kaphatók**

Klein Geza I Sinovi
cégnél, **SUBOTICA** — Telefon 55.

TKO HOĆE STEDITI KUPUJE
SAMO Triumph

OSJEKA LJEVAONICA ZELJEZA I TVORNICA STROJEVA D. D.

Elsőrendű zágrebi cég keres

képviselet

Noviszád részére **textilárúk részlete való eladására**. Csak 1-a er k. akik iparigazolvánnyal rendelkeznek, adják be írásbeli ajánlatukat „Képviselet” jellege alatt Kardos hirdetővállalatnál, Novi Sad

Szakcszerő javításokat, elsőrendű szabást legjut nyosabb árak mellett vállal

Sussmann Ilija

szűcsmester
Zagreb, Vlaška ulica 68-a.

Josip Donovald

szűcsmester
Zagreb, Dežmanova ul. 4

Nagy választék szörmeáruban. Javításokat jutányos áron vállal.

Fáj a lába?

Csináltasson **cipőt**

Gá Stevan

ortophéd cipész
SZUBOTICA, Jelasticeva ulica 9.

Ne hanyagolja el az arebőrt. Friss, fiatalos arebőrt nyerhet a Daruvári eréme rövid használatával. Zsiros bőrnek száraz, száraz arebőrnek félsziros, matt erém. Minden szaküzletben doboza 15 dinár.

Kelengye

izléses, teljes összeállításban

LINGERIE

Resch Károlyné fehérnemű szalónia, **Szombor**, a va-utú parkkal szemben

Iskolatársak

aktatársak leg. utángosabban **Andrássynál, Subotica, Csirkepiac**

Fűszer és csemegeárut legjobban **LOSTORFER-nél** vásárolhat. Ugyanott **büffe**, elsőrangú italok és uzsonnák. Külön helyiség. Noviszád, Kr. Petra II. a Rókus templommal szemben

Libacomb fűstölt Din. 12.-
1-a téli szalámi „ 40.-

áron KORHEC

összes üzleteiben és elárusítóhelyein kapható.

Egész éven át élvezhet édes mustot,

ha azt **NIPAKOMBIN A/II-vel** konzerválja.

NIPAKOMBIN A/II. használata egyszerű, megbízható és ártalmatlan. Használati utasítással szállítja „**RADIOSAN**”, Zagreb **Dukljanova ulica br. 1.**

Használatát engedélyezte a népégeszségügyi és szociálohitvái minisztérium.

Engedélyezett **KATEKIZMUS, BIBLIA**

valamint tanszerek, papírru és kegytárgy legolcsóbban a **SENT ANTAL** könyvkereskedésben, **Subotica**n, Barátok templomnál

Vízvezeték-

szerelést, gázvezeték és kanalizációs munkát, valamint szivattyús kutak javítását és karbantartását garanciával végzem — Kérlem ajánlatot!

Oláh Jován, Noviszád.

Kralja Petra II ulica 4 (Jevrejska)

SCOTLAND

BEOGRAD, Zeleni Venac 8
Angol—skót férfi és női szövetek gyári lerakata

Angol puplinok, ingek és pizsamák készítésére, készpénzért és részletfizetésre legolcsóbban kaphatók.

Az „**ABC**” troda és a „**BOTIC**” tagja

JOBB, MINT OTTHON!

Beogradban keresse fel az „**Adler**” **penziót**, Jakšičeva 2. palata Akademiya Nauka. Elsőrangú שר כשרt, figyelmes kiszolgálás, fürdőszoba, melegvíz.

Nemes szörmék, bundák

javítása és gyönyörű modellekre való **átalakítása** elsőrendű kivitelben csak

Kovács József

szűcsmesternél
Noviszád, Kr. Petra I. 24 az udvarban

Prva Sipska Fabrika Konfekcija A. D. - Beograd

gyártmányai!

Oriási választék, legjobb minőség, feltűnő olcsó árak!

Női és férfi kész ruhák, kabátok, gyermekruhák és gyermekkabátok, sport- és munkásöltönyök!

SOKO

ODELA

Novi Sad

Kralja Petra I. ulica 3 - Telefonszám 30-94

Sombor

Sv. Djordje 5

Minden igényt kielégítünk! - Vételkényszer nélkül tekintse meg üzleteinket!

Keressen fel minket és nézze meg kiállítási pavilonunkat!
Speciális kiállítási árak!

„TRAVERZA”

Schallinger i Marin, Beograd
Vojvode Dobrnjca ul. 50.

Telefonszámok 20-930, 25-191, 21-08

CSEREPKALYHA, elsőrendű vukovári áru. Vállalok átrakást, javítást és samottozást. Sarró Károly kályhás-mester, Noviszád, Djordja Rajkovicso 9, vagy a haltéri bódében. 4942

Manuspamutot, goblenképeket, párnákat, edymeket, fonalakat olcsón kiárusítom. Mindenféle kézmunkákat kidolgozásra vállal: Klein Margit, Safarikova u. 7. Fürdőkádat vennék. 4918

Azonnali hatású Patkányirtó-szert, garanciával szállítok. Egy doboz ára 15 dinár. Andrija Vataji, Beograd, Dubrovaoska 4. 4960

SULYOK fest, tisztít. Bőrkabátok festése minden színben. Olcsó árak. Noviszád, Postanezka 14. 4924

Hölgyeim! Nemcsak az a fontos, hogy hajunk a villanyondóálás által tartós hullámot nyerjen, hanem az is, hogy megőrizzük és megtartsuk szép, selymes színét és fényét. Sikertült egy olyan hajvizet preparálnom, amely mindezt megadja és a haja továbbra is olyan szép fényű lesz mintha azt soha nem ondóltatta volna. Jöjjen és győződjön meg, egyszeri próba már igazolni fogja hajvizem helytállóságát. LEHOCZKY fodrász-szalón, Noviszád, Ruzsina u. 4986

Hölgyek figyelmébe! 4762

Szőrme, bunda átalakítást a lezujobb dívat szerint, legszeidabb kivitelben vállal

Nagy Antal szűcsmester, Noviszád Kr. Petra I. u. 3. az útkorban

Banatskj restorant Beograd, Terazija 43. — Bácskaik és Bánátiak találkozó helye. Legolcsóbb és legjobb magyar konyha. Egy menü ára 9 dinár. 4897

Ujdonság! 250 dinárral **GYAROS** lesz. Bővebbet 3 dináros postabélyeg ellenében: Baumann képviselőnél, Zemun, Dubrovaoska 6. 4548

HOTEL DRAG, Beograd

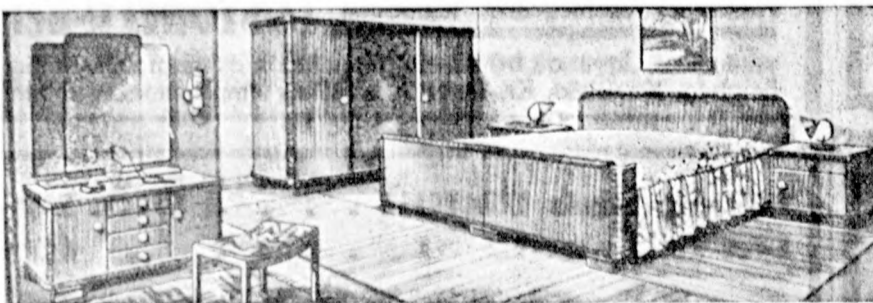
Balkanska - Hr. Natalije sarok. Tel. 26-101
Elsőrendű modern szálloda 70 szobával, gőzfűtés-sel, hideg-meleg víz, fűrdők. Az árak mérsékeltek

A tűzifa napról napra drágább. Eppen azért, ha spórolni akar, úgy feltétlen jó takaréktűzhelyet vegyen. Allandóan raktáron tartok mindenfajta takaréktűzhelyet, vételkényszer nélkül tekintse meg raktáramat.

SZÜCS és KOHANEK

műlakatosok,
Noviszád, Temerinszka 14

BÚTOR RENDELESRE IS KESZITÜNK

MELEGI A. PAVLE bútorgyára
PETROVGRAD

Modern és stíl bútorok!

Jegyespárok!

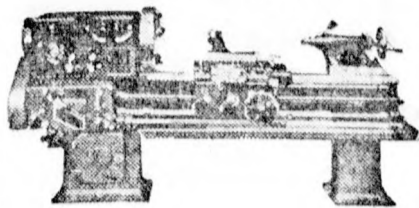
Mielőtt bútort vesznek, tekintsék meg dus kiállításunkat a legjobb minőségű modern és stíl bútorokból. Termelési költségeink alacsonyak és az eladás eredeti gyári árakban iörténik. — A bútor saját eszközeimmel szállítom a vásárlóhoz. A minőségért teljes jótállást vállalunk.

Fiók: Noviszád, Dunavszka u. 17.

FIGYELEM! Gyárosok - Malmosok - Iparosok - Földművesek stb.

Szerszámgyártó gépek

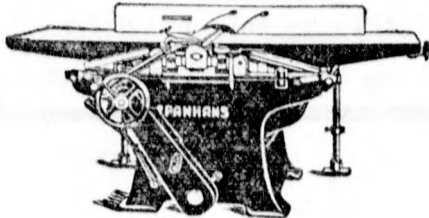
(WERKZEUG-MASCHINEN)
J. VOLMAN ismert gyárából

a legújabbban gyártott 500-5000 mm-es esztergapadok, (Drehbänke), furók minden nagyságban, (Bohrmaschinen), cilindurfurók autóműhelyeknek (Zylinder-Feinbohr-Apparat), horizontális Shaping-gépek, egytetemes Universal-Fräs és csiszoló- (Schleif) gépek, minden nagyságban, s mindenféle szerszám bármely gyár vagy iparág részére.

Famegmunkáló gépek

(HOLZBEARBEITUNGSMASCHINEN)
A. PANHASS gyárából

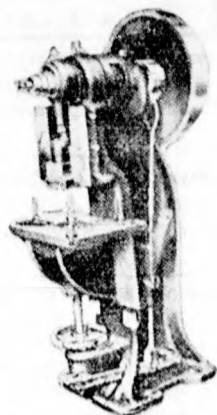

Abriecht-Dickten-Hobel-gépek 350-600 mm. szélességig, Fräsmaschine, cirkulár, szalagfűrészek, Langloch-Bohr-Maschinen, egytetemes asztalos gép. Minden gép különálló, beépített motorra kombinált, szintugy a fűrészek, szerzőszámok, alkatrészek.

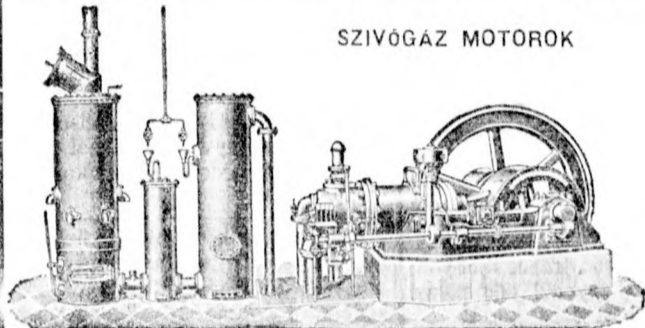
Pléhmegmunkáló gépek

(BLECHBEARBEITUNGSMASCHINEN)

EXZENTER, FRIKTIONS — ÉS SPINDEL-PRÉSEK, minden nagyságban, ollók, furók, Abkantmaschin-nen, Rundmaschinen, szintugy az e szakmához tartozó összes szerszámok

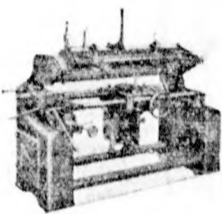

SZIVÓGAZ MOTOROK

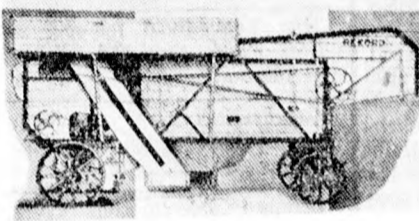
Fa tütéses, generátorral ellátott 30-100 lóerős nagyságu SAUGGASMOTORUNK van az Önök részére. A lassujáratu, fekvő-motorok L. LANG legelső, legöregebb gépgyárából valók. Az árak és fizetési feltételek hihetetlenül kedvezőek. Bővebb felvilágosításért és ajánlatokért, levélben vagy személyesen forduljanak közvetlenül hozzánk:

ZINKENFRASGEPEK

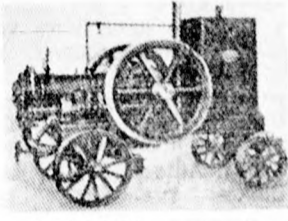
Butorgyárak, asztalosüzemek stb.! Elsők vagyunk Jugoszláviában a „DRA-PAK” gyártmányu legmodernebb konstrukciójú cink-fréz gépekkel.

CSEPLŐGÉPEK

„GALUS” hírneves gyártmány, vaskeretben és kőszeres golyós csapágygal.

SZIVÓGAZ LOKOMOBILLOK

„LCRENZ” gyártmány: Jugoszláviában teljesen új. Rendkívül praktikus és hihetetlen olcsó üzem.

Keressen fel minket az Első Beográdi Nagyvásáron a III. ipari pavillonban 196, 196/a, 197 és 197/a számú helyen valamint a kiállítás nyit területén!

Az összes fentemlített dolgokat a legolcsóbban, legmegtehetőbb fizetési feltételek mellett

„TIMAG” cégnél szerezhetők be, BEOGRAD, Topličin Venac 4. Telefon 30-657

Felvilágosításokat díjlanul és kötelezettség mentesen adunk.

Gospodo!
Vi jol ne pozrajete naše patentirane
Triumph

PETROLGAS KUHALO

Potrošnja goriva na sat samo za 70 para

Upite i narudžbe na Ošječku ljevaonici željeza i tvornicu strojeva d.d. Ošjek

ÉRTESETÉS

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a „JUST” cégtől, ahol 15 évig vezeltem az üzletet, kiléptem és megnyitottam a saját mechanikus-üzletemet „PRECIZ” név alatt. Vállalok mindenféle mechanikai munkát, mint irógép, számológép és minden más iradági gépek javítását, valamint National-pénztár és Numeratore gépek javítását. Arám ezolidak, a kiszolgálás gyors és pontos. A gépek javítását precizen végzem és azokért garanciát vállalok.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

„PRECIZ” mechanikai szaküzlete, tulajdonos: Vestigaj M. Mihajlo Noviszád, Kralja Petra I. ul. 27. az udvarban, telefon 26-50.

Mindenki „SZLOGA” ruhát visel. elegáns, olcsó és tartós mert a „SZLOGA” férfi és gyermekruha

Viseljen Ön is „Szloga” ruhát

Mérték utáni rendeléseket is készítünk. **Noviszád, Kralja Petra II. ul. 9.**

BANJA „RUSANDA”-MELENCI (Banat)

A szezon október 1-ig tart

Az árak szeptember hónapban a következők:

Az utószezonban, azaz szeptember 1-től szeptember 30-ig: gyógykezelés, fürdés, lakás, ellátás, orvosi taksza, fürdőilleték, zene illeték pauszál ára:

10 napi gyógykezelés: I. osztály 640—, II. oszt. 513—, III. osztály 440— din.
20 napi gyógykezelés: „ 1180—, „ 928—, „ 785— „

Kedvezményre jogosultaknak árengedmény.

4776 **Banja „Rusanda” igazgatósága, Melenci — Banat**

Vizvezeték nélkül!

Öröm, gyönyörűség, egészség és üdőség a higiénikus fürdő előnye!

Szállítva „FEROLIM” Vinkovci

Olcsó beszerzési árak!

A beszerzési árak semmi kötség! Prospektust kívántra ingyen küld „FEROLIM” Vinkovci Kapható minden vaskereskedésben vagy közvetlenül a gyártótól: „FEROLIM”, Vinkovci Fegyverrusítás Noviszád részére **Freud Marcel** vaskere-kezelés, Noviszád

Bútorgyár KRULJAC, Nova Gradiška

Főraktárak:

Zagreb, Jurišićeva ul. 3.	Dubrovnik	Skoplje
Sušak	Kotor	Bihac
Sibenik	Banja Luka	Petrinja
Split	Tuzia	

Teljesen elsőrendű kiszolgálás, rendelések rajzok után

Nedves lakása 3 nap alatt száraz, felleütés nélkül. Troklin masszával, külföldi anyaggal doigozok. Maurer, Noviszád, Mornarszka 19a). Bejelentéseket elfogad: Preud Marcel vaskoreskedés, Kralja Petra II. 34. 2561

ALLAST KERES

Gépész, nagy gőzmalmi gyakorlattal állást keres. Szerel, javít gőzgépet, motort, dinamót, erőátvitelt. Cím a kiadóban. 4840

Idősebb perfekt szakácsnő vállalna főzést úres lakás ellenében. Esetleg házmesternek is elmenne. Poenkareva 38. 4946

Gyakorlott szerb, magyar és német gépirónő több évi irodai gyakorlattal, ügyvédi irodába vagy más megfelelő helyre állást keres. Szíves megkereséseket a kiadóhivatal továbbít. 4997

100.000 dinár garanciával, pénzbeszedői, raktárnoki, bizalmi vagy ehhez hasonló állást keres 10 éves iskolázott egyén. Cím: Mayer, B. Tovarisevo. 4993

Szegény család 7 gyermekkel állást keres szálláson mint béres vagy serfészizláló. Laczko Gábor, Noviszád, Szubotieska ul. 1. 4989

Erzieherin mit Musik- und Sprachkenntniss sucht Stunden- oder Halbtagsstellung. Adresse in der Verwaltung des Blattes. 5008

ELADÓ

Pianino Koch és Korselt gyártmány jó állapotban eladó. Érdeklődni lehet Szubotieán, Krapezsevsjeva uha 24 dr. Brenner-utca délelőli 9-10, délután 3-5 óráig. 153

Háztelek a Cirila i Metoda utcában eladók. Érdeklődni: Lobl, Carinszka 15.

Eladó két külön álló ház egy portán. 1 szoba, konyha, fürdő és fűskamra. — Emila Csakra ul. 15c. Érdeklődni Ruzmarinszka u. 8. Telep. 4849

Házhely, közel a vásártérhez eladó. Csaut, Generala Petra Bije uca 7. Noviszád. 4932

7000 lakosu községben vendéglő átadó. 10—15.000 dinár készpénz szükséges. Cím a kiadóhivatalban. 4914

Forgalmas utcában jólmenő fűszerüzlet házzal együtt szabad kézből eladó. Cím a kiadóban. 4974

Modern egy-emeletes ház eladó a Kielimánon, mely áll 3 lakásból, ivóvízzel. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4971

Noviszádi új sarokház, két üzlethelyiséggel (vegyeskereskedés, büfé) szép lakással 50.000 dinárért eladó, esetleg bérbeadó. Cím a kiadóban. 4981

Eladó 165x175 méretű ikerablak lampériával és rollóval. Érdeklődni Fehér Sándor asztalosmesternél, Noviszád, Aleksza Adamovicsa 17. 4983

Családi-ház gyümölcsösrel, kedvező feltételek mellett eladó. Noviszád, Orosz temető mögött, 21. szám. 4985

Borbély-üzlet, konkurenciamentes helyen eladó. Érdeklődni Noviszád, Zselezneszka u. 26. a borbélyüzletben. 4976

Ház eladó a Banovina közvetlen szomszédságában több évi törlesztésre, kedvező fizetési feltételek mellett. A ház tiszta jövedelme 12%. Azonkívül előjegyzésben tartunk még 750 különböző értékű házat. Az érdeklődők bizalommal forduljanak „BIRO” prodaja i kupovina nekretnina, Noviszád, Ilije Ognjanovicsa 18. Tanurdsics palota mögött. 4979

APRÓHIRDETÉSEK

egy hetköznap, mint vasárnap egy szó 1— dinár, NAGY BETUS 2— dinár
A legkisebb apróhirdetés ára 12— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli

Golyóscsapágyra szerelt kompresszor-spricc festésre eladó. Érdeklődni: Drenyák lakkozónál, Ljubljanszka ul. 26. 4980

Eladnám, vagy noviszádi házért, esetleg üzletért elcserelelném budiszvávi házamat, melyben 40 év óta jólbevezetett üzlet és egy kis kocsma is van. Forgalmus helyen, nagy telekkel, gyümölcsös kerttel, sarok ház. Mészárszéknek, melyre itt nagy szükség volna, nagyon alkalmas. Ajánlatot „Iskola” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 4991

Ház, nyolcadhold teleppel 24.000 dinárért eladó. Noviszád, Sztaojce Glasva 53. 5005

Ház, negyedhold teleppel 28.000 dinárért eladó. Noviszád, Cirila i Metodije 132. 5006

Szövöszékek 2—3 méteresek, vasfogaskerekkel, eladó. Noviszád, Laze Kosztiesa 19. 4988

Zongora „Bösendorfer” eladó, Mellár Andrija, Noviszád, Vetericska u. 12. (volt Vörösmarthy uca). 5001

Eladó egy külföldi cserépkályha, teljeszerép és épületerendele. Miletieseva 30. 5009

Egy mély gyermekkocsi és egy gyermek-ketrec eladó. Szarajevszka u. 15. 5011

Egy jókarban lévő gyermekkocsi eladó. Kluch, Lazara Sztaojevicsa ul. 4 szám. 5009

Egy hajtókosci, két fiúker és egy poszkát eladó. Szieve Sztevanovicsa u. 3 szám. 5010

KIADÓ

LAKAS: 2 szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel kiadó. Emila Csakra u. 10 szám. 4943

SZOBA külön bejáratú üresen vagy butorozva kiadó. Miletieseva 26. Noviszád. 4952

Bérbe adó Noviszádon, a telepi templom közelében 1 hold kert házzal, nagy istállóval és disznóhizlálóval, október 1-re. Érdeklődni Flamann József, Aleksza Santicsa 1. Ugyanott nagyobb-mennyiségű trágya eladó. 4961

Két szobás magányos ház a kertvárosban kiadó. Ugyanott kéthónapos parkányfogó fajkutya eladó. — Bővebbet Plukovicsenánál, Szubotica, Szingerova ul. 11. 158

Modern, nagyobb lakás és egy garázslakás kiadó. Cara Dusana ul. 7. 5011

Két szoba, lakható előszoba, fürdő és eselédzsoba október 1-re kiadó. Petra Zrinyszkog 66. 5011

KERESLET

Önálló vincellér, akinek felesége már szolgált és lehetőleg két idősebb fiugyermeke van, felvétetik. Tarthat két tehenet is. Cím a kiadóban. 4926

Órássegéd felvétetik azonnalra. Ajánlatokat kér Kniesel János, Bácska Topola. 4932

Keresek mindenes szakácsnőt jó bizonyítvánnyal 15-évre, Noviszád, Kralja Petra II. 171. Jelentkezés délelőti. 4961

Ügyes önálló varrónót azonnal felvesz Hoffmann-szalón, Noviszád, Ilija Ognjanovicsa 16. 4939

Műszerésztanonc felvétetik. „Technika” trógépjavitóműhely, Noviszád, Zselezneszka 44 szám. 4940

Gyógygyezérszt keres önálló vezetési oggal bíróni évi szerződésre Zdravstvena Zadruga, Szitári Szivac. 4927

Bognársegédet fiatal jó munkást, állandó munkára azonnal felvesz Mezei János, bognár, Szitári Szivac. 4928

Szerb-magyar, vagy szerb-német levelezőt délutáni munkára keresek. Részletes írásbeli ajánlatok fizetési igények megjelölésével Kardos hirdető vállalatához intézendők. 4934

Zongora bérbe kerestetik Nemes Károly, Noviszád, Petra Zrinyszkog u. 37

Kerestetik egy jobb szoba, konyha, spejzből álló lakás, egyedül álló hölgy részére. Cimeket a kiadóba kérek. 4823

Itcméréssel rendelkező egyén keres 5—10.000 dinárral rendelkező finanszírozó társat önön egy forgalmus helyen állandó keres-műhoz. Cím a kiadóban. 4960

Órássegédet, aki a kis és nagy munkában járatos, azonnal belépésre felvesz Fügöln Ferenc, Szitáribeve. 4973

Zongora vagy pianino kerestetik. Cimeket kérek: Uztavszka 39. Telefon 28—27. 4969

Fiatalabb irodai ero, német gyakorlattal, ki a szerb, német és magyar nyelvet szóban és írásban bírja, kerestetik szeptember 15-iki belépésre. Ajánlatok „ENGR0S” jellegével a kiadóba kéremnek. 4970

Cipész-inas fizetéssel azonnalra felvétetik. Löwy Oszkár, Noviszád, Kralja Petra II. ul. 51. 4984

Keresek ügyes varrónót házhoz, ki felhörneműt és felsőruhát var. Kralja Petra II. u. 86. Czervészáné. 4977

Fiatal bejárólány azonnalra felvétetik. Vormajan, Gajeva u. 7. 4978

Erősebb kifizetőfiut, ki jól ismeri a várost, azonnalra felvesz Róth, Lujp Bartua 13. Jelentkezni délután 1 órakor. 4996

Jóházból való, szorgalmas, erős fiut pékianoncnak fizetéssel felvesz. Füstös Lajos pékmester, Bácska Topola. 4998

Felveszek egy tanyást, aki építkezésnél segédkezni tud, festői, ki a foderozáshoz ért, állandó munkára. Juhász Pál Debeljaesa. 4999

30—50.000 dinár készpénzért vennék Noviszádon házat teleppel vagy nagyobb területtel. Kimerítő ajánlatokat kérek Mayer B. Tovarisevo. 4992

50—60.000 dinár készpénzzel személyesen betársulna biztos üzletbe iskolázott egyén. Mayer, B. Tovarisevo. 4991

Bejárónót keresek 15-évre. Kralja Petra ul. 7 II. emelet 5. 4995

Papucscs-segéd, varrott munkás, állandó munkára kerestetik Kovács Péternél, Zsabalj. 4990

Kisebb házat keresek bérbe, esetleg részletre való megvételre is. Ajánlatokat a „DAN” kiadóhivatalába „Ház” jellegre kérek. 4987

Perfekt szakácsnőt éves bizonyítvánnyal keresek! Weisz, Noviszád, Ljubljanszka 9. Noviszád. 4896

Jóbbházból való középiskolát végzett fiu tanoncnak felvétetik. Ugyanott egy kifizetőfi is felvétetik. Gausz Viktor fűszerkereskedő, Noviszád, Halhár. 5023

Műköszőrűségedet, aki beretvaközö rülést önállóan végez, állandó munkára felveszek. Ajánlatokat eddigi működési hely és fizetési igény megjelölésével kérek Meznerics József műköszőrűs, Szubotica, Pasleseva 1. szám. 159

KÜLÖNFÉLE

Modern női kabát és kosztüm legfontosabb készítésére ajánlkozik Johann Liechtenberger, Noviszád, Kralja Petra II. 18 szám. 5015

„Sziávia” hotel és étterem, Beograd az átutazó közönség kényelmes és legcélsebb szállodája. Abonánsokat felvesz. Bérletkönyv vásárlásnál 20% enzedmény. Tulajdonos Marinković Dobrosav. 1915

Antikvár tankönyveket, középiskolák részére, legjutányosabban vesz, elad és bécsért. Menahem Papp könyvkereskedése, Noviszád, Kralja Alekszandra 13. 4579

Felső zeneiskolaj képzettséggel szak-szerű zongoraoktatást adok kezdők és haladók részére. Fraška Ilona, Noviszád, Carica Milica trg 1. 4649

CKLEVELES SZÜLESZNO délaméri-tai tanulmányutiról gazdag tapasztalatokkal visszaérkezett s a n. é. hölgyközönség szíves pártfogását kéri. Róth Rózsika, Aleksza Santicsa u. 8. szám. 4941

Játszva megkereshet fél óra alatti egy szabadórát vagy egy szép asztali órát. Irjon még ma erre a címre: Ifjúság kiadóhivatala, Petrovgrad, Dr. Tirs uca 3. 4894

Akumulátort minden célra szállít, javításokat garanciával végez, akumulatorlemezék és alkatrészek versenyképes árrban kaphatók. Wilhelm, Szubotica, Pašičeva ul. 2. 149

A szemünk világa drága, — a jó szemüveg olcsó!

TENER

szakoptikus, Novisad—Subotica.

Földieper

ültetési ideje megkezdődött. Most ültetett földieper tavasszal már terem. Hindenburg földieper legnagyobb a világon. 100 darab palánta 30 dinár ültetési utasítással és fogantásj garanciával. Szállítja HIRSLI nagykertészet, Szubotica. 139

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) **50**
Teleon: 21—37, éjjel 20—58
Fetelés kiadó: **Andrej Dezsö**
A kiadóhivatal felébe szerkesztő: **Blazsek Ferenc**
Pretpiata — Előfizetés:
Egy óra 28— dinár (kihordó útján 30 din.)
Három óra 86— dinár (kihordó útján 86 din.)
Félévre 160— dinár (kihordó útján 172 din.)
Izlazi svakodnevo - Megjelenik naponta
Pošt. čekovni račun — Postacekkszámla: Zagreb, 46,692

ORVOSOK

IRTA: BIRO LAJOS

Délután negyedhárom volt. Meleg szeptemberi nap. A jegyző fölállt az asztal mellől.

— Nekem — mondta — nem kell.

No még egy pohárral — szölt a házigazda.

A jegyző fölhaltott egy pohárral a behűtött homoki borból; izsadság csapódott ki a homlokán; letörölte, kezét fogott a többiekkel és elindult. Rögtön utána mentek a többiek is: a két orvos, a fehérhaju, jó öreg doktor és pedáns unokaöccse, akit az öreg mostanában tanított ki a kunszálási praxis árnyalataira és finomságaira. Az asztal mellett egyedül maradt Funták, a házigazda. Az asztal tele volt az összedobált kártyákkal és a borospoharakkal. A napfény vakított. Funták rettentően szenvedett a forróságtól és a borosüveg után nyult. A kertajtóban megjelent a gömbölyű, szöke Funtákné és lassan közeledett a kis lúgas felé.

Mire odaért, Funták a földön fektet. Halkan hörgött és az arca lila volt. Az asszony elsikoltotta magát, föléje hajolt, föl akarta emelni, azután kétségbeesett, hosszantartó sikoltozásba tört ki. Félpercig elhagyottan sikoltozott a napfényes kertben, azután az udvaron át nyári, délutáni lomhaságokról megfélemedett cselédek rohantak feléje. Az asszony a kocsissal, mindenessel és a kertészszel fölemeltette az urát és bevittette a hűvös házba, a szobalányt pedig a két doktor után szalajtottta.

Funták halkan hörgött a hűvös szobában; az asszony tehetetlenül fáradozott vele; a két doktor belépett az ajtón. A fiatalabb fölindult, nagy zajjal és fontos lendülettel lépett be, az öreg elsápadtan, de nesztelenül. Az asszony elé bük rebbent; nem tudott szólni, csak nyitott szájával, a halálos rémületbe beleüvegesedő szemmel, téveteleg kézzel intett az ágy felé.

A két doktor odalépett az ágyhoz. A fiatal gyors és tevékeny vizsgálatba fogott, az öreg összevont, fehér szemöldökkel, szótlannul és mozdulatlanul nézte a vergődő embert. Az asszony megkucorodott mögöttük és ájúlózó lihegéssel nézte őket.

A fiatal fölpillantott és ránézett az öregre. Szólni akart, de az öreg egy mozdulattal letiltotta a szöklást. A fiatalnak a torkán akadt a szó, de az egész teste, a feje, az arca, a keze még mindig jelezte, hogy valami kimondhatatlanul fontos dolgot akar mondani. Az öreg egy fejbólintással jelezte, hogy megértette. Odafordult az asszonyhoz:

— A Pali állapota aggasztó, — mondotta — de nem kell megijedni.

Az asszony torkán az eszevesztett rémületnek olyan sivalkodása tört ki, hogy az öreg doktor visszahökent és újra elsápadt. Le akarta csendesíteni az asszonyt;

megfogta a karját és kifelé vezetete. Az asszony engedte magát, de csak a szomszéd szoba küszöbén át; a szomszéd szobában levágta magát a földre és szótlannul ütögette a fejét a földhöz. Az öreg doktor magához intette a fiatal.

— Maradj ott bent — mondta.

— És senki se jöjjön be.

— Tíz perc alatt vége — szölt gyorsan a fiatal.

— Igen.

Az öreg doktor behuzta maga mögött az ajtót és néhány másodpercig elgondolkozva nézte a földön fetregő asszonyt. Azután oda lépett hozzá, megfogta a karját, megragadta és fölkenyszerítette az asszonyt a földről.

— Ide nézzen! — kiáltott rá.

Az asszony értelem nélkül bámult rá és a szeme lassan elborult. Az orvos rákiáltott:

— Ne ájúljon el!

Megrázta. Minden erejét összeszedte és megrázta. Az asszony fölzsisszent és az ájulás fátyola eltűnt a szeméről. A doktor most jósággal és gyöngéden hajolt le hozzá.

— Mit akar mondani? — kérdezte tőle halkan és szeliden.

Az asszony sirva nyögött. Beszédbe fogott, azután ájúlózásában is megszegyenülve, visszahökölve hagyta abba a beszédét. A doktor biztatta, mint egy gyermeket. Az asszony elcsukló hangon, megszegyenülve, fölhördülve, de még mindig suttozva, gyorsan sirta oda neki:

— Nem voltunk megesküdvé.

A doktor fölemelte a fejét és csendes ajkbiggyesztéssel, lassan

bólintott egyet. Most értett mindent. Eleresztette az asszonyt; az asszony végigzuhant a földön és vergődve, halkan sikoltozott rá a földre. A doktor nézte és most már értett mindent, amit eddig csak bizonytalanul sejtett és amit ez az érthetetlen, féktelen kétségbeesés is csak halk, bizonytalan és tapogatózó gyanuvá tett benne. Tizenöt éves titkolózás... egy leült szerelme... egy megszokott viszony... a férfi kényelmes volt, az asszony nem eléggé szívós... és mind a keten szégyeltek a dolgot... Az asszony elvált asszony volt; a gyerekei is úgy születtek, mielőtt még ideköltöztek; szégyeltek őket itt törvényesíteni. A szégyen! A félelem a kisváros megvetésétől!

Megindult és elgondolkozva nézett a földön vonagló asszonyra. Ezt most a rokonok kiteszik innen; távoli, éhes rokonok jönnek; kidobják őt is, a gyerekeit is; három gyermekkel jómód után neki a szegénységnek...

Gyorsan megfordult, az asztalhoz lépett, kivette a receptkönyvét, pár sort írt egy papírlapra; be hívott egy cselédet és elküldte a papírost. Azután odalépett az asszonyhoz és megérintette a vállát. Az asszony könnyben uszó, kábult és értelmetlen szemmel nézett föl rá.

— Maradjon itt — mondta neki.

— És senki se jöjjön be.

Átment a másik szobába. A fiatal orvos feléje fordult. Az öreg doktor odalépett az ablaktáblákhoz és behajította őket. A hűvös szoba elsötétedett. A fiatal orvos

riadtan és bosszusan nézett rá és szólni akart. Az öreg megelőzte.

— Mindjárt itt lesz a jegyző — mondta. — Összeadja őket.

A fiatal orvos elámultan nézett rá. Az öreg doktor a haldoklóra mutatott.

— Az imént közölte velem — szölt csendesesen — azt az elhatározását, hogy a gyermekei anyját a halálos ágyán törvényesen is feleségül akarja venni.

A fiatal orvos bosszankodva akart válaszolni, de aztán vállat vont.

— Nem él már két percig sem — mondta a haldoklóra mutatva. — Nem él addig... Ha nem volna sötét, láthatnók, amint...

Az öreg doktor energikusan legyintett egyet.

— Addig él — mondta keményen.

— Hát tessék — szölt a fiatal orvos.

Átadta a helyét és gunyosan várta, mihez fog az öreg. Az öreg megállott az ágy mellett és nem fogott semmihez. Mozdulatlanul nézte a haldokló bizonytalan, sötét körvonalait. Mozdulatlanul állott.

A fiatal szólni akart hozzá, de közben észrevett valamit. Az ágy fölé hajolt és halkan mondta:

— Vége.

Az öreg doktor megrázta a fejét.

— Meghalt — ismételte a fiatal.

— Nem — mondta az öreg.

— Meghalt — ismételte türelmetlenül a fiatal.

Az ablak felé akart menni, de az öreg fölindult, kemény és csattanó szava megállította.

— Nem!

A fiatal elbámulva nézett rá. Ezt a hangot még nem hallotta tőle. Az öreg ekkor szembe fordult vele és rátette a kezét a vállára. Sovány, finom keze most kemény és súlyos volt.

— Nem halt meg — mondta halk, de hidegen pattogó hangon. — És a házasságkötésnek mi leszünk a tanúi.

A fiatal fölágaskodva akarta magáról lerázni az öreg kezét, de az öreg megfékezte. Megfogta. Nyugalomra szorította.

— Mi leszünk a tanúi — ismételte tagoltan és keményen.

A fiatal fölindultan akart tiltakozni, de az öreg összevont fehér szemöldöke alól kéréshetetlen, parancsoló, hidegen szikrázó tekintettel nézett a szemébe. A fiatal farkasszemet nézett vele és háborogva akart beszélni; félpercig tartott a csendes, nagy harc, azután a fiatal megadta magát.

— Én nem...

Nem tudta tovább mondani. Ez volt az első szava a szótlán küzdelemben és ez volt az utolsó is. Elhalgatott. Lesütötte a szemét.

Az öreg doktor eleresztette. A fiatal szédülten ült le egy székre; az öreg is leült. A székek csussza-

IGAZGYÖNGYÖK

Magyar népdalok

EZ A CSEPI UTCA

Ez a csepi utca
Márványkő az alja.
Mire benne megyek,
Rózsa nyilik rajta.

A szép fehér rózsza
Fehéret virágzik
A szép piros rózsza
Pirosat virágzik.

Nem ám az a rózsza
Mely kis kertben nyilik
Hanem az a rózsza
Kik egymást szeretik

Mi vagyunk a rózsák,
Mi szeretjük egymást,
Én vagyok a rózsza
Te vagy a viola,
A csepi utcának
Ragyogó csillaga.

AMOTT KEREKEDIK

Amott kerekedik
Egy fekete felhő,
Abban tollászkodik
Egy fekete holló.

Várj meg holló, várj meg,
Hadd izenjek tőled
Apámnak, anyámnak,
Jegybeli mátkámnak.

Könnyen megösmérhetd
Ennek háza táját:
Piros rózsák lépik
Aranyalma-fáját.

Gyémánt az ablakja,
Üveg az ajtaja,
Magának két szeme,
Aranyszínű haja!

Ha kérdik: hol vagyok?
Mondd meg, hogy rab vagyok,
A török udvarban
Talpig vasban vagyok.

ésileg
ánlato
„Ház”
1987
zonyi
viszál,
1896
vég
gyanon
z Vik
Haltér.
5025
aközö
munká
mükö
mükö
szám.
139
legfi
obann
Petra
5015
eográd
és leg
t fel
% en
Dob
1915
skolák
lad és
keies
szand
1579
szak
lök és
Nové
1619
ameri
bosza
bőlyg
Róth
szám.
4911
alatt
sziall
Hju
Dr. Tis
4894
lin, je
umuló
yképe
botica.
149
ca.
r
át üle
n. Hin
vilá
ültet
ranció
rtészet.
129
al:
30
58
6
renc
s:
dnár
dnár
dnár
ponta
mla:
50.

nása volt az utolsó zaj, azután csend lett. Hűvös, sötét és csendes volt a szoba. A sötétben mozdulatlanul és hallgatva ült sokáig a két orvos a halottal szemben.

A várakozás már türelmetlen lett; a fiatalnak úgy tetszett, mintha órák óta ülnének a sötétségben és csendben. Kint végre zaj támadt. Az öreg felállott, kinyitotta a szomszéd szoba ajtaját. A jegyző jött meg.

Az öreg elébe ment.

— Pál barátunk — mondotta hangosan — azt az óhaját fejezte ki nekem, hogy feleségül akarja venni a gyermekei anyját. Mint hogy az állapota komoly aggodalomra ad okot, kérlek, végezd el rögtön a házasságkötés szertartását.

Az asszony rémült, nagy lélekzetvételrel kapta föl a fejét. Az öreg doktor odament hozzá, megfogta a karját, fölemelte. Az asszony reszkette és mereven engedelmeskedett neki.

Az öreg doktor bevezette a sötét szobába. Az asszony elvakulva és dideregve állott meg és összegörnyedten meredt a sötét ágy felé. A jegyző lassan bejött utánuk és óvatosan tapogatózott előre az asztal felé. Az öreg doktor megfogta a kezét, odavezette az asztalhoz és leültette.

— Az ablaktáblákat — sutogta a jegyző.

Az öreg doktor odament az ablakhoz, megfogta az ablaktáblákat. Vékony fénycsík esett be a szobába, halványan megvilágította az asztalt, de félhomályban hagyta az ágyat. A doktor visszament a jegyzőhöz és látta, amint a jegyző is elsápad egy hirtelen jámadt kétségtől, egy kegyetlen fölindulástól. Hozzáhajolt.

A jegyző szorongva, rémülten nézett az ágy felé; a doktor a vállára tette a kezét; a jegyző ledőlt nézett rá és megvacogó foglalkozott halkan kérdezte:

— Bizonyos vagy benne...

A doktor nem várta be a mondat végét. Belevágott.

— Bizonyos vagyok benne — felelte keményen.

Szükség, parancsoló, könnyörgő pillantással mélyedt bele tekintete a jegyző szemébe. A jegyző lehajtott a fejét és gyorsan beszélni kezdett:

— Kijelenthetik a házasságot akaró felek, hogy semmiféle házassági akadály közöttük nincs?

Az asszony téveteleg szemmel bámult rá. A doktor odament hozzá és megérintette.

— Feleljen — mondta. — Mondja, hogy igen.

— Igen — szólt értelmetlenül az asszony.

— Akkor — hadarta a jegyző — a kivételes körülményekre való tekintettel...

Hadart. Törvényparagrafusokat citált lehajtott fejjel és az asztalra szegzett tekintettel. Az öreg doktor odalépett az ágy mellé. A jegyző hadarva kérdezte:

— Kijelenti-e ön, Funták Pál, hogy az itt jelenlevő...

A kérdés az volt, kijelenti-e Funták Pál, hogy az itt jelenlevő Rozvány Borbálát feleségül akarja venni. Az ágy fölül egy nagyon halk, egy sutogó, egy alig hallható igen hallatszott. A jegyző gyorsan, rémülten fordult az asszonyhoz:

— Kijelenti-e ön...

Az asszony értelmetlenül, kábultan elmondta a maga igenjét. A jegyző hadart még valamit, aztán fölállott. Az öreg doktor odalépett hozzá:

— Köszönöm — mondta halkan.

— Ti most menjetek ki. Mi megpróbálunk még mindent...

A jegyző menekült. Az asszony lélek nélkül kítuskoltatta magát. A szobában ismét csak a két doktor maradt. Az öreg doktor leült. A fiatal nem tudott ülni, remegve és idegesen állott be egy sarokba.

A szoba csendes volt és sötét. A percek ismét úgy teltek, mint ha órák lettek volna. A fiatal nem bírta.

— Nem bírom — mondta. — Megyek.

Az öreg intett neki. A fiatal kilopózott. Az öreg ült a helyén és a hűvös, csendes félhomályban mozdulatlanul nézte a halottat. Fél óra hosszat ült szemben a halottal; legalább ennyi idő kellett; fél óra múlva fölállott. Kiment a másik szobába.

— Meghalt — mondta csendesen.

Az asszony ajakán fölszabadult hangos zokogás tört ki; az öreg doktor néhány szót mondott még neki, megsimogatta, azután kifelé indult. Lassan kiment az udvarra; az udvar és a kert fűdőtt a vakító szeptemberi napfényben. Délután három óra volt.

A nő eredete

(HINDU LEGENDA)

Mikor a mindenható Mahadeva a gyönyörű Indiát teremtette, Ierepült a földre, hogy megcsodálja. Repülésétől meleg, illatos szél kerekedett. A büszke pálmák hajtották koronáikat Mahadeva előtt, s tekintetétől kinyíltak a tiszta, fehér, finom, zamatos liliomok. Mahadeva leszakított egy liliomot és az azurkék tengerbe dobta. A szél ringatni kezdte a kristálytiszta vizet és fehér habbal takarta be a gyönyörű liliomot. Egy perc — és ebből a habesokorból kivirult a nő — finom volt és illatos, mint a liliom, könnyű mint a szél, változékony, mint a tenger, ragyogó szép, mint a tenger habja és gyorsan szökölt, mint ez a hab.

A nő belenézett a kristálytiszta vízbe és felkiáltott:

— Milyen szép vagyok!

Majd körültekintett és így szólt:

— Milyen szép a világ!

A nő szárazon jött ki a vízből. (Ez idő óta a nők mindig szárazon jönnek ki a vízből.)

A nő látására kinyíltak a virágok a földön, s az égből kíváncsi szemek milliárdjai szegeződtek rá. Ezek a szemek kigyultak az elragadtatástól. Ez idő óta fénylenek a csillagok. A Vénusz csillaga az irigységtől lángra lobbant, — ezért erősebben fénylik, mint a többi.

A nő sétálgatott a pompás erdőkön és réteken át, s azok mind szóltan elragadtatással bámulták. Ez untatta a nőt, aki felkiáltott:

— Oh, mindenható Mahadeva! Te engem szépségnek teremtettél! Minden el van ragadtatva tőlem, de nem hallok az elragadtatás hangját, s így nem tudok róla. Minden csak titokban van elragadtatva!

Hallva ezt a panaszt, Mahadeva számtalan madarat teremtett. A számtalan madár bűvös dalokat énekelt a nő szépségéről. A nő hallgatta és mosolygott. De egy nap múlva ez is terhére volt. A nő unatkozni kezdett.

— Oh, mindenható Mahadeva! — kiáltott fel a nő, — nekem bűvös dalokat énekelnek, arról, hogy gyönyörű vagyok. De milyen szépség ez, ha senki sem akar megölelni és becézve magához szoritani!

Ekkor teremtette a mindenható Mahadeva a szép hajlékony kigyót. Ez átölelte a gyönyörű nőt és lábai előtt csuszott. Félnapig elégedett volt a nő, aztán unatkozni kezdett és felkiáltott:

— Ah, ha én tényleg szép volnék, mások is igyekeznének engem utánozni. A fölemile gyönyörűen énekel és a tengelice utánozza őt. Hihetőleg már nem vagyok oly szép!

A mindenható Mahadeva a nő kielégítésére megteremtette a majmot. A majom utánozta a nőnek minden mozdulatát, s a nő hat órán át elégedett volt, azután könnyezve kiáltott fel.

— En oly szép vagyok, oly gyönyörű! Rólam énekelnek, engem ölelnek, lábaim előtt csuszolnak és utánozzák a mozdulataimat. Csodálnak és irigyelnek, úgy hogy még félni is kezdek. Mi fog engem megvédeni, ha irigységből rosszat akarnak ellenem elkövetni?

Ekkor teremté Mahadeva az erős hatalmas oroszlánt. Az oroszlán őrizte a nőt. A nő három órán át elégedett volt, de három óra múlva így kiáltott fel:

— Gyönyörű vagyok! Engem cirógatnak, én senkit! Engem szeretnek, én senkit! Hiszen nem szerethetem ezt az óriási, borzalmas oroszlánt, amely iránt tiszteletet és félelmet érzek! S ugyanebben a pillanatban Mahadeva akaratára megjelent egy csinos, kis kutyuska.

— Milyen szeretetreméltó állat! — kiáltott fel a nő, és simogatni kezdte a kutyát. — Mennyire szeretem!

Most a nőnek mindene megvolt, semmit se kérhetett. Ez dühbe hozta. Hogy kiöntse haragját, megütötte a kutyuskát, a kutyuska ugatni kezdett és elszaladt. Aztán ráütött az oroszlánra, — az oroszlán nagyot mordult és elment. Aztán rálépett a kigyóra, — a kigyó felszisszent és továbbment. A majom elfutott és a madarak elrepültek, mikor a nő rájuk kiáltott.

— Oh, én boldogtalan! — kiáltott fel a nő, kezeit tördelve, — becéznek, dicsérnek, mikor jó hangulatban vagyok, és mind elfutnak, amikor dühös leszek! Egyedül vagyok! Oh, mindenható Mahadeva! Utoljára kérlek: teremts nekem olyan lényt, amelyre kiönthessem haragomat, s amelynek ne legyen bátorsága elfutni előlem, mikor haragszom, amely kénytelen legyen türelmesen elviselni minden ütést!

Mahadeva elgondolkozott és — teremté neki a férjet!

Eszperantóból fordította: SALAMON FRIGYES

Vidám sorok

Lovicsek meghülyült

A kávéházban, ahová járok, közeli szomszédom a Lovicsek. Mindmáig ügyet sem vettem rá, haja barna, arca kerek, fogai épek; úgy tűnt fel, hogy különös ismertetőjele nincs.

Ma azután megtudtam, hogy hülye.

Déltájban nyápic ur ült az asztalához, bizonyos Páfrány nevezetű. Hamarosan élénk diskurzusba merültek. Később, ugylátszik, nem tudtak megegyezni valamiben, mert a nyápic ingerülten kifakadt:

— Lovicsek, maga napról-napra hülyébb lesz.

Kiadós pofont reméltem, vagy legalább is elszánt névjegycserét. Más történet. Lovicsek szája tündöklő mosolyra húzódott.

— Igazán? — kérdezte mohón.

— Óráról-órára mulyább! — dobogta nyápic. — Ha akarja irásba is adom. Töltőtollat húzott elő Lovicsek. Repesztett a hangja:

— Rögtön hozatok miniszterpapírt... adja irásba Páfrány ur.

A nyápic maradék türelmét is elvesztette:

— Bamba alak, — vetette oda kurtán, s azzal faképnél hagyta.

Atültem Lovicsekhez. Nyíltan, kerteles nélkül kimondtam, ami a begyemet nyomta:

— Mondja, Lovicsek ur, magának tetszik az, ha lehülyézik?

— Örömet okoz — válaszolta kedvesen. — Ugyanis kérem, én abból élek, hogy hülye vagyok.

— Az a kereseti forrása?

— Az. Fixet kapok érte, havonként hatszáz dinárt. Egyelőre. Ha jobban elhülyülök, kilencszázat fogok kapni, ez meg van ígérve.

Ostobán pislogtam rá:

— Ezt nem nagyon értem, Lovicsek ur. Várjon csak egy kicsit. Én minél okosabb vagyok, annál többet keresek...

— Én pedig annál többet keresek, minél hülyébb vagyok.

Tátogtam.

— És ki az illető? Ki fizet magának ezért?

— A doktor Kurtz, háziur a Baross-uccában. Tavaly a háza tetejéről téglát esett a fejemre. Hat hétig feküdtem a klinikán. Azután bepöröltem kártérítésért. A törvényszéki orvosszakértő megállapította, hogy a szellemi képességem ötvenszázalékkal csökkent. A bíróság erre megítélt havi hatszáz dinárt.

— Nem valami sok.

— Igen — sóhajtott — mert csak félbolond vagyok. Ez a tragédiám. Uram, ha én egész hülye lennék... mit mondjak, éppen tegnap beszéltem az ügyvédemmel, azt mondta, ha szellemi képességem időközben csak huszonöt százalékkal csökken még, garantálja a kilencszáz dinárt.

Vigasztalni kezdtem:

— Föl a fejjel, Lovicsek. Mit busul? Örüljön, hogy ilyen szép könnyű élete van.

— Könnyű? Tévedni tetszik. Mindennap elolvasok hat vezércikket.

— Hát ez mire jó?

— Hülyitem magam.

— A vezércikket?

— Járok a parlamentbe is. Operetteket is nézek, az ember mindent elkövet.

Bucsuzni készültem. Rámement az eze-mét, könnyörgött:

— Szerkesztő ur, ne menjen még. Magyarázza el az európai helyzetet.

Gömöri László

A népdal

Irta: Szalay László

Pirositós, árvalányhajás buckák között székelt a homokba temett, özönvíz előtt kisváros, melyben mint nagyreményű, jártam a tudományok erdejét. Ahol a mi kedves, jó professzoraink, ki negyvennyolcas huszártisztból, ki orvosból, végzett földesurból lett tanárrá, mert hisz régen volt. De azért megtanították őket a magyarok történetét; Beöthy Zsolt irodalomtörténetét, — jobban, mint mások. És ami a fő, megtanították teljes szívükből, teljes lelkiükkel szeretni, imádni — féltetni a hazát...

Református iskola volt. Főtanárja a hazaszeretet. Petőfit könyv nélkül tudtuk, s az énekkar kuruc dalokat zengedezett.

Mit szólnának ők, ha most feláradva látnák, hová juttattak bennünket, — és még hová akarnak juttatni, — azok, akiktől reggeltől estig, rimánkodva és fenyegetve, óvtak és intettek minket...

Nagyszerű harcosok kiröpítője volt ez a fészek. Szilaj, rebellis magyaroké. Akik ellettek a főiskolákat és éjjelt napallá téve, fogcsikorgatva tanultak, hogy mint lelkészek, tudósok, politikusok és írók, halálraszántan küzdenek az ellenséggel...

Ó, ha éltek Ti megtudnátok tán még cselekedni, hogy ami van, az megmaradjon magyarnak és hiába halásszon belső ellenségeink hálója...

★

Poezis-óra volt.

Balajthy tanár ült a katedrán, a becsületben megőszült, hosszú, fehér, kurucosan lelógó bajusza, szigorú öreg Balajthy. Róla emlegette a fáma, hogy negyvennyolcban huszártiszt volt.

Lecke: A népdal. Abból kellett felelni.

Előveszi a noteszét, nézi, forgatja:

— Jöjjön ki Avas Vince...

Avas Vince valahol a háttérben »szurkolt«, s elszóltta magát:

— Azt a hét meg a nyolcát, azt se tudom, mi van föladván...

— A népdal, — sugják neki.

— Bele se néztem...

— No, gyere, gyere, — türelmetlenkedik öreg Balajthy.

Vince kiballag, meghajtja magát és kivágja: — A népdal. Aztán nézegeti a csizmája orrát — és hallgat...

— No, mi lesz? — riaszt rá az öreg Balajthy. — Tudod vagy nem tudod?

— Már hogyne tudnám, — hörren fej sértődötten Vince. — Csak a gondolataimat köll rendezni...

— No hát csak rendezd, — mondja epésen öreg Balajthy, azzal csibukot tölt, kicsihoi és rágyujt.

Egyszer csak Vince hátraacsapja bozontos fejét, előrelép és elkezd beszélni.

Először csak úgy bizonytalanul, ingadozva, mint a kisgyerek, mikor járni tanul. Majd mindig határozottabban, gördülékenyebben, mintha tükörlapon golyó gurulna.

»Szálj a madár ágról-ágra Száll az ének szájról-szájra...«

Balajthy nagy szemeket mereszt, némelyek meg hátul csöndesen röhögnek, de Vince elszántan folytatja:

— Ez a nép a kán dalos madárként szépen szálló, szóló, röpdős ének: a népdal.

— Hm, — mondja öreg Balajthy, — folytatd...

— Hogy honnét jön? Nem tudja senki. Hogy hova megy? Ki tudná?... Csak jön, mint a sóhajlás, a bárányfelhő; csak jön, mint

az ökörnyal, az esti szellő, hogy aztán eltűnjön, elszálljon, mint a jókedv, a virágillat... mint a levegőben nagy, fehér, kinyitott virágként tovauszó kócsag... mint a bánatosan, kiáltva evező, szürkötollas darvak, ahogy eltűnnek... elszállnak...

— Apja a szív... Anya az öröm vagy a bánat... Születik vagy temetőben, vagy fekete felhőn... hulló levelen... lekaszalt réten... zokogó vinarok közt... télen...

Halálos csönd lett. Öreg Balajthy annyira előre hajolt, hogy

A magyar anekdótakincsből

A kárpótlás

Mikor Rózsa Sándort a hetvenes évek elején elfogták, a vizsgálóbíró azt kérdezte tőle:

— Hogyan maradhatott annyit vétke oly soká titokban?

Azt felelte rá:

— Mert sok barátom volt.

Bizony volt még a csendbiztosok és pandurok közt is. Hanem egy csongrádi csendbiztos mégis nagy ellensége volt neki, és széltében beszélte, hogy ha török, ha szakad, kézre keríti a betyárt.

Rózsa Sándor meghallotta ezt és gondosan kerülte a komiszáriust. Hanem egyszer egy kanyarodónál mégis egymásra bukkantak. Rózsa Sándornak nem volt ideje visszafordítani lovát, s a csendbiztos pisztolyt szegezve kiáltott rá:

— Add meg magadut!

A haramia is pisztolyt vont elő és lött. Erre a csendbiztosot kísérő két pandúr kik Rózsa Sándornak szintén »barátjai« voltak, szépen elvágattak. A csendbiztos golyója nem talált.

Ekkor Rózsa oda nyargalt hozzá és mellének tartotta másik pisztolyát. Sokáig célzott. A komiszárius elkáromkodta magát:

— Lőjj, ha akarsz, tudod, hogy ellenséged vagyok!

Rózsa Sándor egyet gondolt; pisztolyát a csendbiztos lóva fejének fordította, s agyonlőtte az állatot.

— Zsivány, kiáltotta a biztos, — mit csináltál a lovammal? Háromszáz forintot adtam érte, s nincs min másat vennem!

Erre a betyár belenyul bugyellárisába, kivett belőle háromszáz forintot, a földre dobta kártérítésül, azzal elnyargalt.

A rabló becsületérzése

A szegedi kormánybiztosság idejében a vizsgálóbíró felhívatta Rózsa Sándort s az asztalon heverő német lapokra mutatva szólott:

— Sándor, ezek a német lapok azt írják, hogy Magyarország igazi vad ország, ahol a békés ember az országuton és uccán sem biztos felőle, hogy ki nem rabolják és agyon nem ütik. Maga honvéd volt, harcolt a nemzet szabadságáért, becsületéért; ne engedje, hogy a német újságírók tovább is így gyalázhassák nemzetünket!

— Azt írják azok az újságírók?

— Azt, Sándor!

— Nohát tessék irni, tekintetes ur

S a rabló kivallott mindent.

A magyar paraszt esze

Az öreg gr. Károlyi István Bécs főúri köreiben egyszer azt állította, hogy nincs okosabb a magyar parasztnál, mert az mindenre tud talpraesett feleletet adni. Hivatkozott ép a császárvárosban járó vásárhelyi jobbágyaira.

Fogadás történt s próbát tettek.

Az alföldi gazdáknak megmutogatták Bécs minden kincsét, látnivalóját, s aztán a legokosabbtól megkérdezték: mondja meg mennyire becsüli azt, amit látott?

A paraszt elgondolkozott, aztán kis vártatva így felelt:

— Azt már bajos megmondani, de azt hiszem, megérhet annyit, mint nálunk egy országos eső.

Mindenki felkiáltott, hogy a gróf megnyerte a fogadást.

szinte kibukott a székéből. A csibuk is kialudt a szájában.

Vince meg folytatta. De idáig komoran kongó hangja csengővé vált. Ezüst csengővé. És könnyed diadallal, rózsákat dobált a tanárra:

— Vagy születik harmattól ragyogó hajnal rózsás ujjá hegyén... pünkösdkor... rózsabokorban... Vagy születik szálló, aranyos szélű felhők lágy patyolatján... virágillatos pacsirtaszó közepette... tavasszal...

— Vagy nyáron... szénakaszáláskor... aratáskor... csépléskor születik... szülányok vérpiros ajkán... kacagva, repülve a népdal.

Egy pillanatra elhallgatott. Csak hogy levegőt kapjon. Az osztály dermedten figyelt. Összebujva, mint a megrettent bárányok. Öreg Balajthy csodálkozva pislogott. Azt hitte, álmodik.

— Nem jár egyedül: Bejelenté magát, előre repülő gondolatársával — az első sorban. Vidáman csevegő fecskemadár... az ég kárpitján hangjával ragyogó csillag a pacsirta... a csalógány, »a bokrok furulyája«... kényes sárgarigófüty... bus bugása a galambnak, vagy pitypalattyszó a bevezetője...

— Vagy kék ibolyával, illatos violával kezdődik; vagy bazsalikom, muskátli szagos ágán; vagy harmatos orgona hozza, vagy születik a rózsabokorban... zöld erdőben... csörgedező patak ágyán... Sokszor rozmarin, kökény, árvalányhaj szolgálja... alapoza... hozza... hordozza — mint az eléje szórt virágon járó szép fiatal menyasszonyt — a népdalt, — midőn a szívek temploma felé megy.

— Busongó örömök megnyilatkozása, elhervadt remények képzelt utazása: — »Zöld erdő zugása, vadgalamb bugása, az én bánatomnak sehol nincsen mása«... Akik sötét színben látják a világot: »Sirassatok engem orgona virágok«... aki azt sem tudja, mint kezd bánatában: »Elment az én rózsám idegen országba«... aki két kézzel kap ezerjófű után: — »Szomorú, borongó vasárnap délután«... azzal könnyit magán, — mindjárt jobban bírja, — ha szive bánatát dalolva kiseri...

— A boldog szerelem felkacag a dalba: — »Olyan az orcája, mint a piros alma«... »Reszket a szívem, mert ezembe jutottál«... csókokkal etettél, csókokkal itattál... »Csillagok, csillagok, szépen ragyogjatok; az én galambomnak utat mutassatok«... »Szabad a madárnak ágról-ágra szállni... leányok, legénynek vágyakozva várni...«

Példának okáért, egyet előadok. Hiszen leckét mondom, amikor dalolok...

Szépen felnöveli, szárnyára ereszt. Csak az a szomorú, hogy más üti-veri...

Öreg Balajthy kitérte a karját: — Gyere ide, te szélkiáltó, te gézengúz, te — hadd öleljelek meg.

„Tüzes vasat harapok, üveget eszem, forró olajat iszom, négy és fél óráig vagyok élve eltemetve“

Holló István, a huszéves magyar fakir elmondja, hogyan tanulta meg a fakirmesterséget

(Fakir. Arab.) Szükölködő, szegény, a mohamedán dervisek jelölése. A fakir elnevezéssel jelölik az indusok az önsanyargató vezeklőket is. Ennyi áll a lexikonban a fakirokról. A másik lexikonban még azal töltötték meg a fakirról szóló néhány soros definíciót, hogy »e szó többszámából származik a török révén, a magyar nyelvre átszármazott fukar szó«. A dysogi szónál ez áll: »Szabályuk a testi vágyak teljes leigázása, szemlélődés által, melyet fegyelmi eszközökkel segítenek elő valamint a nélkülözés és önkínzás tulhajtott gyakorlata által. A buddhizmus sok tekintetben a yoghi életfelfogáshoz kapcsolódott. Az indus muszlimok a saját körükben hasonló életmódot folytató embereket fakiroknak nevezik«. Ez már valamivel több. Ugy látszik, hogy ha az embernek a fakirokkal szemben ébred kíváncsisága, a yoghit kell kikeresnie, hogy valamit megtudjon. Nem találtam például egy szót sem a lexikonokban a fakir próbákról és a főpróbából amely arrafelé a legelemből ismérve annak, vajjon igazi, vérbeli, profi fakir-e valaki, vagy csak aféle kókler, szélhámos. Ez a főpróba abból áll, hogy az ember, már mint az igazi, hamisítatlan fakir, elővesz egy botot és azzal, tornásznyelven szólva: zászlót csinál. A fakir elővesz egy botot, amelyet függőlegesen a földre állít és két egymásföli tartott kezével megragadva a karót és vízszintesen fekszik a levegőben. Ez a főpróba általában nem tartozik a legkönnyebb dolgok közé. A fakirnak nemcsak hogy meg kell csinálnia ezt a kunsztot, hanem hosszú percekben keresztül mozdulatlanul kell lebegnie anélkül, hogy a teste egyszer is megrándulna. Aki olyan tehetségtelen, hogy ezt nem tudja szemrebbenés nélkül megtenni, az menjen más pályára. Kétséges, vajjon Gandhi, egyetemi képzettsége mellett tud-e zászlót csinálni, de hogy a másik népvész, Ipi fakir tud, az biztos...

— Huszéves vagyok össze-vissza — mondja kicsit zavartan és izgalom remeg a hangjában — és három éve vagyok fakir...

Lábát átvette, előrehajolva ül a népligeti padon.

Barna, csikos ruha van rajta, eléggé kopott. Ingének színe kék. Derék szíj. Két olcsó cigaretta vége látszik ki szivarzsebéből.

Szerény, halk. Nem szereti, ha kérdézik gyűlöli a kérdéseket, amelyekre felelni kell.

A népligeti mutatványosok egyikét kerestem és már vagy tizenöt perce járkáltam a bódék között. Már lemondtam arról, hogy magam megtaláljam illető urat, odamentem az egyik padhoz, amelyen egy lányos-képu fiatalember ült. Egyedül, el-

merengve, a késődelutáni, bágyadt napsütésben.

— Krasznai? — kérdezte vissza. — Hogyne ismerném. Csak tessék velem jönni!

Felállt felvette a padon fekvő aktatáskáját és vezetni kezdett.

Amint mentünk egymás mellett, szótlanul, figyelni kezdtem cicerónémet.

— Mi a foglalkozása? — kérdeztem.

Nem nézett rám, szemét a földre szegezve válaszolt:

— Fakir vagyok...

Majd egy kis csend után:

— Tüzeit nyelek, üvegszilánkokon táncolok, tüzesvasat nyalok, átszúrom az arcomat... — Köhintett, folytatta. — Kardot nyelek és üveget eszek kérem...

— Szóval szabályos fakir, akár csak indiai kollégái?

— Miért van kitépve a szemöldöke kérdésem.

Nem válaszol.

— Miért van kiondólva a haja? Miért van a nyaka hátul kibernetva?

Kellemetlenek a kérdések, látom. Nem válaszol.

— És miért tüzipirosak a körmei? Nevet.

— Tudom már miért tetszik kérdezni! — Rázza a fejét: — Nem... Szó se róla... Egészséges vagyok... Ugy tetszik kérdezni, mint egy vizsgálóbíró! — fortyan fel.

— Honnan tudja, hogyan kérdez a vizsgálóbíró?

Zavart, nem válaszol.

— Szóval, hogy hívják?

— Holló István.

— Mi az apja?

— Nyugdíjazott mozdonyvezető... Hozzáteszi:

— Rendes családból vagyok, kérem. A bátyámnak autójavitóműhelye van a fehérvári országuton... Én is rendes ember lehettem volna, de nem akartam... Kergetett ez a komédiás vér... Már kisgyerek koromban csak a vagányok között éreztem jól magamat...

Lassan megy, lóbálva az aktatáskát. Beszél.

— Angyalföldön laktunk a Szent László uton... A grundokon éltem le gyerekségemet... Mások fociztak meg snuroztak, én meg csak a felnőt csibészekhez vonzódtam... úgy érzem, hogy közéjük tartozom...

— Komédiás akart lenni és csibészekkel barátkozott?

Legyint.

— Egy az, kérem... Volt valami ilyen film is. Az volt a címe, hogy írók, színészek és más csirkefogók...

— Kilógtam külföldre... Hajtott a kóbor vér... Már nem elégedtem meg ezekkel a kis magyar vándorcirkuszokkal, amik itt vannak... Ki-

mentem Bulgáriába, Szófiába...

Cigaretára gyujt, kényelmesen elhelyezkedik a padon ahová leültünk. Az orrán ereszgeti a füstöt, most már belejött a beszédbe. »Most már ugyanis mindegy, vallok, kérem...« — mondta kedveskedve.

— Szóval kimentem Szófiába és lakást kerestem... Az első nap valamelyik zugszállodában néztem szobát, nagyon olcsó volt. És a szállodásné magyarul is tudott, azt mondta, volt már itt nálunk, a háboru előtt. Egyszer aztán megkérdezte, nem szeretnék-e fakir lenni... Mert a nő fakir volt... Arab fakir, bejárta a világot... Ezt csak akkor lehet, mondta a nő ha tudom túrni a szenvedést, ha észre se veszem, ha fáj valami...

Felnéz.

— Tetszik tudni, ebbe könnyen belementem, mert megszoktam a verést. Kis srác voltam, amikor megszöktem hazulról és elmentem Dunapentelére egy kis vándorcirkuszhoz... Ott a gazda jó ember volt, csak tanítás közben sokszor úgy összevert a lovaglópálcával, hogy az orromon és a számon dült a vér. Sokszor elvesztettem az eszméletemet... Ott szoktam meg a verést, mint a kutyát. Könnyen belementem a dologba.

— Másnap megkezdődött a fakirtanfolyam. Érzéktelenné kellett válnom a fájdalommal szemben. Csak azt kellett mindig mondani, hogy nem fáj, nem fáj, nem fáj... Lassan belejöttem a dologba... Mindennap treniroztam az égetést, a szurkálást és az üvegentáncolást...

— Az előbb azt mondta, hogy üveget eszik. Ezt hogy csinálja?

— Egyszerű az egész! Az ur is meg tudja csinálni! — mondja a világ legtermészetesebb hangján. — Persze nem ablaküvegeket eszek, hanem izzólámpaüvegeket. Beteszem egy zsemlebe és jól, erősen összerágom. Egyszerű, nem?

Észbekap.

— De jó Isten! Azt még nem mondtam, hogy élve eltemettem magam?...

Büszkén:

— Már négy és fél óránál tartok! Négy és fél óráig vagyok eltemetve, a föld alatt és kutya bajom!

Bólogat:

— A tüznyelés se smafu dolog ám! Az is fáj az első időben, akár a tüzesvas nyalása, meg a nyelv leszögezése... Az ember leszívja a lángot (mutatja) így, mint a cigarettafüstöt, a légzőcsöbe... És a forró olaj ivása, először...

Fontoskodva:

Nagyon fáj, az anyját...

— Hol dolgozott eddig?

— Külföldön. Görögországban, Tö-

rökországban, Bulgáriában... Nagy sikereim voltak... Most hazajöttem és állás nélkül vagyok...

Kinyitja az aktatáskáját, kivessz belőle egy jókora tört és négy hosszú tüet.

— Ezekkel szoktam szurkálni magamat... Szeretném egy kicsit produkálni magamat, de nem lehet, mert piszkosak a tük és vérmérgezést kaphatok... Előzőleg mindig meg szoktam mosni a tüket forró vízben...

Hátrasímtja a finoman onduló barna haját.

— Mit tudnék mutatni? — kérdi önmagától, majd hirtelen gyufát szed elő, meggyújt egy szálat és az álla alá teszi.

A láng égeti vékony bőrét.

Meg sem rezdül...

— Mit szeretne elérni az életben? Egykedvűen:

— Nem sokat... Egy kis vándorcirkuszt, három kocsival és egy kis pénzt. Ugy-e, nem sok?

Feláll.

— Most már megyek, — mondja — eldumáltam az urral az egész időmet... Megyek haza gyakorolni... kell...

És nyújtja felém puha, lányos kezét.

MINIATÜROK

II. FRIGYES (1712 1786)

porosz királytól valaki a »Titkos Tanácsos« méltóságot kérte.

— Legyen — szólta az uralkodó. — Kinevezem Titkos Tanácsosomná, de ez a kinevezés köztünk maradjon, ne árulja el senkinek egy szóval se, mert akkor szolgálatainak nem vehetem hasznát s a kinevezést visszavonom.

CUSTINE ADAM PHILIPPE gróf (1740 1793)

francia tábornagy, midőn a hetvenes háboruban mint fővezér Speier ostrománál viaskodott harc közben öszetalálkozott Houchard hadvezérrel. Custine odakiáltott bajtársának, hogy az ellenséges csapat nemsokára fogságba (prison) kerül. Ezt Houchard nem jól értette és azt gondolta, hogy Custine, ki burnóttal élt, elvesztette szelencéjét s egy szippantás (prise) burnót kér. Ő tehát hirtelenében odavetete neki a saját szelencéjét és tovább ment.

Custine fel nem foghatta, hogy jött éppen most Houchard arra a gondolatra, hogy neki burnót adjon, mindazonáltal saját szelencéje üres lévén, tetszett neki az ötlet s éppen felvitotta azt, midőn egy ellenséges huszár ugrat eléje s már kardot emelt fejére. Burnótos szelencéje és félekjelenléte nagy veszélytől mentette meg Custine tábornagyot.

— Hát már egy kis burnót sem lehet nyugodtan szippantani? — kiáltott fel a tábornagy és a nyitott szelencét a burnóttal együtt szemébe vágta a huszárnak, s mialatt ez megvakult és szemét törölgette, foglyul esett.

ad a szünidei élményedet. Röviden arról van benne szó, hogy több pajtásoddal akasztósdit játszottatok egyszer a szünidőben. A padlásra vezető létrát kinevezitek akasztónak, egyik főkán köteleket vetettek át, a kötél végére hurkot kötöttek. A játék olyan jól sikerült, hogy druszádnak, a Kadvány Pistának már a nyelve is kijött és kétküldözött, amikor édesanyvad szerencsére kijött a konyhából és meglátta. Ő segítette le a Kadvány Pistát az akasztófáról, mert ti szétszaladtatok ijedtetekben, mikor meglátátok, hogy a szeme kifordul.

Hát kedves Pista komám, itt valami hiába van. Nemcsak a ti játékokotokban, hanem abban is, hogy te éppen ezt a játékot irtad meg a Tündérországban. Én ugyanis arra kértelek benneteket, hogy a »legszebb« szünidei élményeket írjátok meg. Nem hinném, hogy az akasztó játéknál szebbet ti nem játszottatok volna a két hónap alatt, hiszen ez a játék majdnem halálal végződött.

Annál bizonyos, hogy ti néha olyan játékokat találtok ki, hogy az embernek eláll a szeme-szája a rémülettől. A leggyakoribb a vízbeármó játék, amikor a hős gyerekek együttes erővel a víz alá nyomják rendszerint a társaság legkisebb tagját és nem törődnek vele, hogy szegény sokszor bizony már fulladozik. Az ilyen játékoknál bizony nem árt, ha felmórt van a közelben és néha belesördít a finom játékot játszó gyerekek soraiba.

De vannak néktek szebb játékaik is, inkább illett volna le a leveledben. Egy tanítónénivel beszélgettem a nyáron, ő például sokkal érdekesebb játékot mesélt el, mint aminő a ti akasztó játékokotok volt.

Amikor Magyarországon az új választói törvényt életbe léptették, a nagyobb gyerekeknek vizsgázniook kellett és igazolniook, hogy eléggé érettek és tanultak arra, hogy választójogot nyerjenek. Az illető tanítónéni növendékei is vizsgáztak, s a központból jött vizsgáztató bizottság kérdése az volt, hogy a gyerekek játszanak el egy választást úgy, amint a valóságban látták vagy gondolják.

A gyerekek el is játszották gyönyörűen. Szépen ki-elölték a szavazóbizottságot, két pártot alakítottak, teleírták az ivatek a szavazókkal. Nagyon folyt a lépletes választás, amikor egy főkmag kislány nagy igyekezetrel kifelé furakodott a tanitók és tanitók között.

— Hát te hova mégy? — állította meg a tanitónéni.

— Megyek záptojásért — mondotta nyugodtan a kislány, mintha a világ legter-

mészetesebb dolga az lenne, hogy az ellenpárt választói záptojással meghajgálják a másik párt jelöltjét.

Ugyálszik, igazuk is volt, mert a vizsgáztató bizottság nagyon meg volt velük elégedve és mindannyian le is vizsgáztak sikeresen.

Szátonyay Éva. Még a szünidő elején olvastam nagyanyvad levelét, amelyben egy jóval régebbi mondasodát közli velem. Mégis megírom, hogy a holland trónörökös-pár esküvéje alkalomával te is nagy figyelemmel hallgattad a rádiót. S amikor közölték, hogy hatolvas hintón utazik a fiatal pár, te csodálkozva ezt mondtad nagyanyvadnak:

— Milyen nehéz lehet ez a királyi pár. Nálunk két ló mennyi tégliát elhuz, náluk pedig hatolvas kosi visz két embert...

Fischer Géza. Minthogy az idén már az első középiskolába jársz, idejekorán kérd tanácsomat arról, hogy milyen rendszerrel tanulj. A tanulás módjára nehéz látatlanban és közös mintára szabott tanácsot adni, mert majdnem minden gyerekek más a módszere a tanulásnál. Van olyan, aki enni sem tud addig, amíg a leckéjét el nem végzi. A másik mindjárt ebéd után tanul, hogy aztán nyugodtan játszasson, a harmadik a játék befejezése után tanul, a negyedik este ifekvés előtt és így tovább.

A leghelyesebb és legokosabb dolog az lenne, hogy akármikor tanulsz is, minden nap készüdj el az arra a napra feladott leckével. Nagyon jól tudom, hogy egyszerű és jó tanács ez, de amilyen egyszerű, olyan nehéz betartani.

Egyelőre az a legfontosabb, hogy ne ijedezz a középiskolától. Nem harapják le ott a diákok orrát.

Gál Annuska. Rejtvénytervezetedet megkaptam és mivel arra kérsz, hogy feltétlen válaszoljak rá, válaszlok is. Mäskor igyekezz magad összeállítani rejtvényt és sohasem fordulj máshoz, mert könnyen neveletlen és mocskosszájú emberekre akadhatsz, akik visszaélnék azzal, hogy te — hála Istennek — nem érted a szennyet és a piszkot, ami belőlük árad. Nagyon örülnék, ha felküldénéd hozzám azt, aki a rejtvényt veled lerajzoltatta, volna egy kis beszélő valóm veled. Te pedig — ismétlem — a jövőben senkihez se fordulj tanácsért, inkább ne tervezz rejtvényt egyelőre, később ugyis megtanulod.

Weisz Gizi és Irénke, Merganc Ella, Gábor Zoltán D. Lendava, Vastag Zoli, Gál Vincsuka.

Szeretettel üdvözöllek benneteket a Tündérország táborában. Aki közületek eddig elmulasztotta írja meg pontos címét és hogy hány esztendő-

A Reggeli Újság vasárnap! Ingyen melléklete — Szerkesztő: Dezső Bácsi

Szól a csengő

Ezüst csengő csilingel,
De kedves a hangja!
Kís erdőbe, rét fölé
Száll giling-galangja.

Felveri a kerfet is,
S a toparfi csöndet.
Ezüst szíve boldogan,
Egyre szebben csöngtet.

Csilingélgét ide is,
Erre is meg arra,
Hogy meghallják szózatát,
Bizony azt akarja.

Néktek üzen, Pajtikák,
Figyeljétek rája:
»Giling-galang, jöjjetek
Már az iskolába!«

Fessétek ki a képet
izlésték szerint.

A festményt azután
küldjétek el a Tün-
dérország szerkesz-
tőségébe.

Aki a legszebb fest-
ményt küldi be, I
doboz cukorkát kap
a **novisádai Wahl**
féle „Confiserie“ üz-
letéből.

A petrovgrádi nyer-
tes pedig az ottani
Flull cukorkaüzlet
csokoládéját

A festményt és rejt-
vény megjelést be-
küldők között azon-
kívül még több ju-
talmat sorsolunk ki

A beküldő neve és címe:

A gyémánt krajcár

Egy nagyon gazdag ember kertje legvégében volt egy szemétdomb. Arrafelé kapingált egyszer egy kis kakas s a szemétdombon egy gyémántkrajcárt talált. Megörült a kakas nagyon, mert a gazdaszonya hét határban a legszegényebb asszonny volt. De amint boldogan szaladt a kincessel hazafelé, eléje toppant a gazdag ember.

— Alj meg kakas! Add ide azt a gyémántkrajcárt!

A kakas bizony nem adta oda. Mérges lett erre az ember, megfogta a kakast s olvette föl a gyémántkrajcárt. De a kakas mindenütt utána szaladt, rászállt a kerítésre s úgy kukurékolt, ahogy csak kifizért a torkán:

— Kukuriku, gazdag ember, add vissza a gyémántkrajcárt!

Elhesszegették a kakast a kerítésről, de az csak visszazállt oda, s annyit kukurékolt, hogy a gazdag embernek nem volt nyugta föle. Ki is adta a parancsot, hogy vessék a kutba a kakast. Bevetették, ed a kakas azt mondja:

— Szívd föl begyem a vizet! S mind egy esepig kieszívta a vizet a kutból. Aztán fűszállt a kerítésre s még hangosabban kukurékolt.

— Kukuriku...

A gazdag ember azt se tudta düheben, hogy hol áll a fejé:

— Vessétek a darázs-fészekbe — mondta magánakivül —, hadd espijék dagadtra a nyelvét a darázsak!

Bevetették a kakast a darázs-fészekbe, de ott is megszólalt:

— Szívd föl begyem a darázsait!

Nem is maradt ott egy fia darázs se. Szaladt a kakas a kerítésre, megint rákezdte:

— Kukuriku, add vissza a gyémántkrajcárt!

Ennek már fele es tréfa — gondolta a gazdag ember. Szaladt a puskájáért, hogy lelője a kakast. Már oldal is vette, de akkor a kakas úgy káromolt a száját, hogy a torokból csak úgy dültök a darázsak s ellepték a szemét, száját, jagaját a gazdag ember, ahogy csak kifizért a torkán:

— Megöl ez a kakas, adjátok vissza neki a gyémántkrajcárt!

Oda is adták neki menten.

Vitte si nagy boldogan a drága kincset a csövében, jobban vigyázott rá, mint a két szemére. Nem is vesztette el. Odaadta hét határban legszegényebb gazdaszonyának, aki azóta is boldogan, jólélekkel él, ha meg nem halt.

Háborusdi

Ha több gyerek van együtt, igen mulatságos játékok láthatók. A társaság két táborra oszlik és valami látható jellel kell megkülönböztetni az ellenes csapatokat. A játékezők — aki egyben bíró is — labdát dob fel és ezzel folyik a játék. Aki elkaparintja a labdát, igyekszik megdöbni vele egy ellenesét. Az eltalált játékos kiáll. A játékek addig tart, míg egy csapat utolsó emberét is el nem találják.

Erre azután már — szegyen ide, szégyen oda — mégis csak eltört a mécses és Petike meg Terike keserves sirással, jajgatva kérték a páncélos embert, hogy bujtassa el őket valamire, valami jó biztonságos helyre, ahol nem süvöltenek a golyópisok és men fenyegetnek összeomlással a várfalak.

A fekete páncélos ember kuncogva nézte őket pár pillanattal, aztán megfogta a kezüket és belépett velük a bástyatoronyba. Vak sötétség vette körül őket.

— Mi az, hol vannak? — kérdezgették egymástól.

— Hát hol? — kacarászott mögöttük egy mekegő hang s hirtelen egy puha tenyer simított végig a homlokukon.

És ime, ott voltak megint a kis homokvárak mellett, a kert végében és a lebernyeges dégen ember elmenőben tréfásan megfenyegette őket a botjával:

— Nos, lurkók, fogtok-e még egyszer egy igazi kőből épített vár után vágyakozni, ahol dühös ellenséggel kell felvenni a harcot és lepkék helyett durva golyópisok repkednek a fejetek körül?... Hihihih... — hangzott a csufos nevetés gém egyszer a bokrok mögül.

Petike és Terike megszegyenülve nézett a tovatűnő ember után s aztán boldog, újongó kacagással markolt bele a váracskára: annyit, selymes fűvényébe.

MACSKATERMÉSZEZET

A macska tudvalevően vakon születik, vak is marad életének nyolcadik napjáig s eleinte nem egyébb, mint egy gyámolatlan, helyéről elmozdítani sem képes kis szőrpatmat. De két macskakölyök, Schmidt Bastian müncheni természetűdős megfigyelése szerint, már életének huszadik órájában ádázul tuszótt egymással anyjuknak ugyanegy emlőjéért; a vak ellenfelek mindenáron el akarták tolni egymást a táplálkozás helyéről s fejfel, karommal harcoltak egymással. Ha a testük csak egymáshoz ért, már karmolták egymást. Tehát már ébredézet bennük a ragadozó állat természete. Alig hogy megjött a látásuk, a macskakölyvek már kezdeték nyalni a talpukat: a tisztaságnak a macskatélék számára fontos ösztöne már felébredt bennük. Életüknek csak harmadik hetében hagytak fel lassan-lassan a kismacskák a körben való mozgással, ami életének kezdetén közös tulajdonsága minden állatnak, sőt még az embernek is (a közbene eltevédtettek tudvalevően körben járnak) — és futottak már egyenes irányban.

szervezőségben vegye át. Vukucs Vera a Hering Studio fényképére szóló utalványt a szervezőségben vegye át. Tóth Margitka (Ciril i Metod 2) a Mignon cukrászda öt sötetményére szóló utalványt a szervezőségben vegye át. Vegyeleg Tibi a petrovgrádi Petrikovich-Ruff csokoládéjára szóló utalványt az ottani szervezőségben vegye át, Szigeti Böske (Milosa Dimitrijevic 41) könyvjutalmát a szervezőségben vegye át.

»Ujra iskolában« kifejtésének nyertese Guincsaga Annuska és Józsika (Bitoljska ul. 7.) a Mignon cukrászda öt süteményre szóló utalványt a szervezőségben vegyék át. Kupidon Mariska, Pistika és Bözsike (Leptirova 22. a.) a Főto Iván fényképére szóló utalványt a szervezőségben vegyék át. Bikitt Ivica (Donitojan 17) a Truppel bácsi szájharmonikájára szóló utalványt a szervezőségben vegye át. Horváth Margit (Teodora Pavlovicsa 19) a Mojszovics és társa cég csokoládéjára szóló utalványt a szervezőségben vegye át.

Gyerekek! Ügyeljétek, hogy a nyeregményeslvényt legkésőbb péntek estig vigyétek el, mert különben érvényét veszti.

BETŰREJTVÉNYEK

- 1. Acs Károly és Gábor
- 2. Benkő Állmos
- 3. Kélemen Manci
- 4. Stefanidesz Géza

dor
—
sá

M B R T L N

F T O S

1/2 L M S

RACSREJTVÉNY

Közl: Varga Agneska, Sztáribecse

1	2	3	4

1. Függlőleges: Fiu becenév; 2. függőleges: Leány becenév; 3. függőleges: Időmutatók; 4. függőleges: Gyümölcs.

Az 1. vízszintes: Egy hangszer neve.

Függlőleges sorok: Szerények, 2. Ka, 3. Adó, 4. Dóra, 5. AZR, 6. Ló, 7. Marmalade, 10. Bulák, 12. Kapar, 18. Karo, 21. Bor, 28. Ki, 24. ME.

A hibakereső pályázat megfejtése

A Tündérország mesésben több szót készakarva fordítva nyomunk, s a gyermekek feladata, hogy kikeresessék a fordítva nyomtatott szavakat. A megtalált hibákat azután beírják a „Megfejtés” szelvényébe, a szelvényt aláírva beküldik Dezső bácsinak postán, vagy bedobják a Tündérország postaszekrényébe a szervezőség folyosóján szerda estig, legkésőbb csütörtök reggelig. A hibakereső pályázat megfejtői, továbbá a rejtvényt és festményt beküldők között jutalmakat sorsolunk ki.

A multheti Tündérországban a következő hibák fordultak elő: gyoh, za, si, sé, kacs, men, ik, ed, za, sé, kacs, gyoh. A hibakereső pályázat nyertese Kubicssek Hedvig.

Könyvjutalmát postán küldjük el Murszka Szubotára.

A rejtvényeket egészben, vagy részben megfejtették, szép festményt küldtek be:

- Merganc Ella, Váradi Márta, Kerekes Irénke, Schmidt Elza, Sáfrány Pisti, Király András, Molnár Málicsics Laci, Mellár Boriska, Szieber Kató, Évi és Hilda, Tóth Margitka, Bikitt Ivica, Horváth Vilma, Kupidon Bözsike, Kupidon Mariska, Urbán Margitka és Jolika, Zsuhár Irénke, Pál Eszter, Szabó Nándorka és Jolika, Szabó Magda és Lacika, Weisz Gizi és Irénke, Vastag Ilonka, Fecske Józsi és Mariska, Szigmund Józsi, Cseh Józsi és Irénke, Kovácsics Józsi, Vastag Józsi és Irénke, Németh József, Balaton Zoli, Gál Vicuska, Kémeth József, Balaton Géza, Bíró Lajos és Irénke, Ötvös Mancika, Demmer Erzsike, Jano Mária, Ibolyka és Alajos, Bakos Jenő, Molnár Pál, Cser Marika és Irénke, Horváth Teruska, Schönberger Mira, Gábor Zoltán, Oravec Mariska, Herminka és Irénke, Schinagl Franci, Balaton Juliska, Szigeti Bözsike Bolfik Gyuri, Kovács Magduska, Balla Katica, Tibai Katica, Schinagl Maca, Barsi Valika, Munka Kálmán és Katica, Ha,du Ilonka, Acs Károly és Gábor, Pál Lidika és Lali, Győry Sanyi, Győri Bözsike és Mariska, Magyar Mária és Miszi, Csauth Annuska és Csordás Misike, Balogh Eszti és Dezsőke, Szabó Gizi, Gungcsaga Annuska és Józsi, Drenyák Imre, László és Lajos, Baesa Vera, Vékony Irénke, Peho Juliska, Pálinkás Pistike, Baksa Irénke, Molnár Gizike és Józsi, Fehérvári Jucika, Németh Juliska és Irénke, Szöllősy Katica, Spitzer Laci, Szabó Rózi, Bodó Etelka, Kádár Öcsike, Maurer József, Winkle Mária, Asorshuzásnál Schmidt Elzának (Kralja Petra II. 102) kedvezett a szerencse, a Wahl-féle dessert cukorkára szóló utalványt a

AZ ÖRDÖNGÖS KIS KORSÓ

Hol volt, hol nem volt: Pripócon is tui, volt egyszer egy szorgalmas cserépes.

Mikor már anyi korszó, bögré, csuprol, meg ibriket csinált, hogy a pádlást verte a tömerdek homni, gye szép napon valamennyit szekerre pakolta s elkocogott vélik a pünkösdi vásárra.

Mire az arany nap felgurult az égre, már ott kellett magát a gyékényen a sok cifra mázas, takáros portéka. Egy kis számoszéken meg ott tilt a gölönccér és varta a vevőket.

Hármat se szippantott a cseréppipájából, máris megállt előtte a bíró. Nézte, pillogta a sok drágafélos holmit, ed egy virágos kis korszó különösen megfogta a szemét. Meg is kérdezte az árt menten a gazdától.

— Annak bizony tiz arany az ára, — felelt vissza kényesen az ember. — Kevesebbet fityinggel se adom.

— Hi, de cudar drága. Talán valami fortélyá van a jeles portékának?

— Olyanforán, nagy jó uram, — kacsintott a mester, — kigyógyítja za asszonynepet a kiváncsiságból.

— Tyü, akkor add ide szaporán! — vidadt fel a bíró s tüstént előkötörsza a pénzt. A kis korszót meg hirtelen a tarisznyába dugta s indult hazafelé véle.

Alighogy benyitott a zöldleveles kapun, máris pergette a nyelvét a menyecske: Mersájt kerd? — Hun járt kerd? Hozott vásárlást kerd? — firtatta erősen.

— Hoztam bizony, aranyos glicém. Hogyne hoztam volna, — enyelget a bíró, csakhogy addig nem adom ám oda, amíg három hajnal el nem kukort a sárgalabu takas. — Azzal csett! — elzárta a takarossik korszót a láda fenekére.

Hej, megelődött szörnyen a menyecske, meg furta is a kiváncsiság petyves otthonkáját, hogy mi szépet is hozhatott az ura a pünkösdi vásárról. Még hogy három napig törte fejét rájta? Abból ugyan nem eszik a bíró! — Seba'i majd megnézem, ha elhívomja az átom — s alig várta, hogy az égen mecsesst gyujtsion a vacsoraesillag.

Végre az is eljött. Egy-kettőre lenyelve a vacsorát a bíró s gyu elaludt a faragott nyoszolyán, mintha bizony elrengtetik volna.

Csak a menyecske szép szemét kerultte az átom. Nem tudott az egy hunyást se átudni. Forgolódott, hánykolódott a pályolat párnákon s azt ügyelte-figyeltte szüntelen, hogy elég mélyen alszika-e az ura?

Mikor aztán ugy hortyogott, mint egy rétrombita, ő is felkapta a pillangós papucsol s odaosont lábujjhegyen a féltett ládikához.

Hej, hogy dobogott a szíve. Csak ugy tiltakolt a mellénykeje alatt. — No, most meglátom a híres vásárlást, — nyitotta fel lassan a fedetet. — Já, de takaros kis korszó! — kapta ki örömmel a láda fenekéről, de abban a percben akkorát vistsott, gyoh talpra szökött álmából a bíró.

— Hat neked mi hajod, glicce mada-ran? — kérdezte ijelten.

Nosza, mikor meglátta a járgató menyecskét, elkezdett kacagni torkaszakadtából. De volt is min. Ott csüngött a híres vásárlás a menyecske fityosán, mert, hogy hogy nem, a huncut odaragadt a bíróné orrához.

— Lárod, szép violám, miért voltál oly rettentő kiváncsi?

— Já, édes uram, nem lesznek soha többet, csak most az egyszer szabads meg tőle, — sirt, járgatót az asszony s tépte, cibálta az orráról az átkozott kis korszót. De biz' az men akart sehogy se levágni.

Végre az ura is nekvesselkedett, meg még a kishírőt is bekiabálta az udvar hátljáról s ketten ráncigálták. S hát bizony hibba.

— Nincs más hátra, le kell vágni az orrod, galambom — s már keccentette is a szegeci biciskáját

— Nem engedem! — Mit gondol, kigyel-med? — futkosott rémülten za asszony. — Já, miért is voltam olyan ostoba kiváncsi?

A nagy sivatásra bebodlott a gölönccér az ajtón.

— Ugy látom gyógyulóban van az ifi-asszony? — lépet oda a síró menyecskehez s megérintette ujjával a korszót. Az meg potty! — azon pihalhatban leest a menyecske orráról.

— Ugy-e, megértte a pénzt, nagy jó uram, az ördöngös portéka? — kérdezte az embert.

— Meg ez komám, a dupláját is, — kacgott a bíró s markába nyomott még egy százaszt az ügyes gölönccérnek.

MELYIK CSALÁDHOZ TARTOZIK

A tanító: Mondd meg nekem, Klárka, melyik családhoz tartozik a cipő?

Klárka: Egyikhez sem, tanítónéni, kérem. Nem ismerek olyan családot, amelynek cipője van.

Boldogság a gyermekszobában

ALLATOK A VILÁGTÖRTÉNETBEN

Az állatoknak jelentékeny szerep jutott az emberiség történetében. Az első példákat a Bibliában találjuk meg erre. A legfeljebb köztük a kigyó, mely bünye csábitotta Évát, az okos galamb, mely Noénak az olajágot hozta, a kutya, melyek nem vakantottak, hogy Izráel fiait észrevétlenül favozhassanak el Egyiptomból. A nőstény farkas, mely tejével táplálta Romulust és Remust, e cselekedetével az ősi rege szerint Róma megalapítását tette lehetővé s örökéletűek a történelemben a római Kapitólum lúdjai, melyek nagy veszedelemtől mentették meg gárgásútkal Rómát. Később is sokféle változatban játszottak szerepet a világtörténetben egyes állatok. Például az a pók, amely Mohamednek életét mentette meg azzal, hogy beszötte halójával a nyílát annak a bartagnak, melyben a próféta meghazudta magát, mikor Mekktől Medinába menekült. Mohamed tházzói látva ezt, lemondották a barlang átkutatásáról. Azt mondják, hogy a menekülő bizonyára eltévedt volna a halól, ha bement volna a barlangba.

MÉHEK TAMADÁSA A REPÜLŐGÉPEN

Marselle-ből Pariba indulva, egy postarepülőgép a minap a többi közt tiz ládában kaptárt szállított. Liközben egy ilyen láda leestt és összetört. A méhek erre a kaptártól átrajzoltak a kabinba, hol a gépvezetőn kívül még három utas volt. Ezek hibba igyekeztek elhesegetni a szárnyas tohadokokat s végre nem tehettek mást, mint hogy arakra kendőt borítottak, kezükre kesztyűt huztak s állítottak a harcól. Roszszabtu járt a pilóta, ki semmi áron sem vehette le kezét a kormányról s védtelenül volt kenytelen tűni az izgatott méhek szúrását. Mikor a gép leszállt, a méhek kirajzoltak a szabadba. De minthogy a méhkirálynő a ládában maradt, a kaptártok kirakása után visszamasztak hozzá az eltört ládába.

A FÖSVÉNY SKÓTOK

A skót benegy a botba s egy üveg tisztá borszeszt két. — Tizenkét shilling, hat pence — mondja a kereskedő.

A skót kaptársz a zsebében s végre összekapart tizenkét shillinget és két pence. Az ajtóhoz megy s azt mondja barátjának, aki vár az utcán: — Adj csak ide négy pence. — Mire kell? — Egy üveg borszeszre. — Nesze nyolc pence. Végy mindjárt kettőt!

Rejtvények,

játékok, mókák és egyéb huncutságok

Meglejtések a Tündérország szépi. 5 i számából

- Betűrejtvények. 1. Hatalmas, 2. Omega, 3. Rendő, 4. Tuna.
- Pótlerejtvény. Ott olis, ahol ég.
- Kockarejtvény. 1. Orás, 2. Ráma, Ámít, 4. Sata.
- Névgyerejtvény. Célje.
- Fegyerejtvény. 1. Piros, 2. Trak, 3. Rak, 4. Ok.
- S.
- Ostloprejtvény. 1. Gáre, 2. Ygem, 3. Ural, 4. Lakt, 5. A sav, 6. Hige, 7. Pipa, 8. Ámen, 9. Lelő. A vastagon rajzolt sor. Gyulai Pál.
- Keresztrejtvény. Vaszintes sorok: 1. Sokadrom, 8. Adzó, 9. Eln, 11. Ort, 12. KR, 13. Rud, 14. Ham, 15. Éter, 16. Sopa, 17. Nád, 19. Pál, 20. YK, 21. Bal, 22. Ka, 23. Korom, 24. Karó teve.

LANT ÉS TOLL

A MAGYAR KÖLTÉSZET REMEKEI

Szegedi István (1886)

Lirikus, novelláíró, kritikus.

ÁLLATKÉPEK

1.
Ott lép a járatlan csapásban,
amely az utról elvezet,
fehér, de sárral érezett
nagy homlokát ingatja lágyan.

De mostan nekíront a hajcsár,
szörnyü botjával püföli
és tettel és szóval öli,
mert irányt tévesztett a hajsznál.

Mint őrzöng s öldököl e férfi?
Mért, hogy csáléra menni bün?
Panaszosan és keserűn
a busz ökor néz — és nem érti.

2.
Hogy dul és hencsereg a sárban,
ó, nézzétek a boldogot,
most vidám nótába fogott,
rőtög a rőtöngzött mocsárban,

mit néki gonddal építettek
a jó, a kedves emberek;
lám, elfáradt és szendereg
s a száján nyál és hála serked.

De majd megér egy szörnyü estét,
a gyilkos késnek nekimegy,
meghal — és sose tudja meg,
hogy életében mért szerették.

3.
A percek és terek ragadták,
nyomába rongy lasszó nem ér
és a kisöccse volt a szél
és öregapja a szabadság.

De egyre hosszabb lett a pánya
és ügyesebb a lököző,
elfogja s rájapattan ő,
majd szekere elé lgázza.

Ha száll, ugorva árkot-berket,
ne mondjátok, hogy megvadult,
csupán eszébe jár a mult,
amit az ember — elfelejtett.

4.
Őt sem kímélte meg a pusztá,
halálra marták farkasok,
kevés a konc, a falka sok
s a küzködést hamar megunta.

S míg tört szemekkel néz a bámész
holt pajtás égre, — benne föld
megalkuvása testet ölt
és kényelmes állás után néz.

Csalódott bár a Pártfogóban
és ha megrugták, reszketett,
de mégis — elhelyezkedett
az eb a biztos kutyaóiban.

5.
Oly szintelen, miként a béke,
oly szürke és oly egyszerű
és jámbor arcából a hü
szem egykedvűn mereng az égre.

Akárhogy is, nem földi fajta:
ám háta mögött nyugtalan
szívü s kezü gazdája van,
ki földi módon üzi-hajtja.

Szegény számár áll, szólni nem mer;
míg az a botját szaporázza,
csudálkozóan csak ezt iázza:
milyen csökönyös ez az ember.

Ajánlás:

Ó ember! — e néhány bágyadt
állatkép, szívesen fogadd;
ha tetszik: nyergeld meg lovad,
ha bosszant: rugd föl hü kutyádat.

Majthényi György

(1885)

GARANPARTI ESTE

Narancsos ég. Lilába ful.
Itt acélszürke csik hasítja,
Amott komor-szegélyes fölleg
S pirosan fut a Napnak hídja.
A víz fölött a szél fecseg,
Fülelnék a füzlevelek
S amíg a szél a habba tur,
A búkk, a szil, a tögy, a hárs
A völgybe fut az alkonyon —
S már trécsel a kupaktanács.

Az erdőből az őrlás:
A VAK Homály dülöng előre.
Ködöt liheg, sötétet fuj,
Míg fölmászik a hegytetőre.
Omló testével odaáll
Az égbolt elé Vak Homály;
A Nap lement, — most ő az ur!
S a földre nagy hálót hajt,
Aztán meggyújtja sorba mind
Az ég ezüst lámpásait.

Most kisurrán a denevér,
A vén bagolynek szárnya rebben,
Róka lapul a major szélén
Es hiuz leskel a veremben.
Kis pásztortűz a domb alatt
Homály lábába most harap!
Az óriás meg fölliheg,
A fenyők összehajlanak
Es megborzong a víz, a csönd:
Mert jön az Éj, — lement a Nap!

Az emberszív is megriad,
Ha Vak Homály megmarkolássza.
Száz szív sóhajt most föl: Galambom!
Száz másiknak meg nincs hazája...
De piros csók a pásztortűz
S az Éj arcára mosolyt tűz.
A mosoly enyhén szétivel
S a szívek mélyén fölfakad
Es minden fájás elcsitul
Az előbuvó Hold alatt.

Nyög Vak Homály és meglapul
S a csend, a csend oly messze zendül!
A Hold meg méltóságos fénnel
Lépked a hegyeken keresztül.
Valahol nótaszó fakad,
Tüinkó sir a domb alatt
S hegyek között, völgyek ölen
Ezüst szalag fut vidosan:
Ezüst szalag, tünt ifjuság —
A büszke, harsány, vad Garam!

Ó, hányszor ültem partodon
Hullámok játékán merengve!
A szél megfésült füvet és fát
S egy lánynevet dalolt szívembe...
Völgyek lankáin boldogan
Sirtam, hogy: minden odavan!
S ma is, ma is szívemben él,
Mig messze járok, hontalan:
A Vak Homály, a völgy, az est
S örök szépséged, vad Garam!

Horváth Ákos (1888)

Lirikus.

TETETŐ VOLT A KERTÜNK

Régen, mikor későre járt az óra,
S a lelkeket csokolta már a csend, —
Figyeitem bár minden kis árva szóra:
Fejem anyám meleg szívében pihent
S észrevétlen álomba szenderültem.
— Ők ott ültek, beszédben elmerülten,
Lámpafénynél, a nagy asztal körül.
Apám regélt To' diről, Zrinyirül
Es növérem áhitattal figyelt.
Engem hamar elragadt tőlük álomom.
Kicsi voltam, — az idő egyre telt,
S az álom jött utánam, holdsugáron,
Édesanyám ilyenkor, — mint a lélek,
Oly csendesen — háioszobánkba vitt.
S lefektetett. — Kívül már semmi élet,
Csupán a hold, — a szenvedő, szelid,
Tekintett be lopvást az ablakon.
— Az éj bámult, rejtelmesen, vakon,
S bólogatta a lombos, barna fákát.
Az ágak közt sóhajítás, sirás támadt,
S hosszan, — mintha átokvert lélek

[járna,
Vaoy régi, halk, meoszakadt huru hárfá
Szólalna meg: felzokogott a kert.
— A faluba vig lenény éneke!'
S a kert alatt csaholtak a kutyák.
Félfalomban suhant agyamen át
Mindig e kép, — mig fektetett anyám.
Tercsi, a kis pesztra, fityelt reám
S ha felsírtam: ő altított, dalolt.
De hiába. — Rebut ejtett a hold,
A síró kert, az éj, a dal, a fák,
— ljeszgettek az unató kutyák —
S kérdezgettem: miért zokog a kert?
Mit félsz te is, Tercsi, mondd csak, mi
[lélt?
S a hold arca miért olv bánatos?
— Es ő mesélt. — Es oly titokzatos,
Oly csodás volt az ő meséje mind:
Hogy fáradtan eláudtam megint.

„Mindig, mindig sir ez a maouk
[kertje, —
Mondta egyszer; — mert lássa,
[eltemelve
Sok, sok ember plussza benne álmát...
Ejféli körül, mikor a hold világot
Menérezik a földben lent a holtak:
Felébrednek, — felkelnek és a holdat
Sirva nézik. — Hídenek, hófehérek, —
Lángot visznek kezükben, zöldeskéket
Es ugy járnak sóhajtva szét a kertbe...
— A gyep között mély sírok nyilva.
[— szerie
Tátonganak — jaj annak, aki látja!
— E kertben van sok száz év könnye.
[fátka.
— Réges-régen, — talán a nagypapája
Nagypapja is gyermek volt, — olyan
[régen: Most már hiszem: temető a mi kertünk.
Messze lakott családjuk, más vidéken.

S e kertbe' volt a falu temetője.
De maguké lett aztán mind a földje
Sa temető kertté vált, — azt beszélük, —
Azóta nagy vígsággal, kinccsel él itt
A családjuk, — de a kert, — az a régi,
A szomorú, — s a falu népe féli." —
— Fogvacogva hallgattam a mesét
S megfogadtam: nem megyek le a
[kertbe
Többet soha. — De a kert csodaszép,
S lelkemben élt virágos, tiszta lelke...
— Reggel vigan, nevetve keit a nap,
Az ablakon a tüzes sugarak
Megtörve: Kék, sárga, zöld foltokat
Vetettek a fehérre meszelt falra. —
Vidám, szilaj pattogó szavu dalra
Ébredtem fel s a gesztenyes alatt
Játszottam már alig egy óra mul'va. —
Az ősi kert jókedvet lopott újra
Kis szívembe, — s gunyoltam Tercsit
[egyre:
„Mit meséltél: hogy itten eltemetve
Heltak vannak? Hisz itt minden virág!
Nézd, gyümölcstől pirosanak a fák,
Madár dalol, — ezernyi róza nyit!
— Nem volna így, — ha sirkert volna
[itt.

— Tercsi csunyát meséltél tegnap
[este' —
S hittem tovább, virágba', dalba',
[kertbe'.

— Sok év telt el. — Már nem mesélnek,
Mert mesét nem, — csak valót mond
[az élet.
Csak valót mond. Gyilkol, ás és temet
S már száz sirhant borítja lelkemet.
A hantokban nyugszik sok néma holt,
S halk éjszaka, — mikor ragyog a hold:
Fel-feljárnak halványan, hófehéren. —
Előjönnek, — rám néznek — és az
[éjben

Sírás hallik, mint ott, — az ősi kertbe'.
Jén az álom, remény, vágy kőza lelke
Es mindegyik némán szívembe szur...
— De jó a regg. — az égbolt szép, azur,
A nap ragyog, tüzet lop két szemembe
Es arcomon — miként az ősi kertbe',
Rózsák nyílnak — a 'leikem vig, —
[dalol, —
— Ki hinné el, hogy a szívben alól
Temető van — s mint ott az ősi kertbe':
Feljár éjjel sok-sok holt kőza lelke?! —
[—
Oh az élet gyöz a halál felett, —
Virág tekak sok temető helyett...
S rózsás az arc, — bár tilkon könnyet
[ejtünk.

Forbáth Sándor (1890)

Budapesti orvos. Lírai költő.

EGYEDÜL

Hárman voltunk a kis szobában:
A csönd, az éjféli és magam.
Meghitt barátok mind a hárman
Szuetta, nyütt, kopott szobámban,
A padlás mellett idefönt:
Magam, az éjféli, meg a csönd.

Az éjféli csakhamar kidőit a sorból
S halkán, ahogy jött, elköszönt.
Ketten maradtunk jó barátok
Örömben, buban: én s a csönd.

Aztán a csönd, mit egy ledér nő,
Térdemre ült és átkarolt.
Oly vérfagyasztó csókja volt,
Hogy megborzongott tőle testem
Es hangosan zokogni kezdtem.

Pattogtak, nyikkantak mögöttem
Az ócska butordarabok.
A léha csönd felkacagott
Es elköszönt...
Magam maradtam idefönt.

ÉRDEKES EZ A VILÁG

Turcsaságok heti gyűjteménye

A RÓMAI KÖZPONTI

vasuti állomást az áruraktárakkal összekötő vasúti vonal alatt a multkoriban egy ásás alkalmával földalatti helyiséget találtak, amely valamikor nyilván sirbolt lehetett. A felfedezésnek külön érdekességet kölcsönöz az a régibbi feltevés, amely szerint Caligula császárt, amikor Krisztus előtt 41-ben meggyilkolták palotája kertjében, tehát éppen a jelenlegi ásatás helyén temették el. Hogy valóban a bűneiről és kegyetlenségeiről híres római császár csontjait rejti-e magában a sirbolt, egyelőre nem tudják, a földalatti helyiség gyönyörű színes mozaik-kövezetében azonban arra mutat, hogy mindenesetre igen előkelő római temetkezési helye lehetett a földalatti kamra. A színes mozaik padlózat jó állapotban maradt meg és rajza egy bikát mutat, amely egy nálnál jóval nagyobb oroszlánt készül megtámadni. A sírkamrában több olajos urnát, hamvvedret; éterakkottakoporsót találtak, az egyik éterokban pedig egy nagy koponyavahalom feküdt. Az érdekes leletet most a római régiségök főfelügyelősege veszi vizsgálat alá.

ÉRDEKES ÁRVERÉS

zajlott le az elmúlt héten a londoni városházán az angliai nemzeti idegkórház javára. Az árverést maga a lordmavor, Sir George Broadbridge vezette. Az árverésen körülbelül háromszáz gyönyörű, elsőkiadású könyv került kámpács alá — valamennyi kötetet a szerző sajátkezű aláírása és ajánlása tette még becsesebbé. A szerzők között, akik műveiket erre a célra felajánlották, szerepelnek W. W. Jacobs, A. Milne, George Bernard Shaw, Somerset Maugham, H. G. Wells, John Buchan, Maurice Baring, André Maurois, Beverley Nichols, Noel Coward és Winston Churchill. Az árverésből és a magányosok hagyományaitól százhuszezer fontra (több mint 25.000.000 dinár) számít a kórház és ebben az esetben reméli, hogy megkaphatja a Rockefeller-intézet ugyanennyit kitevő adományát is.

NEHANY NAPPAL

ezelőtt Ankarából egy bizottság utazott el, hogy az országban található összes moskát és mecseteket megvizsgálja. A bizottság különböző osztályokba sorozta majd a szent helyeket: azokat, amelyeknek különös történelmi jelentőségük vagy művészeti értékek van, továbbra is fenntartják, a rozoga és omladozó állapotban lévőket lerombolják, a többit pedig — eladják a legtöbbet igénylőknek. Az erre vonatkozó rendelet végrehajtási utasítása kimondja, hogy az a révén befolyó pénzt kizárólag egyházi és vallási célokra lehet fordítani.

ROSS MACPHERSON.

a híres amerikai sebész egyúttal érdekes operációra készült: egy asszony gyomrából egy lenyelt tüt kellett kivennie. Ross megmutatta a műtétet jelenlévő diákoknak a Röntgen-felvételét és hosszasan elmagyarázta az eset súlyos voltát. Aztán így szólt: „Most itt... bevágunk és eltávolítjuk... a tüüt!” Azzal már magasra is emelte a megtalált tüt. Az egyik orvos erre megjegyezte: „Nos, Ross, ez azután egészen esodátos volt! Ön valóban boszorkánymester!” A híres sebész halkán csak ennyit felelt: „Hígyje el nekem, kolléga ur, itt a teremben senki sem volt jobban meglepve nálamnál, amikor azt éreztem, hogy ezt az átkozott tüt tényleg megtaláltam!”

AMIHEZ HOZZÁ KELL SZOKNI

Az Essener Nationalzeitung Göring porosz miniszterelnök lapja írja, milyen mély hatást tettek a német vidéken a „Német Léány & Szövetség”-nek sportgyakorlatok. „Negyven leány szalad a mezőn — írja a lap. — A parasztek és munkások, de még a fehérek is csodálkozva néznek utánuk. De ehhez a látványhoz most már hozzá kell szokniok.”

MACSKÁK A POSTAHIVATALBAN

Ausztráliában ma is vannak olyan területek, ahol egyéb összeköttetés híján a postahivatalok rendszeresen postagalambokkal továbbítják a levélküldeményeket. Egy újdélvárosi postahivatalba egy éjszaka macskasereg tört be és megejtette az egész galambállományt. A postahivatal üzeme emiatt két héttig szünetelt.

A HÜ TEVE

A brit-indiai Uandzsab tartományban halállal bűnhődött egy tevetolvaj. Éjszakának idején ellopott egy tevét és gyors futásra hajszolta, hogy minél távolabb jusson tettének színhelyétől. Egy elhagyott helyen a teve levette a magáról és halálra taposta. A hü állat azután visszazaladt gazdája udvarára.

KÖRÜLBELÜL

száznegyven kilométernyire Ciudad Bolívarról, a Caroni-folyó vidékén, az elmúlt hetekben kincskeresők számos gyémántot találtak különböző patakmedrekben. Amióta ez a hír elterjedt, valóságos aranyláz lepté meg Venezuela állam lakóit. Kalandorok, bányászok és kincskeresők egész raja lepette el a vidéket. Valamennyien a frissen felfedezett gyémántterületen — és némelyiknek sikerült is, mert a Caracaba érkezett jelentések szerint a területen dolgozó hétezsz gyémántkutató a legritimvebb eszközökkel körülbelül 30.000 követ talált és ezek közül némelyik a hat karátot is eléri. A hozzávetőleges becslés szerint az eddig talált kövek együttevő körülbelül 12.000 karátot nyomnak.

A ZÖLD KOSZTUM

Kingston-on-Thames rendőrállomásán kihallgattak egy női motorkerékpárost, aki utkeresztvezetésnél áthajtott, bár a közlekedési lámpa pirosat mutatott. „Ne haragudjanak — védekezett a vádlott, — csak azért történt, mert az ut szélén megláttam egy asszonyt egy remek zöld kosztumban és a zöld szín olyan hatást gyakorolt rám, hogy nyugodtan keresztülmentem az uton.”

MOSOLYT KÉRÜNK

PÁLYAUDVARON

— Mondja kérem, elérem még a bécsi gyorsat?
— Hát, ha jól tud futni! De figyelmeztetem, hogy a vonatnak már négy perc előnye van.

ISKOLABA

Tanító: Hány bordája van az embernek?
Tanuló: Nem tudom. Sohase számláltam meg, mert esiklandós vagyok.

ARUHAZBAN

— Kisasszony, ugyebár nem régen működik, mint elárusított?
— Igen, de honnét méltóztatik tudni?
— Onnét, hogy folyton elpirul, ha az árakat megmondja.

A NÉVTELEN LEVÉL

— Mit röhögsz?
— Névtelen levelet kaptam.
— Mit írnak benne?
— Azt, hogy a feleségem megcsal.
— És te ezen röhögsz?
— Hogyne, hiszen nincs is feleségem.

OTTHONI HANGOK

Cinke ur reggel felé támolyog haza és utközben feldönti egy virágáros asszony állványát.
— Részeg disznó! — kiabál az asszony teljes erejéből.
Mire Cinke ur ráncolja a homlokát és így szól:
— Mi az? Már otthon volnék?

PÖRÖSKÖDŐ HAZASTARSAK

Biró: És tanu ur jelen volt a házastársak veszekedésének kezdeténél?
Tanu: Hogyne, kérem, ott voltam az esküvőjükön.

A HAJNALI TÖRTÉNET

Szivaes ur hajnalját részegen balag hazafelé a barátjával. Egyszerre csak valami sötét tömeget látnak feküdni a kövezeten.
— Mi az? — kérdi Szivaes ur.
— Egy részeg ember fekszik ott, — feleli a barátja.
— Ejnye, menj csak oda és nézd meg: nem én fekszem ott?

VALTOZNAK AZ IDŐK

A lögy sétálni megy leányával a bankár kopasz fején. Utközben méltóhusan így szól:
— Látod, hogy változnak az idők? Amikor én még olyan fiatal voltam, mint te, itt csak egy gyalogösvény vezetett...

DE ÉJJEL IS ALSZIK...

— Hány órát alszik ön naponta? — érdeklődik az orvos.
— Hát úgy három-négy órát, doktor ur.
— Bizony, az nem sok és önnek elég?
— Hogyne, hiszen éjszakánként végigalszom mozdulatlanul az én nyolc órámat.

A BANÁT OKA

— Mi az, Péter bácsi, látom, hogy már a harmadik liter bort fogyasztja.
— Mert összeveszttem a feleségemmel, oszt busulok. Rettenő, hogy mennyi pénzembe kerül nekem ez az asszony!

KEDVEZŐ ALKALOM

A rabló a sötét parkban megtámadott egy vénkisasszonyt. Miután elszedte tőle a pénzt, így szól:
— Sajnálom, — mondja a vénkisasszony, — ez nem akar lejönni. Talán a legjobb lesz kérem, ha megkéri a kezemet.

KIK NÉZIK NAPOLEONT?

Marséllében érdekes kísérletet tettek, hogy megállapítsák, nézi-e a lakosság az emlékművet. Ujságírók felálltak a Napoleon szobor talapzatán a Canneviére-en, amelyen naponta átlagban 100.000 ember megy el a szobor előtt. Megállapították, hogy a szobor ember közül összesen hatan nézték meg a szobrot: Egy tanító, egy szolgátlány, egy levélhordó, egy gimnazista és két külföldi.

A KEREKESKORCSOLYA JUBILEUMA

A kerekkeskorcsolya ebben az esztendőben ünnepli ötvenedik születésnapját. Maj alakjában 1887-ben találta fel Greiner esslingeni műszerész és még ugyanabban az esztendőben Németországban és Ausztriában szabadalmaztatta. Gyors elterjedését főleg annak köszönhetette, hogy Greinernek népes családja volt. Gyermekéj naphosszat szaladgáltak vele az esslingeni piacon és más városokba is ellátogattak vele.

NÉMET SZÁMTAN

A „Német számtan” című hivatalos németországi lapban írja Bühl professzor karlsruhei főiskolai tanár: „Egyre újra találkozunk azzal a véleménynel, hogy a természet kutatásának előfeltétele a tárgyilagos szellemi magatartás. Aki így gondolkozik, csak arról tesz tanuságot, hogy még mindig nem tudja, miről van szó.”

AZ EGYIK NÉMETORSZÁGI

idegklinikára beszállítottak egy asszonyt, aki hirtelen teljesen elvesztette emlékezőképességét. Különös utómódon próbálta a boldogtalan kinövönözni a saját elfelejtett nevét: elővette a telefonkönyvet és sorjában felhívott egy csomó számot. Mindenütt megkérdezte, vajon nem tudják-e, hogyan hívják őt. A felhívottak egyike gyanusnak találta a dolgot, néhány perenyi türelmet kért és ezalatt egy mellékálmásró felhívta a rendőrséget, amely azután a saját neve után értesítette az asszonyt megfigyelés és kezelés céljából az ideggyógyintézetbe vitette.

A VILAG LEGNAGYOBB FÉNYREKLAMJA

természetesen! — a newyorki Broadway von. Ez a hatalmas fényreklam 29.500 lámpából, továbbá 330 métert kitevő világító neoncsövekből áll. 112.000 méter kábelt és vezetékdrótot igényel és teljes súlya 110.000 kilogramm. A reklam ábrája csaknem egy egész felhőkarcoló frontján vonul végig és egyedül szerelési költsége majdnem félmillió dollárt tett ki.

VEGYEN MAGÁNAK DICSFÉNYT

Az angliai Clerkenwell törvényszéke előtt Friend báró megkérdezte az a perest: Igaz-e, hogy tartozik a követelt pénzzel? Az alperes: Ha ő mondja, akkor biztosan. Biró: És mennyit hajlandó fizetni? Alperes: Nyolc shillinget. Felperes: Sokallom. Csak négy shillinget kérek. Alperes: Legyen hat. Felperes: Mondjunk ötöt. Miután a bíró elépedve hallgatta végig a két „angyal” pereskedő vitáját, a tárgyalást a következő szavakkal zárta be: „Az urak legjobban tennék, ha megtakarított pénzüknél dicsfényt vásárolnának maguknak.”

SZEGÉNY JÁNOS...

IRTA: PADOS PÁL

I.

Jancsi és Pista testvérek voltak, de nem is hasonlítottak egymáshoz. Mert Pista erős volt, izmos, valóságos vasgyuró, feje kerek, tarkoponya, szeme csillogó, barnára sült arca ragyogott, ruháján mindig volt egy-egy szakadás, valami birkózás, vagy fészekszedés emléke... Míg Jancsi vékony volt az istenadta, az arca mindig sápadt, patikaszinű, a szeme szomorú, lába-karja olyan, mint a kukoricaszár. Igaz, a ruhája mindig tiszta, rendes, veszekedni, fáramászni?... Istenmentsen!.. Az anyjuk mondta is Pistának mindig, valahányszor este, harangszó után hazaódalgott:

— Jaj, te, szélkiálló, hó csavartól már megint?... Még egyszer kitérőd a nyakadat... Nézd meg a Jancsit.. Milyen jó gyerek a lellem, szegény...

Pista ilyenkor csak hallgatott, lesütött szemmel, bűnbánóan. De másnap megint elcsavargott, ki a rétre, vagy az erdőbe... Az ám csak az élvezet... Összebukni az örzőgyerekekkel, fészket keresni, kukoricát lopni, frisset, tejeset, sütnivalót... A csósz?... Ó, miért van az embernek lába?..

Jancsi?... Ó bizony más gyerek... Szívesebben marad otthon, fát hord a konyhába, tojást keres az ólban, de leginkább csak a tornácán üldögél, olvasgat. Szelid, engedelmesebb gyerek... Szereti is a tanító ur, odaültette az első padba, előre...

Pista nem bánta. Mit, jobb hátul, ott nem látja a tanító ur, ha malmoznak, ő meg a Janec Jóska. És a leckét se kell mindig tudni, csak behuzódni jó mélyen a padba, hadd feleljen a Jancsi. Nekij való a könyv, meg a tanulás...

Ha testvérek voltak is, egyszer mégis kitért a háborúság.

Jancsi vigyázó volt és felírta Pistát, a táblára, hogy lármázott. Pistát elverte a tanító ur, Jancsit meg Pista, mikor hazafelé mentek. Persze, volt sirás, panaszkodás. Az anyjuk főzőkanállal szaladt Pista után, de az elszellett és az utca végéről nevetett vissza...

Az anyjuk meg ölbevette Jancsit, úgy simogatta, babusgatta.

— Szegény kis Jancsikám...

II.

Ahogy az elemiből kimaradtak, az apjuk elhatározta:

— Szeptemberre egyiketeket városba adom, tanulni...

Pista mindjárt kijelentette:

— Én bizony nem megyek... Menjen a Jancsi...

Az anyjuk sopánkodott:

— Hát te veled mi lesz, te égbekiáltó?...

— Velem, — Pista nevetett, — én majd itthon maradok, szántani, vetni, paraszt leszek...

Jancsi nem szólt semmit, ő csak úgy tesz, ahogy parancsolják... Néki mindegy... Végül is a tanító ur mondta ki a szentenciát:

— Föltétlenül a Jancsit kell iskoláztatni. Jó gyerek, szorgalmas

csendes... Nem mondom, a Pistának is van esze, talán jobban is tanulna... De ahogy én ismerem, ugysis kidobnák a gimnáziumból.

Igy aztán Pista maradhatott.

Mikor jött a szeptember, Jancsit felpakolták a szekérre, mögéje három ládát, az egyikben könyvek voltak, a másikban ruhák, a harmadikban meg ennivaló.

— Éhen ne halj, gyöngyöm, — mondta az anyjuk, — tudom, milyenek ezek a városiak, az ember csak fizeti a drága tartást, enni meg nem igen adnak...

Pista közbeszólt:

— Nohiszen, Jancsi még enni se tud...

— Hallgass, te nagyétkü, — csattant rá az anyjuk, — persze nem eszik mindenki annyit, mint te...

Ahogy a kocsi kifordult a kapun, az asszony csak elsírta magát:

— Istenem, szegény Jancsi...

III.

Aztán Jancsiból János lett, Pistából István. Jánosból ur, Istvánból paraszt.

István gazdálkodott otthon, az ötven holdon. Dolgos ember volt, szorgalmas. De így is kell, nehéza a paraszti sor nagyon...

János a városban élt, hivatalba járt. A főnöke szerette, mert szerény volt, csendes.

István a tanítókisasszonynak udvarolt, úgy gondolta, őszre megtartják az esküvőt.

A nyáron hazajött János szabadságra. Sápadt volt most is, so-

vány. Az anyjuk azt akarta, hogy egy kicsit szedje össze magát, szegény...

János unatkozott...

A falu ilyenkor csendes, üres. Az emberek kin dolgoznak a mezőn, aratás van. István sem volt otthon egész nap, egész héten. János mit tehetett, eljárt a tanítókisasszonyhoz, beszélgetni...

Aztán szeptemberre ő házasodott meg, elvette a tanítókisasszonyt.

— Nem baj, — sóhajtott István és arra gondolt, hogy úgy sem illettek ők ketten össze. Nem tud az ilyen lány még dolgozni se...

Az anyjuk még most is sóhajtozott:

— Nem tudom, boldog lesz-e szegény János...

IV.

Aztán megint elmúlt egypár év. Megházasodott István is. Elvett egy parasztlányt. Dolgozott mindig, keményen. Néha még földet is tudott venni egy-egy kis darabot. Így is kell, így gyarapszik az ember...

János is haladt előre, már főnök lett ő is, igaz, a háta meghajlott egy kicsit, a haja megritkult és sovány maradt még mindig, mint valami meszelő. A felesége terebélyesedett helyette is.

Nyáron le-lejötték Istvánékhöz, mégis jót tesz a falusi levegő, és kell a gyerekeknek is egy kis szabadság, jókedv, tej, gyümölcs...

Mert enni azt tudtak, különösen a gyerekek, Jánosé. De nem sajnálta tőlük senki. István felesége

meg valósággal tömte őket. Mikor ősszel hazamentek, be a városba, egész elkeseredve mondta Istvánnak:

— No, a te bátyád csak nem hitte meg a nyáron se, szegény János...

V.

István a tavaszon elhatározta, hogy vesz egy vetőgépet. Mégis, azzal jobban boldogul. Ajánlottak is egyet, bent a városban, kézalatt. Csak az ára volt egy kicsit sok, hatszáz pengőt kértek érte, de néki nem volt hirtelen csak négyszáz pengője. De az ilyen jó alkalmat kár lenne elszalasztani...

Vége a felesége kitalált valamit:

— Menj fel Jánosékhoz, ők majd kölcsönöznek, aratás után megadjuk nekik...

— János — gondolkozott el István —, talán csak lesz nekik...

— Hallod — legyintett az asszony —, van azoknak, elég gazdagok...

Igy hát István beállított Jánosékhoz. Kosarat is vitt magával, tojás, sonka, jól esik az ilyesmi a városiaknak. Hát volt is öröm. De mikor István kirukkolt, hogy mit akar, egyszerre csend lett.

János felesége sóhajtott:

— Hajaj, kétszáz pengő, sok pénz az...

János bólogatott:

— Bizony, el kellene nekünk is...

Tudod, a gyerekek, meg a házbér, rettenetes...

István csak pillogott. Igaz, ilyen nagy lakás, szoba van talán hat is, bizony, sokba kerülhet...

Az asszony panaszkodott tovább:

— Nehéz ma az élet, minden pénzbe kerül városban, még a víz is. Nálatok mégis csak jobb, kimentek a kertbe, ott megteremt minden, ami a háztartáshoz kell. Nálunk?...

János rábólintott.

— És aztán — folytatta az asszony —, szegény János is tele van gondokkal. Bizony, nekünk is most kell majd részletet fizetni, zongorát vettünk a Klárinak...

Nem is tudom, mi lesz velünk...

István csak állt, egyszer olyan különös melegséget érzett, ott az oldalánál, odanyúlt. Ott volt a pénz, a négyszáz pengő.

Köhögött:

— Hát izé... én most valahogy nélkülözöm... ha elfogadnátok... majd megadjátok...

János még tiltakozni akart, mégis... De az asszony intett a szemével, hogy hagyja csak, van ezeknek ugysis elég...

István aztán nagy zavartan letette a pénzt az asztalra, szép csendesen elbucszott, még egy kicsit szégyelte is magát.

VI.

Mikor leért az utcára, nagy jóleső érzés fogta el, boldogság.

Csak felsóhajtott:

— Szegény János...

LÉLEK ÜDÍTŐ

A lelki szenvedéseket, melyek balsorstól vagy önhibánkból értek, semmivel sem gyógyíthatja az ész, csak kevéssé az értelem, sokkal az idő, de egészen a szilárd, határozott tevékenység. Goethe.

*

Szeresd mindnyájunkat, de kevesekben bizz. Ne sérts meg senkit, légy rémes ellened szemében erőddel inkább, semmint erőd gyakorlásával; barátod óvd, mint szemed fényét; korholjanak inkább némaságot, semmint beszédédert. Shakespeare.

*

Az idő majd szolgál tanáccsal.

Német közmondás

*

Élvezem az értelmet, s az a cél, melyre ebben az életben törekszem: az öröm és derű. Az öröm sohasem lehet rossz, ha valódi hasznunk törvénye szabályozta. Az erényes élet nem a nélkülözésekkel s ridegséggel teljes élet. Spinoza.

*

Boldogok a lelki szegények: mert övök a mennyeknek országa. — Boldogok, akik sirnak: mert ők megvigasztaltatnak. — Boldogok az alázatosak: mert ők örökség szerint bírják e földet. — Boldogok, akik éheznek és szomjuhozak az igazságot: mert ők megelégitetnek. — Boldogok az irgalmasok: mert ők irgalmasságot nyernek. — Boldogok, akiknek szívök még tiszta: mert ők az Istent meglátják. — Boldogok a békeségre igyekezők: mert azok Isten fiainak mondotnak. — Boldogok, akik háborúságot szenvednek az igazságért: mert azoké a mennyeknek országa. — Boldogok lesztek, mikor titeket szidalmaznak, háborgatnak és mindenforma hazugságot mondanak ellenetek én érettem. Örüljétek és örvendeztetek: mert a ti jutalmatok bőséges a mennyekben. Szt. Máté evang.

ZÁGON ISTVÁN TRÉFÁJA

És megnyílnak az ablakok...

Megjegyzem: nem is lehet esodálni, hogy megnyílnak.

Az augsztusi nap piros vért esiklandoz sápadt arcokba, fű, fa, virág hívogató zöldje, árnya és illata vídít, andalít és részegít, források csobogása, madarak füttye, langyos, holdvilágos esték — évezredek óta ilyenkor szól a szívekhez az a hatalmas, titokzatos szózat, amely szerelmes Rómeók karjába hajt szende Juliákat és világrengető, néha forradalmian egységes összebuzulásra hívja a tömegek egymás felé vágyódó lelkeit.

Hát lehet esodálni, hogy ilyenkor az ablakok kinyílnak?

Lehet esodálni, hogy a városi ember, aki a hosszú, nyomasztóan szürke és idegmorzsolóan hajszolt munkája fél folyamán önkéntes rabságban selym-dötti kétszoba-hallos, központi fűtéses vashetonbörtönök huzat ellen vattával tömített üvegtáblái gyöngött — ismétlem: lehet esodálni, hogy ez az áporodott atmoszférában gyöttrődő, elkínzott és szinte már fulladozó istenteremtése lázas, ziháló sietséggel és ájult erőfeszítéssel szakítja fel minden falának minden nyílását, mintha csak azt mondaná: itt vagyok, ide hozzám, emberek, élek, élni akarok, egyé akarok oltadni a természettel, a nappal, a levegővel és veletek — nem, Hölgyeim és Uraim, ezt nem lehet esodálni!

Nem lehet esodálni, hogy ezt mondja, kiáltja, szinte sikoltja az egész város és egyszerre, mint egy varázsütésre nyílik meg minden ablak, amelyeken át a körengteteg felszabadult népe szonjas mámorban borul egymás ölébe karjába.

Leomlik minden fal ember és ember között, nincs többé távolság és nincs titok.

Megnyilatkozunk egymás előtt és a tárt ablakokkal mintha csak a szívünket is kitárnánk, mintha azt mondanánk: itt vagyok, ez vagyok, ime halljátok, nézzetek és lássatok!

És mi nézünk, hallunk és látunk.

Embereket, felebarátainkat, testvéreinket, akikről tegnap még talán semmit se tudtunk, de ma ott látjuk őket a nyitott ablakok mögött, esirkepörköltet vacsoráznak, akárcsak mi, semmi különbség nincs közöttünk, legfeljebb annyi, hogy nálunk most készül a pörkölt, frissen, vacsorára, míg náluk ebédről maradt.

Hogy ezt honnan tudom?

Onnan, hogy a nyitott ablakon át remekül idehallatszik, hogy azt mondja a Ház Ura, egy olyan kövér kis vastagnyaku, hogy ugymond: Mi az, Mancsi, már megint a déli maradékot adjátok ide az embernek? Mire a Ház Asszonya azt mondja, hogy: Nagyon févedsz, Hugó, mert dében makaróni volt hozzá és most direkt a te kedvedért csináltattam nokkedlit.

Hát tessék mondani, nincs ennek bizonyos, majdnem megejtő varázsa?

Hogy ezek a kedves, nagyon kedves felebarátaink, itt szemben, nem ismeretlenek többé előttem, hanem összebuzulnak velem, szinte előbem öntik magukat és azt mondják: Itt vagyunk, mi vagyunk, embertársaid, testvéreid, Mancsi és Hugó, déli maradékot eszünk, nokkedlival!

És eredetileg sürt is akartuk inni hozzá, de, amint hallok azt elfelejtett hozni az a nyavalyás Teréz.

Nyavalyás Teréz, tudnillik a Ház Alkalmazottja, mindig legalább kétszer ceengtetnek neki, amíg bejön és olyankor azt kérdik tőle, hogy vajjon a fülén ül-e, mire nyavalyás Teréz azt mondja, hogy ő nem ül a fülén, de viszont nem is repülhet, mert ő nem gőzmasina.

Ez, persze, meglehetősen konfidens válasz, amit szemközti felebarátaink nem is igen akarnak tűnni és amint a nyitott ablakon át értesülök: Hugó már kétszer is fel akart neki mondani, de Mancsi mindig azt mondta ilyenkor, ugyan, hagyd el, fiam, nemsokára ugyis nyaralni megyünk.

Mert mennek. Vagy Szárszóra, vagy Kőpezdre. Lehet ugyan, hogy nem Kőpezd, hanem Szepezd, ezt az egyet nem hallottam egész tisztán, Mancsi a mamával együtt szeretne nyaralni, Hugó a mama nélkül. Megjegyzem: arról is volt szó egy darabig, hogy nem panzióba mennek a nyáron, hanem villát vesznek ki és háztartást fognak vezetni, de ez a terv megbukott nyavalyás Terézén, aki nem akar velük menni. Mert van itt Pesten valami szerelme. De lehet, hogy nem is egy szerelme van, hanem kettő, mert a múlt héten még azt énekelte takarítás közben, hogy: Elmenekén nagyon messze, esendesentj tokba — aholaza barnafatyu eszembese jutna — ezt énekelte még a múlt szombaton is. Hogy barna fatyru. Helyesebben fatyu. De most, hétfőn, már szőkefatyru énekel, hát most nem nagyon ismerem ki magam — lehet, hogy vasárnap történt valami változás nyavalyás Teréz lelki életében.

Ezt még nem tudtam egész határozottan megállapítani, de semmi kétségem aziránt, hogy rövidesen értesülni fogok erről is, a nyitott ablakon át.

Mint ahogy, általábanvéve, meglehetősen sok mindenről értesülök.

De nemesak a Hugó és Mancsi ügyével kapcsolatban, hanem henegecs nélkül mondhatom, hogy lassan-lassan ugyszólván már az egész környék legbensőbb élete nyitott könyvként fog feküdni előttem.

Mindenkiről mindent tudok.

Tudom, hogy a második emelet őt alól karmonádlit rendeltek a hentesnél, mert úgy rendeltek meg, hogy lekiabálták az ablakon át és azt is tudom, hogy visszaküldték, mert nem volt tökéletes az illata és közben a fűszerestől husz deka emmentálit is rendeltek, ablakon át, meg dinnét is, de ne olyat, mint pénteken, mert annak a fele olyan kása volt, hogy ki kellett hajigálni és számlát ne küldjenek, hanem írják fel, mert az ur el van utazva, Püspökladányba.

A harmadik emelet négy alatt a kisfiú nagyon szépen halad. Még ugyanazokat a Czerny-étűdöket zongorázza ugyan, mint a múlt nyáron, de már sokkal gyorsabban és egész más helyeken akad meg, mint tavaly ilyenkor.

A fiu, sajnos, az idén költöből bukkott. Szórtanból és latinból.

Az ötödik emelet egy alatt a rádióesővek elromlottak, már csak Prágát tudják fogni, Berlint és néha Rómát rendszerint ugyanakkor, amikor a negyedik emelet őt alatt egy vastag hang arról tájékoztatja az emberiséget, hogy a Duna vizállása Paksnál tíz centimétert emelkedett.

Mialatt jelen soraimat írom, gyors egymásutánban értesülök a következő felebaráti hírekről:

A második emelet három alatt a Piki kutyának találtak vőlegényt, az első emelet négy alatt holnap elánozás lesz, a harmadik emelet hét alatt a nagymamának fáj a fülé, nem is biztos, hogy ma este moziba mennek és a negyedik emelet kettőben a Feri ma vett tiszta inget, pedig mindig szardán és vasárnap szokott.

Megjegyzem: ez az egy izgat is egy kiesít.

Ej, ej, Feri — nem tervezel te valami rendkívülit?

»OPLENAC«

PRIVREDNA ZADRUGA — BEOGRAD I, Kolarčeva 5/1-1
Pošt. fah 78. Ček. rač. 51.184 Telefon: 22-036

Tisztelt uraim!

Az „Oplenac“ szövetkezet a legelőzékenyebben és lelkiismeretesen végzi a következő ügyleteket:

1. Vesz és elad különböző árut, zalogcédulákat és ingatlanokat
2. Foglalkozik áru behozatallal és kivitelével
3. Bizományi eladásra vállal külföldi és hazai árut, ügynökségi ügyleteket végez
4. Elfogad képviselőket bármilyen hazai és külföldi cégektől, helyettesíti őket az állami és privát intézményeknél
5. Résztvesz árveréseken a saját valamint ügyfelei nevében, átvész szállításokat
6. Havi részletfizetésre ad különböző árut: gyarmatárut, kézműárut, konfekciós árut, vászonárut és házi berendezést
7. Kétes kivételek behajtását gyorsan és lelkiismeretesen végzi
8. Legjutányosabb díjazás mellett vállal átírásokat, fordításokat, valamint levelek megfogalmazását idegen nyelveken
9. Legtökeletesebben másol mindenféle tervrajzokat legalacsonyabb árszabás mellett
10. Az összes napilapok és hetilapok részlete akvirál hirdetsékek és reklámok Beogradban Zagrebban, Lyublyanában, Szarajevóban valamint minden más városban ahol újság megjelenik
11. Tökéletes diszkréciónal ad információkat cégek fizetőképességéről, Beograd és Jugoszlávia területén élő minden egyes személyről ad pontos információt.

Guőzöd ön meg róla! Forduljon bizalommal hozzánk és tegyen egy kísérletet!

Villa Pension „Radonić“

Vrnjačka Banja központjában, ajánlja 28 gyönyörű szobáját, „a la Karisbad“-i diétás konyháját. Szold árák! Szép kilátás, csendes hely! Tulajdonos: **Radonić Zsárkó**

Jöjjön OMISBE!

„VOJAN“ kővéház és vendéglő

Mielőtt utnak indu, kérjen felvilágosítást tőlünk. Jól érzi majd magát és gyönyörű helyen olcsón nyara!

OMIS

CENTRAL szálloda

Huszonnyolc ujonnan berendezett kényelmes szoba. Elsőrendű belföldi és bécsi konyha. Idényárak 70—75 dinár kötelező díjakkal együtt. Idényen kívül 60—65 dinár a napi panzió. Egész évben nyitva. Kellemes otthont nyújt.

Omiš Split közelében fekszik, klimatikus tengeri fürdőhely, romantikus környékkel, linom homoku nagy stranddal, Nagyszerű nyaralóhely

Hölgyeim! Őszi divatanyagokat vegyenek

VANJUR JOVÁN divatáruüzletében, Ugyanezt elkészíti Önöknek a legújabb divatlapok szerint olcsón és gondos kivitelben

VANJUR AMALIA divatszalonja Noviszád, Kralja Petra II, ul. 39.

A legkiválóbb **BECHER MELICHAR** tele vetőgépek legjobb bevásárlási forrása: **Gremilović Toma, Sember**

HOSSZABB REGGELI ALVÁST ENGEDHET MEG MAGÁNAK

Telefon 24-02

ZENITH

TAKARÉKÜZHELY LERAKAT: MARCEL FRAID-VASKERESKEDÉS NOVI-SAD-KRALJA PETRA II-34.

EPE KÖVEK

Az ismert Salvettea epekö és epehólyagból ellenkapitató a fűképviseletnek: **APOTEKA SV. IVANA** Zagreb, Kapitól 17 Inglyen prospektet küldünk Opt. reg. S. br. 27870

PINTER JOSIP ml. PAPIKAMALMA

Bačko-Gradište paprikát

Szállít legjobban minőségben: alic di speciális csemege des, nemes la Felédes és gulyás Allamilag plombázott áru! — Kérjen mintát és árajánlatot! Fűzérés és zuzott paprikát napiáron átvész, vámörlest elviall

SZIGETELÉS PARAFÁBÓL

(Kork, Korkstein, Korkplatten, Schrott)

Készít és felszereli:

Fabrika Zupušaća ARSA Ž. ILIĆ

Tel. 20-388 BEOGRAD VIII, Njegoševa ul. 67 Tel. 20-388

Szépségápolás

A köröm ápolása

A kéz szépségének megítélésénél döntő szerepe van a köröm szépségének. Bármily fehér, sima és puha legyen valakinek a kéz bőre, ha körme érdes, recés, göröngyös, úgy ez teljesen leontja a kéz szépségének hatását.

A köröm minden hatodik hónapban új „huzatot” kap, ami azt jelenti, hogy naponta körülbelül kéttized millimétert növekszik. Egy bizonyos hosszúság után a növekedés valamivel eszikken, vagy ha a köröm megbetegszik, a növekedés meg is szűnik. A köröm színe az alatta lévő vérbőség szabja meg, ez a szín normális körülmények között halvány rózsaszínű, áttetsző és alsó részén fehér félhold határolja.

A köröm mai kiféltése sokszor a legveszedelmesebb és legártalmasabb eljárások közé tartozik. Maga az eljárás nem is új, mert a régi egyiptomiak sírjainak feltárasánál téglaszínűre festett és a körmöt remekül konzerváló festőanyagot találtak, mely a maga nemében abszolút tökéletes volt. Manapság leginkább külföldön a festés révén annyi méregezés és körömmegbetegedés fordult elő, hogy Franciaországban a hatóságok is beleavatkoztak és azokat a szalonokat, ahol a megbetegedések tömegesen fordultak elő, büntetőjogi felelősségre vonták.

Hogy milyen legyen a köröm hossza, azt a foglalkozás és józias szabályain belül a divat diktálja.

Sokan szépséghibának tartják, hogy ha a köröm lapja miatt különböző fehérrétegek keletkeznek és ha egy körömnél sok fordul ebből elő, az tényleg feltűnő, de ha nem sérülés következtében állottak elő, úgy rövidabb-hosszabb idő alatt a köröm ezt teljesen kinövi. Nagyon sok fertőző megbetegedések huzódnak le a körömről, melyek azt teljesen szétroncsolhatják. Ezek mindig igen szépen gyógyíthatók s megelőzésükre legfontosabb a körömök tisztántartása és ápolása.

A vékony körömöt, amely törésre és lepedésre hajlamos, megfelelően zsírozni és edzeni kell. Felkemény és jól beszappanozott körömkefével eleinte másodpercekig, később a dörzsölést fokozatosan egy-két pernyire időre felcserélve.

Ha a körömnek az ujjhegynél való beagyazásánál a bőr repedezik, vagy beszakad, az ujjakat este lefekvés előtt egy megfelelő zsíros kenőccsel kell be-dörzsölni, arra kesztyűt huzva, azt rajta kell hagyni egész éjszaka. Ez az eljárás rövid idő alatt teljes javuláshoz vezet. Érzékenybőrűeknek nem szabad „manikűrözésnél” a bőrszegélyt levágnatni, hanem azt zsírba mártott botocskával vissza kell tolni.

Sokszor a köröm alapanyaga megvastagszik, meghosszabbodik és szarvhoz hasonlóan megöregszik. A manikűrözés és a megbetegedés között semmi összefüggés nincsen, mert ennek legfőbb okát idegzsavar az oka, mely a köröm közvetett vagy közvetlen izgatása folytán áll elő.

Gyakran a körömmegbetegedések belső megbetegedéssel vannak szoros összefüggésben, mielőtt azoknak más külső tünete volna s már ezért sem szabad a megbetegedéseket könnyedén venni.

★

Kislány. Csak fokozatosan szabad le-barnulnia s semmit a napozás alkalmával arcán ne hagyjon rajta, hanem miután már befejezte a napozást, akkor adja meg arcborítékát a táplálékot, amelyre annak szüksége van. 2. Nem szabad nyomkodnia. Naponta háromszor borogassa le kamillateafőzetben s utána könnyedén törölje le.

DIVAT

Őszi kalapok

Ilyenkor szeptember elején már mindenki tud van a nyári toalettgondokon, ez az idő a nők számára tulajdonképpen holtiszezon. Illetőleg csak bevásárlási szempontból az, mert ami az érdeklődést illeti, az most teljes hévvel fordul a közeledő őszi divat felé. A nők tudják, hogy előszerű idejében tájékozódni az elkövetkező divatról, hogy aztán, amikor elérkezik az új divatdolgok beszerzésének ideje, tisztában legyenek azzal, mit lehet és kell választaniok.

A divatműhelyekben különben már hetek óta lázas munka folyik: készülnek az őszi divatkollektívák. A ruhamodellek bemutatói csak most fognak megkezdődni, de az új kalapok már megjelentek a kirakatokban. A kalap régi szokás szerint mindig először tűnik fel az új divat horizontján s míg az őszi toalettekről most még mit sem tudunk, az új kalapok közt már kedvünk szerint válogathatunk. Augusztus végén a változatos öltözködést kedvelő hölgyek közül már sokan hordanak sötétszínű őszi kalapot.

A kalapszalók az új formáknak nagy skáláját mutatják, bizonyítva, hogy a legkülönbözőbb és legegységibb kívánságoknak igyekeznek eleget tenni. Ugylátszik, a kis, karimánküli, magastetejű kalapok meglehetősen fontos szerepet fognak vinni az új szezonban.

A karimás kalapoknál azonban továbbra is megmaradnak a lapos tetők. Délutáni és esti alkalmakra a nagykarimájú kalapok lesznek divatosak. A formákra nézve igen nagy a változatoság. Az angolosan lehajtott, felhajtott kalapok mellett látunk asszimétrikus karimákat, amelyeknél az egyik oldal lehajlik, a másik kiszélesedik és merészen fel van csapva. Vannak kalapok, amelyeknél a karima megnyulik, más modellek viszont a parasztnyecskek főkötőjéhez hasonlítanak.

Divatosak az egyszerű, csinos klosskalapok, a körökörül felhajtott fiatalos formák és sokan fogják viselni a bársonyapokát, amelyek az idén új és sikkés fazonokban jelentek meg. A kalapok főanyaga most, a korábbi időben a bársony és a puha filc. A legtöbb kalap fekete és sötétkék színben készül.

Az estélyi kalapok díszítésére főképpen virágot vagy struccotollat használnak. Esti alkalmakra divatos még a tetőnélküli, pártaszertű aranzsman fekete bársonyból, amelyen vállig érő fátyol lengedez.

Amint látjuk tehát az idei őszi kalapdivat kerüli a megszunt sablont és súlyt helyez a nagy változatoságra. Így aztán minden hölgy megtalálja azt a formát, amely arcához, ruhájához a legjobban illik.

DIVATOS ŐSZI KALAPOK

A divat már tél felé nézeget

Természetesen még nem lehet arról beszélni, hogy mi lesz az új téli divat, de a párisi nagy szalonok már hetek óta dolgoznak az új divat kialakításán. Nyáruvton az új modellekről igyekeznek az ember leolvasni azt, hogy mit is várhat majd a világbemutatótól.

Egyelőre, mint minden évben, újra divatba jött a fekete szín. Nálunk is minden hölgy, aki új ruhát csináltat, már a fekete anyagot részesíti előnyben. Persze, még a nyár színeivel vagy fehérrel díszítik a fekete ruhát, de a fekete uralma mégis csak az őszi előjelének tekinthető. Lanvin például a téli túllfelsőrészes ruhát próbálja újra megkedveltetni. Ugylátszik, hogy az új divat a felsőrész gazdagítására fogja fordítani minden figyelmét és minden fantáziáját. A fekete matt anyagokat bőven díszítik szegőzéssel vagy kifelfordított szegőzéssel, sokszor még az ujjakon is folytatódik, melyek minden tömés nélkül készülnek s a váll észleltetését, melyet mindannyian nagyon megszerettünk, az ujjak gazdag szabása adja meg. Az applikációkat ugylátszik továbbra is favorizálni fogják. A matt fekete ruhára a szaten fényes oldalából applikálnak virágokat, néha még színes mintákkal teleszórtják.

Vacsorához az egyszerű fekete ruha is megfelel, ilyenkor vagy színes musz-

linsálakkal dekorálják a hölgyek öltözködését vagy a divatos, laza piros franciaszegű élénkítő a fekete összeállítás.

A széles vállakról nem akar lemondani a divat, ezért a felsőrész gazdasága s az ujjak különleges szabása pótolja a vállak tömését s a puffos ujjak divatjának háttérbe szorulását.

Az övonal eltörlődésétől is félünk. Már egész nyáron hallottunk, hogy az övonal lecsuszik természetes helyéről. Ha fölfelé vándorol ez a vonal, az még örömet okozhat, de a lefelé vándorlásától félünk. Nem előnyös a hosszú derék, mert a test alsó felét rövidíti.

Molyneux zsebeket, gombokat, nap-pali ruhákra színes bőrből készit. Arany és ezüst himzéseket is bőven láthatunk, sőt az arany és ezüst lamé övek, virágapplikációk szintén helyet kapnak az esti divatban.

Az őszi kalapdivat sem alakult még ki, bár azt sejtjük, hogy a magasztott fej jut vezetőszerephez. Néha a fej magasztását a karima végzi el. Párisban nagyon szeretik a tokokat. A bársonyból készült virág- és gyümölcsösök kedveltek. Kis bársonytokok uralkodnak egyelőre. Érdekes ujjfajta színekkel találkozunk majd. Az őszi kalapdivat főanyaga biztosan a filc lesz.

Szakácsművészet

Diétás kenyérkülönlegességek

Diétás táplálkozásnál gyakran helyettesítik a rendszer házikenyeret bizonyos szokottól eltérő őrlésű vagy feldolgozású készítmények. A diétás tétápia ma már igen sokféle gyógykenyeret ismer. Ide tartoznak pl. az emésztési hántalmaknál ajánlott korpapus készítmények (Graham-kenyér és Noorden-féle cellulóze tartalmu kenyér), a klórmentes diétára utaltak sotalan, köménymaggal vagy ánnizsal ízesített kenyere, a köszvényesek számára készült Noorden-féle kalciumkenyér, továbbá a cukorbetegék szénhidrátzegény kenyere. Ezek közül csupán azokkal foglalkozunk, amelyek házálag is előállíthatók.

A korpapus Graham-kenyeret nem rendszer értelemben vett lisztből, hanem durván zuzott teljes gabonaszemek őrleményéből állítják elő és pedig élesztő nélkül, miután a durva szemesék tapadásától tartani nem kell. Készítése így történik: 1 kg darabosan őrölt rozs és 1/2 kg durván őrölt buza keverékének négyötödét tálba, egyötödét pedig deszkára helyezzük. A keverék tálban levő nagyobbik feléhez 15 gr nátriumbikarbónát, 30 gr só és 1 liter melegvizet adunk, amelyben 70 gr higitott tiszta sósavat oldottunk fel. Ezt a tömeget fokozatosan jól feldolgozzuk a félretett kisebbik rész korpával. Kisebb cipókat formálunk belőle, melyeket meglehetősen magas hőfokon, rendszer kenyérnél huzamosabb ideig sütünk.

A kenyérkülönlegességek ugyanebbe a csoportjába tartozik a durván őrölt rozsából készült u. n. pumpernickel-kenyér, amelynek a Graham-kenyérrel szemben az az előnye, hogy igen sokáig frissen eltartható és élvezhető. Ehhez 3 kg durván őrölt rozs-lisztet megfelelő edénybe teszünk, mélyedést vájunk bele, amelybe jó másfél liternyi melegvizet öntünk (olyan hőfokot, hogy kezünk kibírja), majd féltőjásnyi feloldott kovászt és 1 evőkanálnyi só adunk hozzá. Ebből sűrű tömeget keverünk, liszttel meghintjük, majd az egészet letakarva, meleg helyen több órán át kelti hagyjuk. Ezután a tömegeből liszt hozzáadásával szokott módon alaposan kidolgozott, eut kemény, se túl lágy tésztát dagasztunk. Amikor sima s kezünkről leválik, deszkára helyezzük s folytonos hengergetéssel először egészen sima, hézagmentes golyót, majd téglát formálva belőle, megsütjük.

A cukorbetegék habkönnny diabetikus kenyere u. n. aleuronáttal készült, amelyet a buzaszemek sikkérsú és szénhidrátzegény felsőkérgeinek lekopatásából nyernek. Ez az anyag konyhai célokra csupán buzalisszittel keverve használható, amiáltal a keverék aránylagos szénhidrát-tartalma tetemesen csökken, tehát cukorbetegék táplálására alkalmasá válik. Dagasztás közben levegőhőlyagocskák kerülnek a tésztába, amelyek azután sütés közben sokszoros térfogatúra tágulnak. Diabetikus kenyereket ujabban készítenek magas kalóriatartalmu, ám szénhidrátzegény szójalisszttel is. Az ily módon készült gyógykenyérnél a kenyérliszt-hez kb. 20 százalék szójalisszttet kevernek. Jóval olcsóbb és táplálóbb az aleuronát-készítményeknél. — Szükség esetén pótolhatjuk a cukorbetegék levegőkenyerét a következő házikészítménnyel is: 3 tojásfehérjéből igen kemény habot verünk, könnyedén hozzákeverünk 1 tojássárgát, picit só és 5 gr. finom lisztet. Ebből a tömegeből bádoglapon cipóalakot formálunk és azonnal sütőbe téve, világosbarnára sütjük.

R · E · J · T · V · É · N · Y · R · O · V · A · T

Szeptember 12
rejtveny szelvény

Kívágni

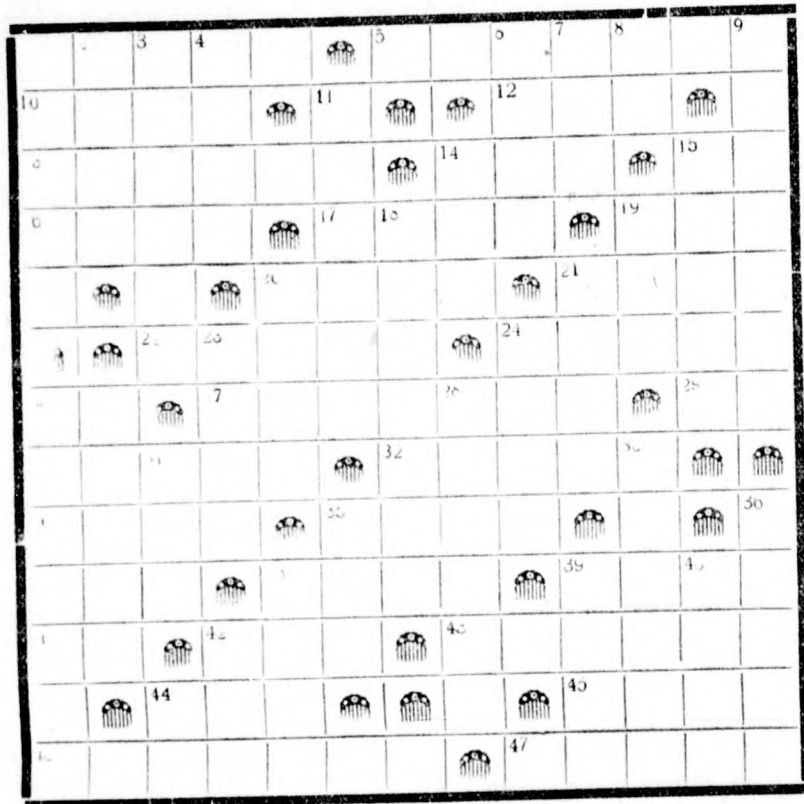
Rovatvezető: Vig Erzsébet

Tudnivalók!

A rejtveny megfejtő beküldője nevét és pontos címét írja alá és az utalvány elvételéről igazolja magát. A megfejtéselet csütörtök estig kell a szerkesztőségbe eljuttatni, a rejtvenyszelvény kíséretében. — Akinek rejtvenye megjelenik részt vesz a sorsoláson.

KERESZTREJTVENY

Közli: Kőbányai Pál.

Megfejtésül beküldendő a vizsz. 5, 4, 6, 47, a függ. 1, 11, 28 számok.

Vizszintes:

1. Felöltő.
5. Silly egyik operája.
10. Férfi név.
12. Verskellék.
13. Lemázolja.
14. Házi állat himje.
15. Kérdő szó.
16. Érzékszerv mutató szóval.
17. Kerítés anyaga is lehet de ékezettel.
19. Kerítés anyag.
20. Énekelek — latinul.
21. Vissza: minden ami érdek nélkül tetszik.
22. A vadászat Istennője.
24. Belga gyarmat Afrikában.
25. A. A. A.
27. Hamis próféta, Jeremiás próféta ellenfele.
29. Dátumrag.
30. Kipusztit.
32. Hamis méhlikás.
34. Finom bor.
35. Á-val, világrész.
37. Lóverseny műszó.
38. Virágtartó (felcserélt — ékezet).
39. »Maga ir« falusiassan.
41. Állatlakás.
42. Dib-ikerszótárs.
43. Bunda.
44. Svájci folyó.
45. Testrés.
46. Anatomia.
47. Az oroszok nagy előnévvel illetet szentje.

Függőleges:

1. Az 5000 m. síkfutás magyar bajnoka.
2. A héber ábácé első betűje.
3. Betessékel.

4. Rossz névelővel, kerti növény.
6. Holnap — latinul.
7. Német számnév.
8. S. M.
9. Svéd feltaláló (gőzfecskendőmonitor). SS—S.
11. Európai főváros.
14. Kevert koc.
15. A fa törzséből kiszivárgó anyag.
18. Trópusi növény.
19. Ipari növény (fel. ék.).
20. Német filozófus K-C.
21. Magyar mesemondó.
23. A. B. Pesti Nemzeti Színház művésze, vissza és fonetikus.
24. Vizi növény.
25. Gyanta—fajta.
26. »I«.
28. Homeros műve.
31. Női becenév.
33. Hozzá jut valamihez.
35. Lóeledel.
36. A volt magyar bankjegyek alján volt olvasható.
38. Várakozott, röviden.
39. Rokon, ékezet nélkül.
40. 1 és 1051 római számmal.
42. Truccolás, ellenkezés.
44. A 29. vizszintessel azonos.

REJTVENY MEGFEJTÉS A MULTVASARNAPI SZAMBÓL

Keresztrejtveny: Vizszintes sorok: 1. Adjatok nekem egy fogat, s én megmondom milyen állatból származik. 38. Hylaarborea.

Függőleges sorok: 26. Sivata, 27. Ellopás.

Ki vagytok? Torricelli.

BETUREJTVENYEK

Közli: Sáfrány Imre, Pasicevó

1.
H RUMBA

2.
n n n n
e e

3.
T
Marika
A

4.
O G O
VI

JUTALOMBAN RÉSZESÜLNEK:

Jakab Irén, egy doboz »Lili« pudert kap. Millner György, egy doboz »Titán« fürdőszót. Weber Márta, kalap alakításra utalványt.

Vasárnapi nyereménycink

Egy tábla csokoládé
Mojsovics és Társa
Kralja Petra II. 39. sz. fiók üzletéből. Allandóan mindennemű firss cukorka.

KINOS KÉRDÉS

— Na, baró ur, talán a rendőrségre is elvigyem csomagjait?

Kétszer öt-öt darab mignon-sütemény a
MIGNON cukrászdából
tulajdonos Horváth Károly, Kralja Petra II. 13. — Allandóan friss sütemény raktáron.

Eredeti HOHNER szajharmonika

Truppel Béla

Hangszerüzleténél
a Hohner Vez. képviselőjétől

Fényképfelvétel

FOTO IVAN fényképezési műterméből

Futoski put 6. em. a Földérszág részére

Egy pár gyermekharisnya vagy kesztyű az

„olcsó Percapatics“

Futoski put 2/ sz.
kötött és szövött aru üzletéből

Kalap alakítás

TILY HELD

Modes szalonjában, Katolička porta 4.

1 doboz

„LILI-PUDER“

a GROSSINGER gyógyszerárból

Fényképfelvétel

Studio Heringnél

Apolló udvar! Amatőr képek kidolgozása

1 doboz „Titan“ fürdőszó

(vegy. „iris“ virágillat választás szerint az

„IRIS“ Parfómériából

Anderson), 10. Giordano: Caro mio ben, ária (Taubert Richard), 11. Musszorgszkij: Boris Godunov, ének (Hamburgi állami opera zene- és énekzenekara), 12. Puccini: Tosca imája (Dusolina Gianini), 13. Offenbach: Hoffmann meséje, felvités a III. felvonásból (Édy Beltendorf és Herbert Grob), 14. Chabrier: Bourrée antastique (zongora: Jean Doyen), 15. Pontos: Időjelzés, időjelzés, időjelzés és vizálla-jelzés, 2:40: Hírek, 3: Artyúr-lyamhírek, piaci árák, élelmiszertárak, 4:15: Zsarnó Mária meséje, (Félteljesítés), 4:45: Pontos időjelzés, időjelzés, hírek, 5: A rádió szalonzenekara, 1. Offenbach: Orfeusz az alvilágban, nyitány, 2. Rachmaninov: Elégia, 3. Pongrácz Zoltán: Verbunkós szvit, 4. Lehár: Részletek az „Éva” című operettből, 5. Farkas Ferenc: a) Minusztó; b) Tarantella, 6. Ivanovici: A Duna hullámain, keringő, 6: Hová forduljon a közönség, ha rádió-zavarokat észlel? Stur Iván posztalómérnök előadása, 6:30: Vidák József és cigányzenekara, 7:15: A madárnyúlás rejtelmei, Wargha Kálmán, 7:45: Az ezüstvirág, Operett 3 felvonásban, Szövegíró: Földes Imre, zenéjét Buttykay Akos írta, Rendező: Gyarmathy Sándor, Vezényel: Id. Stephanides Károly, Személyek: Pavlovics Szergej nagyherceg, Csóka Béla, Xénia nagyhercegnő — Közvetítő: Teréz, Gróf Cziki Dániel — Lauristin Lajos, Marotta — Fejes Teri, Jakohitu márti — Sziklai József, Klementin — Hegedűs Mária, Kamarás — Leóvey Leó, Kapitány — László Andor, Tengerész-tiszt — Komoly Gyula, Leonin — Péter Nóra, Adalbert — Pető Endre, 9:50: Hírek, időjelzés, 10:15: Jávor Sándor jazzzenekara jelentés, 11:10: Hanglemek, 1. Boka: Régi magyar tánc (Loránd Edit és zenekara), 2. Gerő: Valahol a Volga mentén, orosz dal (Sárosy Mihály), 3. Buday Dénes: Szív nem tudja kimondani, dal (Babay József szövege, Sólyom Janka), 4. Nagy-pál: Aranykálászós rómáság, dal (Kalmár Pál), 5. Székács Aladár: Fülembe eseg egy dal (Nagy Margit), 6. Kun: Suhog az éjszakai szél, dal (Csóka Béla), 7. Kodály: Hány János, Tiszén innen, Duna fel, keletés (Nagy Izabella és Paló Imre dr.), 8. Hlatky Endre: Az én fatumban (Molnár Jenő szövege — Szedő Miklós dr.), 9. Cserebogár, népdal (Nagy Izabella), 10. Lavotta szerelme (Lavotta Rezső átirata (Bertha István zenekara), 11. Récsy: Illatoznak a virágok, dal (Kalmár Pál), 12. Kiss-Annyal Ernő: Ne fújja meg, dal (Sobó Miklós), 13. Huszka Jenő: Két veréb, dal (Bodóhy László szövege, Szánthó Gyula), 14. Szatimay Sándor: Tout pour toi, mon amour, keringő (Grecy Barnabás és zenekara), 0:05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 6:05: A rádió szalonzenekara, 1. Deibbes Coppélia, balettszvit, 6:30: A Földmivéleletügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrlése, 7:20: Vidák József és cigányzenekara, 7:45: Em-lékezés Csiki Lászlóra, Iria Helai Nándor, (Félteljesítés), 8:15: Hírek, jóversenyeredmények, 8:35: Mozart-művek, Hanglemek, 1. Figaró házassága, nyitány (Berlini városi opera zenekara, vezényel: Fritz Zweig), 2. B-dur zongorahangver-seny (Kö. 595.) (zongora: Artur Schnabel, kíséri a londoni Szimfonikus Zenekar, vezényel: Barbirolli).

3. Esz-dur szimfónia (Kö. 543.) A brit rádió szimfonikus zenekara, vezényel: Walter Brünno).

BUKAREST 5:30: Reggeli műsor, 12: Időjelzés, vizálla-jelzés, sport, 12:10: Kis rádiózenekar, 13:10: Hírek, 13:25: Lemezek, 14: Hírek, 15:18: Katona zene, 19:15: Felőlvásás, 19:35: Beethoven: Kreutzer-szonáta (lemezek), 20:15: Csak Radio Romania: Lemezek, Csak Bukarest: Táncczene, 21:30: A két állomás együtt: Hírek, 21:45: Vendégfői zene, 22:45: Hírek németül és franciául, 22:55: Hírek.

DEUTSCHLANDSENDER 6:30: Könyvü zene, 12: Déli zene, 14: Tarka óra, 15:10: Tarka óra, 16: Frankfort, 18: Zenekar, 19: Filharmonikusok, Haydn: Harangszimfónia, — Csajkovszkij: Vonószereződés, Künfecke: Kamasz-évek, Anders: Zene a függöny előtt, Strauss R.: Till Eulenspiegel, 20: Hírek, 21:15: Hévígyi zene jelenettel, 22: Hírek, 22:30: Händel: B-dur concerto grosso, 23: Berlin tánczenéje.

LIPCE 6: Berlin, 16: Dalos-zenés vidám délután, 19: Tarka est, 20: Hírek, 20:10: Daudel-Huchel: Tarasconi Tarjarin kalandjai, — vigjáték Kuscse zenéjével, 22: Hírek, 22:30: Tánccse.

MÜNCHEN 6:30: Könyvü zene, 16: Frankfort, 18: Régi asztali zenék, 19: Szórák-zatió zene, Suppé: Bocaccio, induló, Leuschner: Hókusz-pókusz, Siede: Keringők, Lohr: Klarinettpolka, Zihrer: Bécsi lányok, Komzak: Bécsi sálak, Knü-mann: Tánccsopárdia, 20:10: Vidám dalos-zenés est, 22:30—24: Táncczenekar sztrammegyűltés-sel és gitárfalósokkal.

POZSONY 18: Győri: Szlovenszkői vándorlások (magyarul), 18:15: Neme-páni: Előmentők, hangjáték (magyarul), rendező: Ungváry Ferenc, 19:15: Prága, 20:25: Brno, 21:55: Prága, 22:20: Magyar hírek, 22:35—23:30: Moravska Ostrava.

RÓMA 17:15: Táncczene, 19:10: Csak Bari—Bologna: Hírek idegen nyelveken, magyarul 19:35: kor, 19: Vegyes zene, 20:40: Csak Bari—Bologna: Vegyes zene, 21: Massenet: Thaïs, három-felvonalásos operett, Majd: Táncczene.

STUTTGART 5: Könyvü zene, 16: Frankfort, 20: Hangképek a varieték világából, 21: Hévígyi zene, 22:30: Táncczene, 24—1: Frankfort.

VARSÓ 6:38: Lemezek, 11:15: Dalok, 12:25: Katona zene, 16: Gyermekzenekar, 16:30: Beethoven: II. cello- és zongoraszonáta, Debussy: Szonáta, 17:10: Csajkovszkij: Csipkerózska, szvit, Sibelius: Belizár, szvit, 18:25: Film-dalok, 19: Bányászdalok, munkásnépkar, 21:05: Négyes zongoraszóólóval, Varsó II., 22:20: Rádiózenekar, Rossini: Tell, nyitány, Kodály: Gálantai táncok, Grieg: Holberg, szvit, Liszt: Mefiszto keringő, 23:15: Táncclemezek.

REGGELI RÁDIÓ

A REGGELI UJSÁG RÁDIÓ-MELLÉKLETE

1937 szeptember 12-16-ig szeptember 18-ig

BEograd, RÖVIDHULLAMU ADÓALLOMAS
(Hullámhossz 49,19 m 0,25 kw, 6,100 kc.)

VASARNAP: 6:45: Himnusz, pontos idő, időjárás, lemezek, 7: Hírek, műsorolvasás, 7:10: Hangverseny, 8: Sport és társadalmi hírek, jugoszláv lapszemle, himnusz, 10: Isztiszlet, 12:45: Himnusz, pontos idő, jugoszláv lapszemle, francia nyelven, 13: Rádiónapló, 13:15: Hangverseny, 13:45: Közművelődési előadás, 14: Hanglemek, 14:15: Hírek magyar nyelven, himnusz, 19: Himnusz, pontos idő, könyv- és folyóiratszempie, 19:15: Táncczene, 19:30: Aktuális óra, 20 és 20:15: A közművelődési előadás megismertése idegen nyelven, 20:30: Hírek negyedórás időközökben görög, török, arab és francia nyelven, 21:30: Hírek negyedórás időközökben olasz és német nyelven, 23: Beográd éjjele, zenéi sáta, 24: Utolsó hírek, himnusz.

KÖZNAPOKON: 6:45: Himnusz, pontos idő, időjárás, 7: Hírek, műsorolvasás, 7:10: Hangverseny, 8: Sport- és társadalmi hírek, jugoszláv lapszemle, 8:15: Jugoszláv lapszemle, 8:45: Közművelődési előadás, 13: Himnusz, pontos idő, rádiónapló, 13:15: Hangverseny, 13:45: Közművelődési előadás, 14: Tűzse, 14:05: Hanglemek, könyv- és folyóiratszempie, rövid közlemények, 19:15: Táncczene, 19:30: Aktuális óra, 20 és 20:15: A közművelődési előadás megismertése idegen nyelven, 20:30: Hírek negyedórás időközökben görög, török, albán és francia nyelven, 21:30: Népdaok, 22: Hírek, 22:15: Hírek negyedórás időközökben magyar, angol, német és olasz nyelven, 23:15: Balkán zene, 24: Utolsó hírek, himnusz.

Vasárnap szeptember 12

BEograd 6:30: Luduló, torna, tamburazene-kar, éjtend, műsorolvasás, 9:35: Pontos időjelzés, műsorolvasás, 9:40: Petrovics Alekszandar előadása a mezőgazdasági eszközök karbantartásáról, 10: A királyi garda tüzezedének szlavá-ja (közvetítés), 11: Gramofon, Rossini: 1. Olasz nő Algírban, nyitány, 2. Chopin: F-moll hangver-seny zongorára és zenekarra, 3. Bach: C-dur suite, 11:50: Vizálla-jelzés, 11:50: Pontos időjelzés, 12: aranszár a pravoszláv nagytemplomból, Utána rádiózenekar, 1. Lincke: Operettnyitány, 2. Granichtedten: Sastfők, ábránd, 3. Ranzavto: Szerenada, 4. Strauss: A szlárák hangjai, Közben 12:35: Reklámok, 13: Rádiónapló, 13:15: Hadzsi Monovics Vaszilije népdalokat énekel, 13:45: Pontos időjelzés, hírek, 16:55: Pontos időjelzés, 17: Operettzene (lemezek), 1. Sullivan: Jolantha, 2. Lehár: Frederika, 18: Népdalok és népzene, 18:50: Jugoszláv dalok, 19:20: Rek-

lamok, 19:30: Nemzeti óra, Gyökös Szgye zágrébi újságró előadása: A törzstől a nemzetig, 19:50: A bukarosi balkáni játékok közvetítése és sporteredmények, Utána hetiszempie, 22:20: Szak-dari est, 22: Pontos időjelzés, hírek, spirthírek, utána a nagy rádiózenekar szórakoztató eszja, 1. Wallace: Mariána, nyitány, 2. Demercement: Un-nepség Aranjuzeban, 3. Maillart: A remete esen-getyűje, 4. Lanair: Udvari táncok, 23: Táncczene (Gramofon).

LYUBLJANA 8: Svájci zene, 9: Hírek, 9:15: Egyházi zene, 9:45: Egyházi előadás, 10: Könyvü zene, 11:30: Gy. 6, 12: Lemezek, 13: Hírek, 13:15: Énekötös, 17: Gazd. hírek, 17:30: Énekötös, 18:30: Táncczene, 19: Hi-rek, 19:30: A nemzet órája, 19:50: Lemezek, 20:05: Bécs, 21:30: Rádiózenekar, Jackl: In-duló, Komzak: Bädeni lányok, keringő, — Cserin: Egyveleg, 22: Hírek, 22:15: Könyvü zene.

ZAGREB 11: Isztiszlet, 12: Tamburaze-ne, 13—13:30: Muszorgszkij: Kiállítási képek, 16:45: A ezékesegyház története, 17: Gy. 6, 18:30: Lemezek, 19:15: Hírek, 19:30: A nem-zet órája, 20: Bécs, 21:45: Sport, 22: Hi-rek, 22:20—23:15: Táncclemezek.

A REGGELI UJSAG HETI RÁDIÓMŰSORA

LYUBLYANA 12: Lemezek. ● 12:45: Hírek. ● 13:15: Lemezek. ● 19: Hírek. ● 19:30: A nemzet órája. ● 19:50: Lemezek. ● 20:10: Nőknek. ● 20:30: Fuvósok énekhármasa. ● 22: Hírek. ● 22:30: Angol lemezek.

ZAGREB 12: Étlap. ● 12:10: Lemezek. ● 12:40: Hírek. ● 12:55: Dal- és hangszerlemez. ● 17:15: Rádiónyes. ● 18:15: Lapokból. ● 19: Sport. ● 19:18: Hírek. ● 19:30: A nemzet órája. ● 20: Záróbeszéd. ● 21:30: Harmonika. ● 22: Hírek. ● 22:20: Rádiózenekar 23.15-ig.

BÉCS 6:45: Ébresztő, torna. ● 7: Jelmondat, hírek, könnyű lemezek. ● 11:25: Nőknek. ● 12: Harangszó, szórakoztató zene, közben hírek. ● 14: Haydn: 45. szimf. ● 14:30: Hírek. ● 15: Arak. ● 15:15: Ifj. énekkar. ● 15:40: Divat. ● 16: Hírek. ● 17: Szimfónikus lemezek. ● 17: Fúvósok. ● 17:25: Reichl: Zongora harmas. ● 18:05: Csak Linz: Kamarazene. ● 18:05: Sport. ● 18:15: Utazás Ausztriába. ● 18:30: Takács Jenő: Különböző népek munkái és szerelméid. ● 19:05: Csevegés. ● 20:05: Blumenthal és Kadelburg: Hans Huokelbein háromfelvonásos boház. ● 22:10: Hírek. ● 22:20: Szimfónikus Yamada vezénylével. ● 22:55: Hírek. ● 23-23:30: Lemezek.

BERLIN 6:30: Könnyű zene. ● 17: Böseni: Verseny két zongorán. Schumann: Andante változatok két zongorára. két eselóra és kúrtre. ● 18: Gadenzenekar. ● 19:15: Hass-szalontól. ● 20:10: Nagy rádiózenekar Piel zongoraművész. ● 22:30: Zenes est.

BUDAPEST 1. 6:45: Torna. Utána: Hanglemezek. ● 7:20: Étrend, közlemények. ● 10: Hírek. ● 10:20: A látomás költészet. Irtó és felolvassa Hunyadi István dr. ● 10:45: Fil-, orr- és gégebeteggek gyógyfürdője és üdülőhelye. Irtó Pogány Ödön dr. (Felolvasás). ● 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. ● 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés. ● 12:05: Kenéz Lili zongorázik. 1. Mozart: G-dur szonáta. 2. Beethoven: C-moll szonáta, 10. mű, 1. szám. ● 12:45: Hírek. ● 1: Csorba Dezső és cigányzenekara. ● 1:15: Pontos időjelzős, időjárás- és vízállásjelentés. ● 2:40: Hírek. ● 3: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszertárak. ● 4:15: A rádió diákfőnöke: Jávai képek. ● 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. ● 5: Komor Géza jazzzenekara játszik. ● 5:30: Sportközlemények. ● 6: Munkatáborok és munkaszolgálat külföldön. Nemes Erdős László előadása. ● 6:30: Végül Sándor hegedű, zongorakísérettel. 1. a) Beethoven: Román; b) Paganini: IX. caprice. 2. a) Martini-Kreisler: Andantino; b) Fiocco: Allegro; c) Zsolt: Szitakötő. ● 7: Nem élnek bele egy félvilágért. T. Filofás Lili és vítezhajfi Frigyes párbeszéde a repülésről. ● 7:30: A rádió szalonzenekara. 1. Adam: Ha én király volnék, nyitány. 2. Járny István: Virág és pillangó, caprice. 3. De Micheli: Il kis szvit. 4. Liszt: XIII. rapszódia (hangszerrel). Weiner Leó. 5. Poldini: Rózsák. 6. Logrdi Frigyes: Booskoros-tánc. 7. Strauss János: Keleti mese, keringő. 8. Hubay: Hejre Kati, a hegedűszóló B. Fehér Miklós játsza. ● 8: A rádió külgügyi negyedóra. ● 8:40: Hírek. ● 9: Az Operaház tagjaitól alakult zenekar. Vezé-

MÜNCHEN 6: Hamburg. ● 8: Az egyenruhás alakulatok felvonulása a Luisenparkban Hitler beszédével. ● 16: Saarbrücken dalos-zenes előadása. ● 18: Rádiózenekar Dammert zongoraművész. ● 19:40: Közene. ● 20:10: Az egyenruhás alakulatok felvonulása Hitler előtt a müncheni rádiózenekarral. ● 22:30: Táncczene.

POZSONY 18: Magyar műsor. Kovács: A magyar prózáris céljai és lehetőségei Cseh-szlovákia-ban. Látogatás a dunai vástrom. ● 18:45: Lemez. ● 18:50: Prága. ● 19:05: A kistáncosok átmozgatóversenyéről. ● 19:15: Moravská Ostrava. ● 20:05: Egészségesebben élünk-e? ● 20:15: Sport. ● 20:20: Prága. ● 20:25: Külföldi negyedóra magyarálat. ● 22:40-23:30: Prága.

RÓMA 17:15: Kálmán: Csárdáskirálynő, operett. ● 19:45: Vegyes zene. ● 20:40: Csak Barl-Bologna: Vegyes zene. ● 21: Frati: Fehér zászló, egyfelvonásos. ● 21:40: Rádiózenekar. Pennai-Malvezzi: Andalus induló. Waldteufel: Nefeletj-keringő. Rheinfeld: Madeira, induló. Laner: A schönbrunnai keringő. Manenti: Piemot hercege, induló. Coates: Keringő. Manfred: Induló. Laner: Bécsi visszhang, keringő. ● 22:40: Táncczene.

STUTTART 6: Hamburg. ● 16: Dalos, zenés délután. ● 18:45: Lemezek. ● 20:10: Az egyenruhás alakulatok felvonulása Hitler előtt, közben München rádiózenekara. ● 22:30: Deutschlandsender. ● 24: Frankfurt.

VARSÓ 9: Szórakoztató zene. ● 9:30: Közvetítés a Cseلمي tartományi ünnepéről. ● 12:03: Lehár: A kék szék. ● 13:10: Mandolínzenekar. ● 16: Szimfónikus zenekar szölistákkal. ● 19: Hangjáték. ● 19:20: Népzeneegyesület. ● 20: Könnyű lemezek. ● 21: Vidám est. ● 22: Gagrin basszus éneke. — Händel: Aria. Granados: Selva amichea. Carissimi: Vittoria. Schumann: A költő sz-reme. Schubert: A képmás. A némkirály. Közben Lemezek. Varsó II. ● 22:05-1: Táncclemezek.

ne kazzi tajnu. 3. Haec: Kad midtjadh umrett. 4. Binieski: a) Po poly je kisa pala; b) Griyna. ● 17:50: A rádiózenekar hangversenye. 1. Bouisson: Antigone, nyitány. 2. Kálmán: Marica grófnő, előjáték. 3. Ruszi: Tavasz mesék, keringő. ● 18:30: A táborzene. ● 18:50: Szórakoztató hangverseny (gramofon). ● 19:15: Rádiónapló és reklámok. ● 19:30: Nemzeti óra. Vencelidesz Arzán zágrabi előadása: Horvátország a tizenhátodik század elején. ● 19:50: Operaismerletés. ● 20: Operaelőadások: Kézváltás a beogradi Nemzeti Színházban. Az első szünetben a jugoszláv újságíróegyesület programját székeliójának napi riportja. A második szünetben pontos időjelzés és hírek. Az előadás után esetleg táncczene.

LYUBLYANA 12: Lemezek. ● 12:45: Hírek. ● 13:15: Lemezek. ● 19: Hírek. ● 19:30: A nemzet órája. ● 19:50: Lemezek. ● 20:10: Orv. csevegés. ● 20:30: Parasztzene. ● 21:15: Jazz. ● 22: Hírek. ● 22:15: Könnyű zene.

ZAGREB 12: Étlap. ● 12:10: Egyveleglemez. ● 12:45: Hírek. ● 12:55: Lemezek. ● 13:45: Táncczene. ● 14: Zenei hét. ● 19: Felolvasás. ● 19:45: Hírek. ● 19:30: A nemzet órája. ● 20: Záróbeszéd. ● 21:30: Tamburazene. ● 22: Hírek. ● 22:15: Hírek. ● 22:20-23:15: Táncczene.

BÉCS 6:45: Ébresztő, torna. ● 7: Jelmondat, hírek. ● 7:10-8: Lemezek. ● 9:10: Hírek. ● 10:50: Lemezek. ● 11:25: A malomkerék forgása. ● 12: Harangszó. Felolvasás. ● 12:20: Indulók és keringők. ● 13: Hírek. ● 13:10: Könnyű zene. ● 14: Caruso és Farrar-lemezek. ● 14:30: Hírek. ● 15: Arak. ● 15:15: Egy újságíró afrikai kalandjai. ● 15:40: Gyermekkert és népiiskola. ● 16: Hírek. ● 17:00: Virágkedvelés. ● 17:40: Schubert szonettje. ● 18:10: eBtiumról. Csak Linz és G. Landlók. ● 18:35: Wrumb Károlyról. ● 18:45: Étel. ● 19: Hírek. A nap hangjai. ● 19:25: Operalemezek. ● 20:35: A 4. gyalogezred zenekara. R. rechl: Induló. Flotow: Stradella, nyitány. Mebeer: Fáklya. Strauss János: Bor, dal, asszony. Pausperl: Ritter-induló. Oliment: Klasszikus rottegyveleg. Maueheimer: Ausztria mindenek előtt, induló. ● 21:30: Bach: A fuga művészete, dolgozás zongora négykezese Seidelhifer és Pa-hofer előadásában. ● 22:10: Hírek. ● 22:30-23:30: Rádiózenekar. Bécsi zene. Közben 22:55: Hírek.

BERLIN 6:30: Könnyű zene. ● 17: Szórakoztató zene. ● 18: A védőerő felvonulása Hitler előtt. Hitler beszédével. Közben a kölni rádió zenekara beszédével. ● 22:20: Köln. ● 24-0:45: A védőerő nagy takaródója.

BUDAPEST 1. 6:45: Torna. Utána: Hanglemezek. ● 7:20: Étrend, közlemények. ● 10: Hírek. ● 10:20: Vidéki társadalmi képek a múlt század közepéről (felolvasás). ● 10:45: A boldog házasság tanácsai. Irtó Nagy Dániel. ● 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. ● 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. ● 12:05: Rendőri zenekar. Vezényel Szöllösy Ferenc. ● 1: Unger: Vidám magyar nyitány. 2. Vollaerd: Az automa-

BEOGRAD 6: Reggeli hangverseny, torna, hírek, étrend és műsorolvasás. ● 11:45: Műsorolvasás. ● 11:50: Vizállásjelentés. ● 11:50: Puntos időjárás. ● 12: Harangszó Oplenaoról. Utána a nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenye. ● 1: Lortzing: Fegyverkovács, nyitány. 2. Meyerbeer: Hugonetiák. 3. Csakovszki: Virágkerítendő. 4. Rim-szki-Korzkov: A nap himnusza. 5. Gounod: Kor-meo és Julia, operabránd. 6. Meyerbeer: Induló a Prófétia című operából. ● Közben 12:35: Reklámok. ● 13: Rádiónapló. ● 13:15: Thomas Kurt berlini tanár hangversenye. ● 13:45: Pontos időjelzés, hírek, társadalmi képek. ● 15: Közvetítés az állami esztársorsjáték főnyereményének zágrabi húzásáról. ● 17: Winawer Szaniszlav hírlapíró, előadása a párisi kiállításról. ● 17:20: Carevics Milán hangversenye. 1. Milojevics: a) Bilyana; b) Devojkakunne terziju; c) Ciganosica. 2. Konyovics: Na-

BEOGRAD 6: Reggeli hangverseny, torna, hírek, étrend és műsorolvasás. ● 11:45: Műsorolvasás. ● 11:50: Vizállásjelentés. ● 11:50: Puntos időjárás. ● 12: Harangszó Oplenaoról. Utána a nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenye. ● 1: Lortzing: Fegyverkovács, nyitány. 2. Meyerbeer: Hugonetiák. 3. Csakovszki: Virágkerítendő. 4. Rim-szki-Korzkov: A nap himnusza. 5. Gounod: Kor-meo és Julia, operabránd. 6. Meyerbeer: Induló a Prófétia című operából. ● Közben 12:35: Reklámok. ● 13: Rádiónapló. ● 13:15: Thomas Kurt berlini tanár hangversenye. ● 13:45: Pontos időjelzés, hírek, társadalmi képek. ● 15: Közvetítés az állami esztársorsjáték főnyereményének zágrabi húzásáról. ● 17: Winawer Szaniszlav hírlapíró, előadása a párisi kiállításról. ● 17:20: Carevics Milán hangversenye. 1. Milojevics: a) Bilyana; b) Devojkakunne terziju; c) Ciganosica. 2. Konyovics: Na-

Hétfő

szeptember 13

Hétfő

szeptember 13

BUKAREST 5:30: Reggeli műsor. ● 12: Időjelzés, vizállás, sport. Lemezek. ● 13:10: Hírek. ● 13:25: Cucu Mitea román dalokat énekel. ● 14: Hírek. ● 18: Szórakoztató zene. Szünetben 19: Felolvasás. ● 19:55: Lemezek. ● 20:15: A két állomás együtt. Verdi: Rigoletto, opera lemezekben, szünetekben hírek. ● 22:45: Hírek külföldre németül és franciául. ● 22:55: Hírek.

DEUTSCHLANSENDER 6:30: Könnyű zene. ● 14: Déli zene. ● 13:15: Brémai városi muzsikussok Mund baritonnal. ● 14: Tarka óra. ● 15:15: Gyermekek dalok. ● 16: Szórakoztató zene. Közben 18: Braun Emma zongorázik. ● 19: Szórakoztató zene. ● 20: Hírek. ● 20:10: Bécsi hangképek. ● 21:5: Wolf-zenekar szölistákkal. ● 22:20: Német visszhang. ● 22:30: Szórakoztató zene.

LIPCE 6:30: Könnyű zene. ● 16: Deusehand sender. ● 18: Filharmonikusok Schrader szoprán és Richter zongoraművész. Haydn: A lakatán sziget, nyitány. Beethoven: Perfidia, ária. Mozart: Menuet. Schumann: Novelettek. Bizet: Il Arlesli lány, szvit. Weber: Ocean-aria. Schumann: G-dur zongoraverseny. Dvorsák: Szláv táncok. ● 20: Hírek. ● 20:10: Stájer népdalok és földjázás. ● 20:50: Szimfónikusok. ● 22: Hírek. ● 22:30: Deutschlansender.

MÜNCHEN 6:30: Lemezek. ● 16: Szalonjáték. ● 17: Szórakoztató zene szopránénekekkel. ● 18:45: Bomondás szeriat. ● 19: Rádiózenekar Wolf szoprán, Carmuth tenor és Baum bariton és a rádió

BUDAPEST 1. 6:45: Torna. Utána: Hanglemezek. ● 7:20: Étrend, közlemények. ● 10: Hírek. ● 10:20: A látomás költészet. Irtó és felolvassa Hunyadi István dr. ● 10:45: Fil-, orr- és gégebeteggek gyógyfürdője és üdülőhelye. Irtó Pogány Ödön dr. (Felolvasás). ● 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. ● 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés. ● 12:05: Kenéz Lili zongorázik. 1. Mozart: G-dur szonáta. 2. Beethoven: C-moll szonáta, 10. mű, 1. szám. ● 12:45: Hírek. ● 1: Csorba Dezső és cigányzenekara. ● 1:15: Pontos időjelzős, időjárás- és vízállásjelentés. ● 2:40: Hírek. ● 3: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszertárak. ● 4:15: A rádió diákfőnöke: Jávai képek. ● 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. ● 5: Komor Géza jazzzenekara játszik. ● 5:30: Sportközlemények. ● 6: Munkatáborok és munkaszolgálat külföldön. Nemes Erdős László előadása. ● 6:30: Végül Sándor hegedű, zongorakísérettel. 1. a) Beethoven: Román; b) Paganini: IX. caprice. 2. a) Martini-Kreisler: Andantino; b) Fiocco: Allegro; c) Zsolt: Szitakötő. ● 7: Nem élnek bele egy félvilágért. T. Filofás Lili és vítezhajfi Frigyes párbeszéde a repülésről. ● 7:30: A rádió szalonzenekara. 1. Adam: Ha én király volnék, nyitány. 2. Járny István: Virág és pillangó, caprice. 3. De Micheli: Il kis szvit. 4. Liszt: XIII. rapszódia (hangszerrel). Weiner Leó. 5. Poldini: Rózsák. 6. Logrdi Frigyes: Booskoros-tánc. 7. Strauss János: Keleti mese, keringő. 8. Hubay: Hejre Kati, a hegedűszóló B. Fehér Miklós játsza. ● 8: A rádió külgügyi negyedóra. ● 8:40: Hírek. ● 9: Az Operaház tagjaitól alakult zenekar. Vezé-

BUDAPEST 1. 6:45: Torna. Utána: Hanglemezek. ● 7:20: Étrend, közlemények. ● 10: Hírek. ● 10:20: Vidéki társadalmi képek a múlt század közepéről (felolvasás). ● 10:45: A boldog házasság tanácsai. Irtó Nagy Dániel. ● 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. ● 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. ● 12:05: Rendőri zenekar. Vezényel Szöllösy Ferenc. ● 1: Unger: Vidám magyar nyitány. 2. Vollaerd: Az automa-

BUDAPEST 1. 6:45: Torna. Utána: Hanglemezek. ● 7:20: Étrend, közlemények. ● 10: Hírek. ● 10:20: A látomás költészet. Irtó és felolvassa Hunyadi István dr. ● 10:45: Fil-, orr- és gégebeteggek gyógyfürdője és üdülőhelye. Irtó Pogány Ödön dr. (Felolvasás). ● 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. ● 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés. ● 12:05: Kenéz Lili zongorázik. 1. Mozart: G-dur szonáta. 2. Beethoven: C-moll szonáta, 10. mű, 1. szám. ● 12:45: Hírek. ● 1: Csorba Dezső és cigányzenekara. ● 1:15: Pontos időjelzős, időjárás- és vízállásjelentés. ● 2:40: Hírek. ● 3: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszertárak. ● 4:15: A rádió diákfőnöke: Jávai képek. ● 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. ● 5: Komor Géza jazzzenekara játszik. ● 5:30: Sportközlemények. ● 6: Munkatáborok és munkaszolgálat külföldön. Nemes Erdős László előadása. ● 6:30: Végül Sándor hegedű, zongorakísérettel. 1. a) Beethoven: Román; b) Paganini: IX. caprice. 2. a) Martini-Kreisler: Andantino; b) Fiocco: Allegro; c) Zsolt: Szitakötő. ● 7: Nem élnek bele egy félvilágért. T. Filofás Lili és vítezhajfi Frigyes párbeszéde a repülésről. ● 7:30: A rádió szalonzenekara. 1. Adam: Ha én király volnék, nyitány. 2. Járny István: Virág és pillangó, caprice. 3. De Micheli: Il kis szvit. 4. Liszt: XIII. rapszódia (hangszerrel). Weiner Leó. 5. Poldini: Rózsák. 6. Logrdi Frigyes: Booskoros-tánc. 7. Strauss János: Keleti mese, keringő. 8. Hubay: Hejre Kati, a hegedűszóló B. Fehér Miklós játsza. ● 8: A rádió külgügyi negyedóra. ● 8:40: Hírek. ● 9: Az Operaház tagjaitól alakult zenekar. Vezé-

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

fa-szalomban. 3. Barina Jzsef: Beszponusi éjszakai. 4. Kronogger: Ujhor mellett — egyveleg. ● 12:30: Hírek ● 1:20: Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés ● 1:30: Laskó Emil énekegyüttese — 1. Palestrina: a) Kyrie; b) Benedictus a „Marecell pápa misé”-ből. 2. Bach: Wie sich der Vater erbarmet — négyes. 3. Gastoldi: Al mormont. 4. Liszt: Pater noster. 5. Bartos Lajos: Ave maris stella. 6. Kodály: a) Ave Maria, b) Magyarokhaz. 7. Laskó Emil: a) Fordulj vissza, b) Három golyó. 8. Bartos Lajos: a) Oszai kánon, b) Széles Duna, c) Diadalnok ● 2:40: Hírek ● 3: Arfolyanhitek plácé árak, éremiszertárak ● 4:15: A rádió diáktal-órán: „Példái János vitéz”-e. Fábian István dr. előadása ● 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés hírek ● 5: Racz Zsigmond és cigányzenekara ● 6: A házipar korszerűsítése. Váci Márton m. kir. házipari felügyelő előadása ● 6:20: Nagy Margit az Operaház tagja énekel, zongorkísérettel — 1. Händel: Oho mai vi possa, 2. Lotin: Pur dieci 3. Gounod: Altárodal. 4. Massenet: Elektra. 5. Grieg Solfejg data. 6. Schumann: Arva Péter. 7. Schubert: Türemelenség. 8. Strauss Richard: Reggel. 9. Alvarez: La perilla ● 6:55: Balatonfűrés — Schmidt Ferenc dr. egyetemi tk. tanár, igazgató-főorvos előadása ● 7:20: Nagy Olivér meselhar-mónium játéka — 1. Compten: A pillangók — cezonetta. 2. Bosai: Offertorium. 3. Liszt: Con-solations. 4. Franck: Quasi marcia ● 7:45: Az óre-gedő emberség. Káldor György dr. előadása ● 8:15: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Pridl Frigyes — 1. Goldmark: Sekundala — nyi-tány. 2. Gheon: Iks szvit. 3. Nagy Frigyes: Dan-se caprice. 4. Alfvén: Midson-mavaka — svéd rapszódia. 5. Fiumana Beatrice: Hírom haláljel-le-mel. 6. Kizyósi Árpád: Tánce-szvit. 7. Strauss Já-nos: Császár-kereszt. 8. S. S. Hírek ● 9:45: Hírek, időjárásjelentés ● 10: Kertész Miklós jazzzenekara játéka ● 11: Hírek német nyelven ● 11:05: Hang-verseny — 1. Strauss János: Denevér — francia négyes (Polydor-zenekar). 2. Waldteufel: A leg-kevesebb — keringő. 3. Czibulka: Sefánia — ga-volt. 4. Strauss János: Szerelmi dalok — keringő 5. Kreisler: Kis bécsi induló. 6. Strauss János: Acceleration — keringő. 7. A tenorista és dalai. 8. Ziehrer: Bécsi lányok — keringő. 9. Hebert—Bios som: Kalaposkisszony — keringő. 10. Chabrier: Vidám induló ● 0:05: Hírek külföldi magyarok ezüsműve.

BUDAPEST II. 6:30: Német nyelvoktatás ● 6:55: Hangszerek — 1. Heymann—Stuesse: Jazz nocturne. 2. Siewler—Thayer: For love alone — dal. 3. Young—Romberg: Maytime — kettős. 4. Gershwin: Rhapsody in blue — a Jazz-király c. filmből ● 7:20: Boriska húsege. William Ryszó el-beszéde ● 7:45: Wagner-művek — Hangszerek — Lohengrin — a III. felvonás előjátéka (Newyor-ki filharmonikusok, vez. Toscanini). 2. A bolygó hollandi — Senia balladája. 3. Lohengrin: A ki-rály imája — ötös és kórus. 4. Rajna kiróse — Erda intelme. 5. A Nürnbergi mesterszobák — ötös az I. felvonásból ● 8:15: Hátsza az arany után. Riedl Béla előadása. Amerika hátkoráról ● 9: Hírek ● 9:15: Lakatos Floris és cigányzeneka-ra muzsikál Kubányi György énekel. ● 12: Reggel-műsor ● 12: Időjel-

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

zés, vizuális sport. ● 12:10: Lemezek. — Közben 13:10: Hírek ● 14: Hírek ● 18: Lemezek ● 19: Felőlvadás ● 19:20: Rádiózenekar ● 20:30: Köny-vek és folyóiratok ● 20:40: Csak Radio Románia: Román zene. Csak Bukarest: Mozart: Mithridi hang-verseny ● 21:30: Hírek ● 21:45: Vendéglői zene. ● 22:45: Hírek külföldre francián ● 22:55: Hírek.

LIPCSE 6:30: Könyvű zene ● 16: Szórakozta-tó zene ● 18: A védendő diszfelvonulása Hitler előtt, a Vezér beszédével, közben a költő rádióze-nekar. ● 20: A birodalmi pártgyűlés berekesztése Hitler beszédével ● 22:20: Nagy rádiózenekar. ● 24: A védendő nagy takarodója Hitler előtt Nürn-bergből.

MÜNCHEN 6:30: Könyvű zene. ● 16: Klasz-szikus zenedarabok. ● 17: Szórakoztató zene. ● 18: A védendő diszfelvonulása Hitler előtt, a vezér beszédével ● 20: A birodalmi pártgyűlés berekesztése Hitler beszédével ● 22:20: Könyvű zene. ● 24: A védendő nagy takarodója Hitler előtt Nürn-bergből.

POZSONY 18: Magyar műsor. Löwy: Feljegye-s az iskolában. Faldut Ferencől Orbán G. előadása-ban. ● 18:45: Prága. ● 19:10: Kassa. ● 20:05: Fal-zari: A márványorszlán. jelenet. ● 20:45: Rádió-zenekar Berka zongoraművészével. (Minka: Ka-marinsekaja. Csajkovszkij: Zongora és zenekarri ál-bánd. Rimski-Korszakov: Duhhúsnak. ● 21:35: Bernold és a szilvesség. ● 21:55: Prága. ● 22:20: Magyar hírek ● 22:35—23: Lemezek.

ROMA 17:15: Kamarazene. ● 18:10: Csak Ba-ti—Bologna: Hírek idegen nyelveken, magyarul 19:35-kor ● 19: Vegyes zene. ● 20:40: Csak Ba-ti—Bologna: Vegyes zene. ● 21: Brunelli eselő-és Simonelli zongoraművész játéka. Veretti: Szö-nkta. Beethoven: Két változat. Mozart: Varázsa-volgánok egy ténnyel. Vernechi: Largo. Beche-rini: Rondo. Mascini: Ora di vespro. Zanelli: Tanc-Duncker: A fonó nő ● 21:55: Vegyes zene. ● 22:40: Táncezek.

STUTTGART 5: Könyvű zene. ● 16: Baden-Baden fűdözenekara. Uiana lemezek ● 18: A véd-endő diszfelvonulása Hitler előtt a Vezér beszé-dével Közben Köln rádiózenekara. ● 20: A birod-almi pártgyűlés berekesztése Hitler beszédével. ● 22:20: Köln ünnepi zenéje. ● 24: A védendő nagy takarodója Hitler előtt Nürnbergből.

VARSÓ 6:38: Lemezek ● 11:40: Beethoven: As-dur szonáta. ● 12:25: Grieg: Költői szvit ● 16:15: A filharmonikusok könyvű zenéje. ● 20: Schrammelnégyes dalokkal ● 22: Salszki tenor énekel lénnyel dalokat. ● 22:20: Melcer: Zongora-hármas. Varsó II. ● 22:20: Könyvű lemezek. ● 23:15: Táncelemek.

BEGRAD 6: Reggeli hangverseny, toria, tam-burazenekar, hírek, éttrend, műsorolvasás. ● 11:45: Műsorolvasás. ● 11:50: Vizüállásjelentés. ● 11:59:

Kedd
szepember 14

BUDAPEST II. 6:30: Német nyelvoktatás ● 6:55: Hangszerek — 1. Heymann—Stuesse: Jazz nocturne. 2. Siewler—Thayer: For love alone — dal. 3. Young—Romberg: Maytime — kettős. 4. Gershwin: Rhapsody in blue — a Jazz-király c. filmből ● 7:20: Boriska húsege. William Ryszó el-beszéde ● 7:45: Wagner-művek — Hangszerek — Lohengrin — a III. felvonás előjátéka (Newyor-ki filharmonikusok, vez. Toscanini). 2. A bolygó hollandi — Senia balladája. 3. Lohengrin: A ki-rály imája — ötös és kórus. 4. Rajna kiróse — Erda intelme. 5. A Nürnbergi mesterszobák — ötös az I. felvonásból ● 8:15: Hátsza az arany után. Riedl Béla előadása. Amerika hátkoráról ● 9: Hírek ● 9:15: Lakatos Floris és cigányzeneka-ra muzsikál Kubányi György énekel. ● 12: Reggel-műsor ● 12: Időjel-

(Orchestre de la Société des Concerts du Conser-vatoire, vezényel Coppola). 2. Mozart: Les petites rien — balettszert (Berlini Állami Opera zeneka-ra, vezényel Meyrowitz). 3. Csajkovszkij: Didiórá, keringő (Berlini filharmonikusok, vezényel Bor-ehard). 4. Deibes: Sztiva, balet. Pizzozzo polka (Berlini filharmonikusok, vezényel Borchard). 5. Gounod: Faust, balettszene (Szimfónikus zenekar, vezényel Bussor). 6. Poppo: Balettszert (Oleon-zenekar). 7. De Falla: Búvós szerelm. Tuziane (Szimfónikus zenekar, vezényel Coppola). ● 19: Dező Kozsoltányi, ein ungarischer Dichter. Mohácsi Jenő dr. németnyelvű előadása. ● 11: Bob-randi Lajos és Weidinger Ede jazzzenekara ját-szik. ● 0:05: Hírek külföldi magyarok számlája.

Péntek
szepember 17

BUDAPEST II. 6: Hangszerek. 1. Nussbaum: Orsz rapszódia, nyitány (Ultraphon-zenekar). 2. Waldteufel: Mindig vagy soha, keringő (Gézy-Bannabás zenekara). 3. The King steps out, egyve-leg (énekegyüttes). 4. Beppert: Tavaszi útközlet, keringő (Bécsi Bohémzenekar). 5. Siewler—Wak: Tulipánvirágzás, egyveleg (New Magyar zeneka-ra). 6. Dasticher: Nyári udvoztal a hegyekből, ár-pesi dalegyveleg (Polydor zenekar, játékosok: Goldwin és zenekara). ● 6:40: Sári Elemér és ci-gányzenekara. ● 7:20: Augol nyelvoktatás (J. W. Thomason). ● 8: Hírek, újságíróversenyeredmények. ● 8:30: A jászai nádor 2. honvédelmi díjazott ze-nekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Pazeller: Vitéz Pávi Matyás, induló. 2. Thomas: Raymond, nyi-tány. 3. Halevy: Részletek a „Zsidónő” című ope-rából. 4. Huszka Jenő: Részletek az „Aranyvitéz” című operából. 5. Volkefáti: A császár trombitásai.

BUDAPEST II. 6: Hangszerek. 1. Nussbaum: Orsz rapszódia, nyitány (Ultraphon-zenekar). 2. Waldteufel: Mindig vagy soha, keringő (Gézy-Bannabás zenekara). 3. The King steps out, egyve-leg (énekegyüttes). 4. Beppert: Tavaszi útközlet, keringő (Bécsi Bohémzenekar). 5. Siewler—Wak: Tulipánvirágzás, egyveleg (New Magyar zeneka-ra). 6. Dasticher: Nyári udvoztal a hegyekből, ár-pesi dalegyveleg (Polydor zenekar, játékosok: Goldwin és zenekara). ● 6:40: Sári Elemér és ci-gányzenekara. ● 7:20: Augol nyelvoktatás (J. W. Thomason). ● 8: Hírek, újságíróversenyeredmények. ● 8:30: A jászai nádor 2. honvédelmi díjazott ze-nekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Pazeller: Vitéz Pávi Matyás, induló. 2. Thomas: Raymond, nyi-tány. 3. Halevy: Részletek a „Zsidónő” című ope-rából. 4. Huszka Jenő: Részletek az „Aranyvitéz” című operából. 5. Volkefáti: A császár trombitásai.

BUDAPEST II. 6:30: Könyvű zene. ● 16: Könyvű és LIPCSE 6:30: Könyvű zene. ● 16: Könyvű és

BUDAPEST II. 6:30: Könyvű zene. ● 16: Könyvű és LIPCSE 6:30: Könyvű zene. ● 16: Könyvű és

• 20: Hírek • 20:10: Tarka est. • 22:30: Tánczene.
MÜNCHEN 6:30: Katona zene. • 17: Lemezek.
 • 19: Operalémezek • 20:10: Nagy tarka est. • 22:20: Közzene • 22:30: Hamburg.

POZSONY 18: Magyar műsor. Matzner: Filmdíjnyitások. Utána: Friedl H. Koranyi Sándor daliból énekel. Végül: Reichenthal: Munkásság és művészet. • 18:45: Prága. • 19:10: Kassa. • 19:20: Prága. • 19:35: Moravská Ostrava. • 20:15: Kassa. • 21:05: Brno. • 21:55: Prága. • 22:20: Magyar hírek • 22:35—22: Lemezek.

ROMA 17:15: Táncezene. • 18:10: Csak Bari—Bologna: Hírek idegen nyelven. Magyarul 19:35-kor. • 19: Vegyes zene. • 20:40: Csak Bari—Bologna: Vegyes zene. • 21: Verdi: Don Carlos, négyfelvételűs opera. • Utána: Táncezene.

STUTTGART 5: Könnnyű lemezek. • 16: Könnnyű lemezek. • 19: Lemezek. • 20: Tarka, zenés, dalos est. • 22:40: Hamburg. • 21: Lemezek.

VARSÓ 11:40: Massenet: Festői jelenetek. • 12:25: Szalonzene. • 16:20: Schubert: Moment musical. • 17: Karmezka énekesek és Lífán-estélművész hangversenye. • 18:15: Jazzlemez. • 19:15: Malinowski: Hűségem, vándorlás. • 20: Táncezene. • 21: Verdi: Don Carlos, opera. • 22: I. és II. felvonása Rómából. Varsó II. • 22:20: Könnnyű lemezek. • 23:02: Verdi: Don Carlos című operájának III. és IV. felvonása Rómából.

Szerda

szeptember 15

BEGRAD Induló, torna, gramofon, hírek, 6:10-tól és műsorok. • 11:45: Műsorok. • 11:50: Vízalásjelentés. • 11:55: Pontos időjelzés. • 12: Harangzó, Utána a rádiózenekar hangversenye. • 1: Eulenberg: Művészi király, nyitány. • 2: Prell: A krivan alatti ábránd szlovák népdalokból. • 3: Herró Madonnselle Nitouche. • 4: Férta: Polka. • 5: Kromet: A nap lelke. • Kohridge—Taylor: Öngyógy szvit. • Közben 12:35: Reklámok. • 13: Rádiónapló. • 13:15: Putnik: Emilia népdalokból. • 13:45: Pontos időjelzés, hírek, közéletjelentések. • 16:55: Pontos időjelzés és műsorok. • 17:20: A központi egészségügyi intézet előadása: Fittalás és a nem változtatás. • 17:20: Vrhunovics Alekszandar beográdi operatársaság dalai. Handel, Rubinstein, Forst, Tremiso, Flégiet, Mokranjac és Csajkovszkij szerzemények. • 17:50: Hegedi és zongoraverseny (gramofonlemez). • 18:50: Vujanovics Jelena népdalokból énekel. • 19:15: Rádiónapló és reklámok. • 19:50: Napi riport. (A jüzszelev újsgitárgyűjtemény beográdi székelyeknek rendezése). • 20: A nagy rádiózenekar zongorázó hangversenye. • 1: Becht: Hamlet, nyitány. • 2: Csajkovszkij: Pieque Dame, ábránd. • 3: Massenet: Elzászi kék. • 20:15: Operatársaság (gramofon). • 1: Rossini: A sevillai hortoból. • 2: Offen-

bach: Hoffmann meséi. • 3: Nicolai: A windsori vitéz. • 4: Gounod: Faust. • 21: Hunos 6ra. • 22: Pontos időjelzés, hírek. Utána kantarazse.

LYUBLJANA 12: Lemezek. • 12:45: Hírek. • 13:15: Lemezek. • 19: Hírek. • 19:30: A nemzet előja. • 19:50: Sakk. • 20: Lemezek. • 20:10: Hírek. • 20:30: Brandt hegédíjnyitások zongora és zenekari kísérettel. • 22: Hírek. • 22:15: Rádiózenekar. Strauss János: A cigánybáró, egyváltó. Rusi: A szerelem virágai, keringő. Javovics: Pódköz-tengeri utazás. Smith: Az oroszok, induló.

ZAGREB 12: Étlap. Zenekari lemezek. • 12:40: Hírek tarka lemezek. • 12:40: Hírek. • 12:55: Operalémezek. • 13:45: Tézse. • 17:30: Gy. 6. • 18:30: Hírek. • 19: A novvég irodalomról. • 19:15: Hírek. • 19:30: A nemzet grája. • 20: Lemezek. • 20:30: Lyubljana. • 22: Hírek. • 22:20—23:15: Táncezene.

BECS 6:45: Ébresztő, torna. • 7: Jelmeztárlás, hírek. • 7:10—8: Könnnyű lemezek. • 9:10: Hírek. • 11:25: Gyermekdalok. • 12: Harangzó, könnnyű zene. • 13: Hírek. • 13:10: Művésztársaság. • 14: Tiberti bariton lemezei. • 14:30: Hírek. • 15:15: Gyermekjáték. • 15:40: Hegyvidéki földművesek iskolája. • 16: Arak. • 16:00: Szimfonikus lemezek. • 17: A művésztársaság. • 17:15: Az iskola kezdete. • 17:30: David zeneszerző művei: Hausgeger: Hatrom dal női hangra, brácsára és zongorára. Pecheneg: Hegédű és zongoraszóna. • 18:20: A légűr kutatása. • 18:40: Kertskedvelőirtés. • 19: Hírek. • 19:10: A nap hangjai. • 19:20: Szimfonikusok — Sztrauvinazár: Patella, szvit. Hindemith: Zenekari verseny. — Strauss R.: Az urhatam jógár, szvit. • 20:30: Barzse. • 21:20: Színházadományok. • 21:40: Kávy. • 21:40: Bírka szoprán énekel. • 22:10: Hírek. • 22:20—23:30: Bécsi zene. • Közben 22:55: Hírek.

BERLIN 6:30: Könnnyű zene. • 17: Schubertr: Moment musical (zongora), Híron hariból, Adur zongora- és hegédíjnyitások. • 18: Rákészárkar. Ritter: Vízjátékok. Gebhart: Maskarádé. — Rixner: Bagatell. Alibout: Bruder Lustig. Leonov: vallo: Tengeri szel. Micheli: Spanyol szerenád. Steiner: Kis keringő. Jones: Gésák, egyváltó. • 19:15: Tarka lemezek. • 20:10: Ismert operatársaság zárójelenetei. • 22:30: Táncezene.

BUDAPEST I. 6:45: Torna. Utána: Hanglémezek. • 7:20: Ébredő, közlemények. • 10: Hírek. • 10:20: Kis események a Nemzeti Színház szék estendéből. Irtá Szentgyörgyi Elvira. (Felfedezés). • 10:45: Apró mesék. Irtá S. Sulyok Karola. (Felfedezés). • 11:10: Nemzeti időjelzőszolgálat. • 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Időjelzőszolgálat. • 12:05: Hanglémezek. • 1: Lortzing: Cár és asszony. • 2: Rossini: A sevillei hortoból. • 3: Gounod: Faust. • 4: Gounod: Faust. • 5: Gounod: Faust. • 6: Gounod: Faust. • 7: Gounod: Faust. • 8: Gounod: Faust. • 9: Gounod: Faust. • 10: Gounod: Faust. • 11: Gounod: Faust. • 12: Gounod: Faust. • 13: Gounod: Faust. • 14: Gounod: Faust. • 15: Gounod: Faust. • 16: Gounod: Faust. • 17: Gounod: Faust. • 18: Gounod: Faust. • 19: Gounod: Faust. • 20: Gounod: Faust. • 21: Gounod: Faust. • 22: Gounod: Faust. • 23: Gounod: Faust.

BUDAPEST II. 6:35: Olasz nyelvoktatás. (Gál-herai Bonaventura). • 7:25: Firenze Nighitingale. Waeker: Alexandra előadása. • 8: Hanglémezek. • 1: Berlioz: Roméo és Julia, részlet (Société des Concerts du Conservatoire, vezényel Coppola). • 2: Saint-Saens: Halkálme, szimfonikus költemény. (Berlini állami opera zenekara, vezényel Kleiber). • 3: Ljadov: Az elvarázolt ló, szimfonikus költemény. (Bostoni szimfonikus zenekar, vezényel Koussevitzky). • 4: Dukas: A hüvös szimfonikus költemény. (Newyorki szimfonikus zenekar, vezényel Teseantini). • 5: Sibelius: A tönkelt hály, szimfonikus költemény. (Filadelfiai szimfonikus zenekar, vezényel Stokowski). • 6: Dohnányi: Fisz-moll szvit. (Csikágói szimfonikus zenekar, vezényel Stock). • 9:15: Hírek.

• 9: Puccini: Tosca, kettős a III. felvonásból. (Bianca Scacciati és Granda). • 10: Strauss Richárd: Rózsalovag, keringő. (Berlini filharmonikusok, vezényel Kleiber). • 12:30: Hírek. • 1:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizálásijelentés. • 1:30: Malinowski: Hűségem, vándorlás. • 2: Hírek. • 2:15: Rádiózenekar. Strauss János: A cigánybáró, egyváltó. Rusi: A szerelem virágai, keringő. Javovics: Pódköz-tengeri utazás. Smith: Az oroszok, induló.

ZAGREB 12: Étlap. Zenekari lemezek. • 12:40: Hírek tarka lemezek. • 12:40: Hírek. • 12:55: Operalémezek. • 13:45: Tézse. • 17:30: Gy. 6. • 18:30: Hírek. • 19: A novvég irodalomról. • 19:15: Hírek. • 19:30: A nemzet grája. • 20: Lemezek. • 20:30: Lyubljana. • 22: Hírek. • 22:20—23:15: Táncezene.

BECS 6:45: Ébresztő, torna. • 7: Jelmeztárlás, hírek. • 7:10—8: Könnnyű lemezek. • 9:10: Hírek. • 11:25: Gyermekdalok. • 12: Harangzó, könnnyű zene. • 13: Hírek. • 13:10: Művésztársaság. • 14: Tiberti bariton lemezei. • 14:30: Hírek. • 15:15: Gyermekjáték. • 15:40: Hegyvidéki földművesek iskolája. • 16: Arak. • 16:00: Szimfonikus lemezek. • 17: A művésztársaság. • 17:15: Az iskola kezdete. • 17:30: David zeneszerző művei: Hausgeger: Hatrom dal női hangra, brácsára és zongorára. Pecheneg: Hegédű és zongoraszóna. • 18:20: A légűr kutatása. • 18:40: Kertskedvelőirtés. • 19: Hírek. • 19:10: A nap hangjai. • 19:20: Szimfonikusok — Sztrauvinazár: Patella, szvit. Hindemith: Zenekari verseny. — Strauss R.: Az urhatam jógár, szvit. • 20:30: Barzse. • 21:20: Színházadományok. • 21:40: Kávy. • 21:40: Bírka szoprán énekel. • 22:10: Hírek. • 22:20—23:30: Bécsi zene. • Közben 22:55: Hírek.

BERLIN 6:30: Könnnyű zene. • 17: Schubertr: Moment musical (zongora), Híron hariból, Adur zongora- és hegédíjnyitások. • 18: Rákészárkar. Ritter: Vízjátékok. Gebhart: Maskarádé. — Rixner: Bagatell. Alibout: Bruder Lustig. Leonov: vallo: Tengeri szel. Micheli: Spanyol szerenád. Steiner: Kis keringő. Jones: Gésák, egyváltó. • 19:15: Tarka lemezek. • 20:10: Ismert operatársaság zárójelenetei. • 22:30: Táncezene.

BUDAPEST I. 6:45: Torna. Utána: Hanglémezek. • 7:20: Ébredő, közlemények. • 10: Hírek. • 10:20: Kis események a Nemzeti Színház szék estendéből. Irtá Szentgyörgyi Elvira. (Felfedezés). • 10:45: Apró mesék. Irtá S. Sulyok Karola. (Felfedezés). • 11:10: Nemzeti időjelzőszolgálat. • 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Időjelzőszolgálat. • 12:05: Hanglémezek. • 1: Lortzing: Cár és asszony. • 2: Rossini: A sevillei hortoból. • 3: Gounod: Faust. • 4: Gounod: Faust. • 5: Gounod: Faust. • 6: Gounod: Faust. • 7: Gounod: Faust. • 8: Gounod: Faust. • 9: Gounod: Faust. • 10: Gounod: Faust. • 11: Gounod: Faust. • 12: Gounod: Faust. • 13: Gounod: Faust. • 14: Gounod: Faust. • 15: Gounod: Faust. • 16: Gounod: Faust. • 17: Gounod: Faust. • 18: Gounod: Faust. • 19: Gounod: Faust. • 20: Gounod: Faust. • 21: Gounod: Faust. • 22: Gounod: Faust. • 23: Gounod: Faust.

BUDAPEST II. 6:35: Olasz nyelvoktatás. (Gál-herai Bonaventura). • 7:25: Firenze Nighitingale. Waeker: Alexandra előadása. • 8: Hanglémezek. • 1: Berlioz: Roméo és Julia, részlet (Société des Concerts du Conservatoire, vezényel Coppola). • 2: Saint-Saens: Halkálme, szimfonikus költemény. (Berlini állami opera zenekara, vezényel Kleiber). • 3: Ljadov: Az elvarázolt ló, szimfonikus költemény. (Bostoni szimfonikus zenekar, vezényel Koussevitzky). • 4: Dukas: A hüvös szimfonikus költemény. (Newyorki szimfonikus zenekar, vezényel Teseantini). • 5: Sibelius: A tönkelt hály, szimfonikus költemény. (Filadelfiai szimfonikus zenekar, vezényel Stokowski). • 6: Dohnányi: Fisz-moll szvit. (Csikágói szimfonikus zenekar, vezényel Stock). • 9:15: Hírek.

vezényel Teseantini). • 5: Sibelius: A tönkelt hály, szimfonikus költemény. (Filadelfiai szimfonikus zenekar, vezényel Stokowski). • 6: Dohnányi: Fisz-moll szvit. (Csikágói szimfonikus zenekar, vezényel Stock). • 9:15: Hírek.

BUKAREST 5:30: Reggeli műsor. • 12: Adójelzés, vizálási, sport. • 12:10: Rádiózenekar. • 13:10: Hírek. • 13:25: Lemezek. • 14: Hírek. • 18: Predescu Viktor zenekara. • 19:30: Felvonás. • 19:50: Ravel-lemezek. • 20:35: Csak Radio Romania: Lemezek. Csak Bukarest: Szarvas Ania hegédű. • 21:10: A két állomás együtt: Vaslú Maxim román dalokat énekel. • 21:30: Hírek. • 21:45: Vendéglői zene. • 22:45: Hírek külföldi nemzeti és franciaul. • 22:55: Hírek.

DEUTSCHLANDSENDER 6:30: Könnnyű zene. Közben 7: Hírek. • 12: Déli zene. • 14: Tarka 6ra. • 15:15: Lemezek. • 16: Kivánsághangverseny. • 18: Mainardi osellművész játéka. • 19: Művésztársaság. • 19:30: Nagy rádiózenekar Metzler osellművész. Schumann: Genoveva, nyitány. Csajkovszkij: Változatok egy tókkoló témára. VI. szimfonia. • 21:15: Szólísták hangversenye. • 22:30: Táncezene.

LIPCE 6:30: Szimfonikusok szoprán- és zongoraszólóval. • 18:20: Szerenádok három évszázadból. • 19: Táncezene. • 19:45: Az est hangjai. • 20: Hírek. • 20:10: Dalos-zenés est. • 22: Hírek. • 22:30: Táncezene.

MÜNCHEN 6:30: Könnnyű zene. • 17: Dajos zenés délután. • 19: Egyébülhas lemezekkel. • 20:30: Haydn: Egesz-szimfonia. • 22:20: Frankfurt.

POZSONY 18: Magyar műsor. Szalarna. Rzesz előadása Bezucs Péterrel. Weiss zongoraversenyző játéka. Chopin: Bolero. Mendelssohn: Nászinduló és tündérlé. Spielberger L. sportszema. • 18:45: Prága. • 19:30: Bucsunak a katonák. • 20: Indulólemez. • 20:25: Prága. • 22:20: Magyar hírek. • 22:35—22: Lemezek.

ROMA 17:15: Táncezene. • 18: Csak Bari—Bologna: Hírek idegen nyelveken. magyarul 19:35-kor. • 19: Vegyes zene. • 20:40: Csak Bari—Bologna: Vegyes zene. • 21: Szimfonikus hangverseny. • 22:15: A római bazilikák énekhangja. • 23: Táncezene.

STUTTGART 5: Könnnyű lemezek. • 16: Deutschlandsender. • 19: Frankfurt. • 20: Magányosok breviáriuma, hangképek. • 22:30: Táncelemez. • 24: Frankfurt.

VARSÓ 11:15: Andelen-mese lemezekkel. • 11:40: Liszt-lemezek. • 12:25: Rádiózenekar. • 14:15: Lengyel dalok. • 17: Filharmonikusok. • 18:15: Glidólemez. • 19: Híres karnagyok lemezei. • 20: Lengyel népzenei-est. Chopin-műveket játszik. • 22: Rádiózenekar. • 22:20: Könnnyű lemezek. • 23:15: Táncelemez.